

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Ena izmed mnogih

Ko se vije svet v krčih današnje gospodar-
ske krize, zro milijoni ljudi z upanjem na vsako
novo konferenco, ki si je nadelala nalogo po-
magati človeštvu iz krize. To je razumljivo
kakor je na drugi strani tudi razumljivo, da
konference ne kažejo tako vidnih rezultatov
kot si jih svet želi in da ne nastopi koj izboljš-
anje, katerega vsi željno pričakujemo.

Zaradi tega počasi zginja v času, ko se vrše
konference, oni optimizem, ki je vladal v za-
četku in svet zapada zopet v letargijo in skuša
svoje težave rešiti predvsem tako, da zvrča
bremena krize na druge, kjerkoli more. To se
imenuje boj proti krizi, med tem pa se krči
mednarodna izmenjava dobrin, ki je bila po-
dloga za bogastvo tolikim narodom in je vzdr-
ževala svetovno gospodarsko ravnotežje. V sve-
tovnem obsegu pa kriza traja dalje in vpliva
nazaj na gospodarstvo posameznih držav tako
da se nam zdi, da se nahajamo v začaranem
krogu, iz katerega ni najti izhoda.

Kdor pozna mehanizem raznih konferenc,
nad njih rezultati ni tako razočaran. Skoro
vsaka konferenca predebatira mnogo spornih
vprašanj in na koncu dobimo lepo spisano po-
ročilo z nasveti in priporočili posameznim ude-
ležencem in neudeležencem. Kajti »on ne donne
rien si libéralement que del conseils,« je rekel
že znani mislec de La Rochefoucauld. Seveda
je pa drugo vprašanje, če se države drže teh
nasvetov in se po njih ravnaajo. V tem oziru
nam pa ni zabeležiti posebnih uspehov. Ko
pridemo do praktičnega izvajanja, se naenkrat
pojavi toliko ovir, da izvedba ni mogoča in
končno pride k vsemu še to, da je samo del
držav pripravljen izvajati priporočena načela
gospodarske politike, tako seveda pa je dan
tudi razlog za one, ki bi bili pripravljeni kaj
storiti za olajšanje krize, pa se sedaj izgovar-
jajo na druge.

Po vojni smo imeli že celo vrsto konferenc,
ki so bile več ali manj svetovnega obsega. Naj-
bolj je zaslužila to ime še svetovna konferenca
v Ženevi leta 1927. Po njej se vršile konferen-
ce so bile bolj regionalnega značaja tako n. pr.
konference agrarnih držav vzhodne Evrope za-
radi ureditve izvoza žita, preferencialov itd.
Med temi se je nas še najbolj tikala konferenca
v Stresu, ki je bila lani v jeseni. Toda razen
nasvetov ni prinesla nobenih olajšav podonav-
skim državam. Izkazalo se je kot pri vseh kon-
ferencah, da mora biti tudi nekdo, ki bo za
ozdravljenje svetovnega gospodarstva nekaj
žrtvoval. Takih držav pa danes v krizi ni
agrarne države ne morejo dobiti trga za svoje
pridelke v industrijskih državah, ki same for-
sirajo svoje kmetijstvo. Naravna posledica je,
da se agrarne države industrializirajo in zmanj-
šujejo svoje nakupe v industrijskih državah,
kar zopet povzroča krizo v slednjih. Tako gre
to od slučaja do slučaja naprej in ne kaže znak-
ov, da bi se ustavilo.

Za konferenco samo so pripravili strokov-
njaki že veliko materiala. Tako imamo poro-
čila takozvane komisije o zlatu, ki se je izrekla
za zlati standard, predlaga pa nekatere izpre-
membe pri funkcioniranju, da bo omogočena
njenega obnova. Mednarodna trgovska Zborni-
ca, ki je te dni zborovala na Dunaju je tudi
sestavila svoje poročilo in predloge. Nadalje je
posebna komisija strokovnjakov pri Zvezi na-
rodov sestavila za konferenco splošen program.
Poročilo je važen dokument, ki kaže, v kako
resnem položaju se nahaja svetovno gospodar-
stvo.

Po tem poročilu so 4 najvažnejši cilji sve-
tovne gospodarske konference: 1. upostava sta-
bilnega valutnega sistema na svetu, 2. ukrepi
proti padcu cen, 3. odprava deviznih omejitev,
4. za svobodnejšo svetovno trgovino. To so v
resnici cilji, ki bi prinesli z izvrševanjem sve-
tovnemu gospodarstvu tudi olajšanja in bi po-
sebnost sedaj, ko je avtomatizem gospodarske
konjunktive, ki se vidi v delnem obračanju na
bolje, ta dvig gospodarstva pospešili. Kajti ves
svet vidi, da je ravno v teh osnovnih točkah
treba enotnega nastopa in rešitve.

Posebno glede valutne politike smo ravno
letos doživeli nov pretresljaj s padcem ameri-
škega dolarja, katerega posledice so bile nedo-
gledne in so spravile v nered vse gospodarstvo.
Stabilizacija valut je potrebna, to uvideva tudi
Anglija, ki je dolgo časa stala v tem oziru na
strani in zbirala sredstva za vzdrževanje svoje
valute. Danes je najmočnejši zagovornik po-
vratka k zlati valuti le še Francija, katere
ogromni zlati zakladi vzbujajo ljubosumnost
sosedov, v zvezi s tem je gotovo tudi vprašanje
cen. V ameriškem slučaju se je pokazalo, da je
v sedanjih dobi že lahko računati na dvig cen
v zlatu (ne samo za toliko, kolikor je padel
dolar).

Tudi devizne omejitve so ena najvažnejših
ovir svetovne trgovine, zato jih je treba. To pa
ne gre drugače kot z ureditvijo splošnih gospo-
darskih razmer, katerih odsev so. Predpogoj
za stabilno valuto je gotovo uravnoteženost v
državnih proračunih in sploh vsega gospodar-
stva. V zvezi s tem pa je tu najvažnejše vpra-
šanje ureditve dolgov med upniki in dolžniki.
Tu je za nas manj važno vprašanje ureditve
meddržavnih dolgov kot ureditve zasebnih dol-
gov ter državnih dolgov zasebnikom v inozem-
stvu. Za velike sile je tu pot jasno začrtana.
Žal na konferenci ne bo govora o vojnih dol-
govih, kar bi bilo važen temelj za vse nadaljne
razprave. Prihaja 15. junij, ko zapade dolg ne-
katerih evropskih držav Uniji. Med njimi je
tudi naša država. 15. t. m. ima plačati za
vojni dolg Unije (med tem je za nas potekel
Hooverov moratorij) 275.000 dolarjev. Tega ne
bomo plačali, ker ne dobivamo več reparacij,
ki nam jih je vzel Hooverov moratorij in v zvezi
z njim nam ni dala lozanska konferenca no-
benega nadomestila.

In končno svobodnejša svetovna trgovina.
Res je, da pomeni le neovirana svetovna trgo-
vina predpogoj za uspešno funkcioniranje zla-
tega standarda, toda baš na polju trgovinske
politike je pokazal nacionalizem, ozirom streml-
jenje za avtarkijo največ uspehov. Govori se
o znižanju carin, o prednostnih carinah, od-
pravi najrazličnejših omejitev uvoznih ome-

Tudi Amerika na potu k državnemu kolektivizmu

Roosevelt zahteva

načrtno gospodarstvo pod kontrolo države

Bankir Pierpont Morgan

Washington, 12. junija.

S predsednikom Rooseveltom je zavel po Ame-
riki čisto novi veter. Predsednik, ki ima v Ameriki
že po ustavi veliko oblast, lahko diktira kongresu
svojo voljo, ako ima za seboj javno mnenje. Roose-
velt je uvidel, da je gospodarska katastrofa neizogib-
na, ako se ne pristrže kapitalizem. Zato meri se-
daj vse njegovo delovanje na to, da dobi od kon-
gresa obsežna pooblastila, ki naj ameriško indu-
strijo stavi pod državno kontrolo. Zaradi teh pri-
zadevanj velja Roosevelt ameriškim velekapita-
listom za »socialista« in on sam je to svojo ten-
denco počel predvsem s tem, da je bilvo vodi-
teljico newyorških socialno-skrbistvenih uradov,
miss Perkins imenoval za delavskega ministra. Tudi
predsednikova žena je znana po svojih socializmu
prijaznih nazorih.

Ogabna odkritja Morganovega škandala so pri alni velekapita- lizem popolnoma diskreditirala

Ker je velekapitalizem v USA še bolj gospodar
vsega javnega življenja kakor v Evropi, ga je naj-
prej treba bilo pošteno diskreditirati. To je Roose-
velt storil s tem, da je odredil proces proti pre-
sedniku National City Bank Mitchellu in proti zna-
nemu finančnemu carju Morganu. Oba procesa sta
razkrila brezmejno korupcijo ameriškega kapitali-
stičnega življenja. V tem oziru je posebno poučen
proces proti Morganu oziroma njegovi banki, ki
še vedno ni končan, ki je pa rodil v moralnem oziru
že velike rezultate, čeprav se, kakor je to v takih
slučajih danes po vsem svetu tako, Morganu ne
bo dalo v vsakem slučaju dokazati, da je ravnal
direktno proti zakonu. Toda ameriškimu državlja-
nu zadostuje dokazani in vseskozi priznani fakt, da
je Morgan podkupoval najodličnejše ameriške po-
litike, gospodarstvenike in diplomate. Ti gospodje
se seveda izgovarjajo s tem, da so bili v poslovnih
zvezah z banko samo kot privatniki, kar pa seveda
ničesar ne izpreminja na dejstvo, da so uživali
ugodnosti, ki jih noben drug navaden državljan ni
bil deležen: da so namreč dobivali visoka posojila
brez prave garancije, tako da izgledajo naravnost
kot darila in da so od Morgana dobivali tudi akcije
delež pod borznim kurzum zato, da so jih potem
dvignili in si prišpekulirali ogromne svote. Senza-
cijsko povečuje seveda okolnost, da je med podkup-
ljenci bil tudi bivši predsednik Coolidge.

Seveda je državna uprava g. Morgana za tolike
usluge vodilnim politikom odgovarjala s protiuslu-
gami. Proces je pokazal, da g. Morgan in njegovi
partnerji v letih 1931-32 niso plačevali niti dinarja
zasebne dohodnine, češ da nimajo nobenih dohod-
kov. Čeprav jim po zakonu baje ne morejo blizu,
pa vendarle pomeni očitno goljufijo, če so od do-
hodkov banke odštevali izgube kriznih let, ker je
večar znano, da je vsak Morgan milijonar, če ne
bilijonar, saj je banka pred krizo imela naravnost
bajeslovne dohodke. V sodni dvorani se je doka-
zelo, da je banka, ki do sedaj javno ni objavila
nikoli dobene bilance niti je vodila zapisnikov o
svojih sejah, še danes silno likvidna, saj se je v
zadnjih 15 letih udeležila emisij v skupnem znesku
6 milijard dolarjev. Čeprav kapitalna vrednost fir-

jitev, prepovedi itd. Toda dvomimo, če bodo ta
stremjenja kaj dosegla ob tako izrazitem gos-
podarskem nacionalizmu, ki vlada vsepoved.
Tu bi radi omenili še eno, kar je pa zelo zna-
čilno za sedanjí čas: nedavno je narodnosoci-
alistični strokovnjak za gospodarsko politiko
Werner Daitz napisal tole: avtarkija ne po-
menja zaprtja meja v gospodarsko-političnem
oziru, ampak ureditev potreb po brambnopol-
itičnih načelih. Kratko povedano se gospodars-
ka politika nekaterih držav ravna predvsem
po tem, da se pripravljajo na bodočo vojno z
zbiranjem zalog, forsiranjem nekaterih važnih
industrijskih panog itd. Torej vojaška gos-
podarska politika!

V tem tici najvažnejša značilnost za sedanjí
gospodarski položaj. Ni cilj samo obnovitev
gospodarstva, ampak tudi priprava za bodočo
vojno z delom na gospodarskem polju. S tem
se vnaša v svetovno gospodarstvo nemir, ki one-
mogoča zdravo in pametno gospodarsko poli-
tiko. Zato tudi vedno pišemo o krizi zaupanja,
ker brez zaupanja ni mogoča ozdravitev gos-
podarskih razmer. Ko bodo politične razmere
povsod po svetu bolj ustaljene kot so sedaj,
pa se bo tudi gospodarstvo začelo obnavljati:
prenehal bo beg kapitala iz ene države v drugo,
upniki bodo zopet zaupali dolžnikom in gos-
podarstvo bo začelo iti kvišku. Tako vidimo ozko
povezanost svetovne politike z gospodarstvom in
gotovo je, da se dajo politična vprašanja re-
ševati le skupno z gospodarskimi, nikakor pa
ni mogoča rešitev samo enega kompleksa, ali
političnega ali gospodarskega.

P. Oec.

me danes znaša samo 50% v primeri z letom 1929,
pa o kakšni pasivnosti ni govora.

Roosevelt v stopinjah Mussolinija in Hitlerja

Ta proces naj sedaj služi prezidentu Roosevelt-
u kot najuspešnejše sredstvo gospodarskih reform,
kakor si jih je zamislil. Pri tej stvari Roosevelt nima
na strani samo širokih slojev naroda, ki seveda že-
lijo, da bi se kapitalistični sistem sploh strmoglavil
in uvedel nekaj umerjen kolektivizem, naj si bo
že rdeče ali sive barve, ampak tudi precejšnje šte-
vilo gospodarstvenikov, ki uvidevajo, da je sedanje
gospodarske krize kriva spekulacija. Roosevelt

Zakon o nadzorstvu države nad industrijo

Kongres, ki se je sedaj z lahkoto uklanjal Roo-
seveltu, se mu je sedaj postavil po robu. Večina
kongresa ali pa saj znaten del vplivnih voditeljev
stoji pod vplivom velebank in se seveda zato upira
vsakemu radikalnemu posegu države v poslovanje
velekapitala. Zahteve Roosevelta so za Ameriko
naravnost neznašane, so v popolni oprotnosti s princi-
pom svobodne konkurence, ki že 150 let neome-
jeno in neovirano obvlada gospodarsko življenje
USA. Načrt Rooseveltovega Industries Recovery
Act pomenja naravnost uvedbo načrtnega gospodar-
stva pod vodstvom države. Država naj sestavi sta-
tut za vsako produkcijsko panogo, ki bi določal
delovne ure, meze, cene in delavsko higijeno.
Obenem bi imela odslej direktno predsednikova
uprava pravico, podeljevati obrtne licence industrijs-
kega značaja in ustavljati obrate, ki bi se ne po-
korili predsednikovu statutu. Rooseveltov obno-
vitveni zakon sili industrijo k karteliranju, oziroma
k trustom, ki pa bi bili pod strogo državno kontro-
lo. To pa Rooseveltu ni dovolj, ampak zahteva tudi

se pa more opirati tudi na one demokratične poli-
tike, ki vedo, da je velebančni kapital v prvi vrsti
kriv demoralizacije politike.

Roosevelt si je dal dozdaj izglasovati poobla-
stilo za več zakonov, ki naj dvignejo narodno gos-
podarstvo. To sta v prvi vrsti zakon o razdolžitvi
farmerjev in pooblastilo, da sme Roosevelt dvakrat
izdati po tri milijarde dolarjev za javna dela. Sem
spada tudi pooblastilo, da sme, če treba, razvredno-
titi dolar za 50%.

Toda Roosevelt bi rad še obsežnejša poobla-
stila. V prvi vrsti hoče ustanoviti globokosežno
kontrolo nad velekapitalistično produkcijo in zato
zahteva pooblastilo za takozvani zakon industrijske
obnove (Industries Recovery Act).

pooblastilo, da sam regulira carine, kar je bilo do
sedaj v pol velekapitalizma samega, ki se je
v tem vprašanju posluževal kongresa kot svojega
slepega orožja.

Ugled novega predsednika in moralna opora,
ki mu jo dajejo široki sloji ljudstva, sta tako močna,
da se ameriški kapitalizem ne upa začeti kampanje
proti zakonskemu načrtu o preuredbi industrije, pač
pa Zveza ameriških industrijev izjavlja, da tega
zakona ne more sprejeti, ako se ne bodo zgodile
temeljite izpremembe in se opira seveda na kon-
gres. Ali in koliko bo uspel v tem ameriški kapi-
talizem, se ne more še prorokovati, ker ne vemo,
kako daleč je že izpodkopan gospodarski individua-
lizem, ki je do sedaj bil bistvena oznaka vsakega
ameriškega človeka. Vendar je začetek storjev
in kapitalizem ne bo mogel dolgo zdržati navala no-
vega časa in novih razmer. Tudi v Ameriki se ruši
velekapitalizem in se uveljavlja počasi socializirano
gospodarstvo pod državno kontrolo.

Krvava nedelja v Avstriji

Hitlerjevci mečejo bombe - dva atentata:

1. Napad na dr. Steidla in dr. Rintelena
2. Bombe razdirajo trgovine

Dunaj, 12. junija. Ž. Skoraj ob isti minuti in
sekundi sta bila snob izvršena v Avstriji dva aten-
tata na ugledne predstavnike današnjega režima.

Prvi atentat se je izvršil v Innsbrucku nekaj
minut pred 11 zvečer proti deželnemu svetniku in
sefu varnostne službe na Tirolskem dr. Steidlu. Dr.
Steidle se je pravkar pripeljal s svojim avtomobilom
pred svoje stanovanje in ko je odpiral vrata, so iz
druga avtomobila, ki je stal na nasprotni strani
ulice v temi, neznanec izstrelil 8 do 10 strelcev. En
strel je zadel dr. Steidla na desno stran po pa-
zuho. Skrivnostni avto se je nato z veliko brzino
izgubil v mrak.

Drugi atentat so poskusili neznani zlikovec
storiti okoli 11 ponoči v Kirchbergu pri Brucku
na Muri. Takrat se je vračal iz Innsbrucka z neke
skupščine deželni glavar za Stajersko dr. Rintelen.
Zločinci so zabarikadirali cesto s starimi koli, tako
d, bi se avto moral ustaviti. Na tem mestu so zlo-
činci postavili dve bombi, ki pa sta k sreči eksplodirali
nekaj sekund prej, preden je dr. Rintelen
prispeel s svojim avtomobilom na kraj, kjer so mu
nastavili past. Dr. Rintelen se je ob času eksplozije
nahajal s svojim avtomobilom samo kakih 500 m
daleč in se mu ni nič pripetilo.

Razen teh atentatov je eksplodiralo danes do-
poldne več bomb v raznih krajih in izvršeni so
bili tudi nekateri atentati. V dunajskem trinajstem
okraju so eksplodirale ob 10 dopoldne tri bombe
v Mödlinger Hauptstrasse. Neznani storilec so na-
dalje vrgli v trgovino draguljarja Norberta Futter-
weida skozi vrata neki omet. V trgovini sta se
poleg lastnika nahajali prodajalka in neka gospa.
Futterweid je omet takoj pograbil z obema rokama
ter ga hotel vreči ven na cesto. V istem hipu pa
je omet že eksplodiral. Nesrečnemu je odtrgalo obe
roke in mu raztrgalo glavo in prsi. V brezupnem
stanju je pri prevozu v bolnišnico umrl. Prodajalka
je bila lažje ranjena, med tem ko gospa, ki se je
nahajala v trgovini, ni bila ranjena. Pet oseb, ki so
ob eksploziji šle mimo trgovine, je bilo istotako
ranjenih, in sicer tri težje, dve pa lažje. Skoraj ob
istem času so vrgli atentatorji v delikatesno trgo-
vino nekega Deutsche v 18. dunajskem okraju ste-
klenico s plinom, ki povzroča solze, okoli 10 na sta
nastali pred poslopjem parlamenta v Döbelhofgasse
dve eksploziji in ena v Stadiongasse izza parlamen-
ta. Takoj po teh eksplozijah so priredili narodno-
socialistični dijak in nekaterimi njihovimi pristaši
demonstracije pred univerzo in Burgtheatrom ter
klicali proti vladi dr. Dollfussa. Policija je takoj
energično ustopila ter razpršila demonstrante in
očistila ves prostor na Ringu vse do parlamenta.
Arretiranih je bilo okoli 20 demonstrantov.

Kdo e napadel Steidla?

Innsbruck, 12. junija. Ž. Takoj po nočnem na-
padu na dr. Steidla je policijska oblast brzojavno
zaprla vse dohode na meji, da tako prepreči beg
atentatorjem v inozemstvo. Alarmirano je bilo
orožništvo in vojaštvo. Stotnja alpskih lovcev je
takoj zasedla dohode v Möllerstrasse, kjer se na-
haja Rjava hiša, dom narodnih socialistov, druga
stotnja Heimwehra pa je zasedla sam narodno-
socialistični dom. Preiskava je ugotovila, da se je
večaraj v teku popoldneva neki možki, ki se je

predstavljaval za grofa Lerchenfelda in ki je govoril
s pruskim akcentom, dvakrat telefonično zanimal
za stanovanje dr. Steidla, enkrat pa tudi povpraševal
celo v heimwehrovski vojašnici. Policija je avto,
iz katerega so zločinci storili atentat na dr. Steidla,
že našla. Avtomobil je lastnina organiziranega na-
rodno-socialističnega mehanika Fuchsa. Ugotovili
so, da je večeraj vozil neke goste iz Nemčije, vendar
pa ga policija še ni našla. Danes popoldne so bili
arretirani vsi narodno-socialistični voditelji v Inns-
brucku, kakih 20 po številu. Med njimi sta bila
prijeta tudi mestni svetnik Hofer in advokat dr.
Denz. Nadalje so oblasti ugotovile, da sta oba gori
imenovana pred nekaj dnevi izjavila da je ta teden
zadnji za nekatere voditelje Heimwehra.

Dunaj, 12. junija. Ž. Minister za javno varnost
Fey je pozval danes k sebi časnike ter jim iz-
javil, da bo vlada brezobzirno postopala proti onim,
ki rušijo mir in delajo atentate. Vlada bo postavila
z vsoto strogostjo, ki si jo danes še nihče ne more za-
misliti, ker bo le na ta način sposobna, da ukroti
pruske razbojnike.

Bombe in barikade v Gradcu - položaj skrajno napet

Dunaj, 12. junija. AA. Danes dopoldne je neki
neznaneec vrgel bombo v neko židovsko draguljarno
v predmestju. Bomba je ubila lastnika trgovine in
štiri pasante. Iz Gradača poročajo, da so se v Nien-
senbachu spopadli narodni socialisti in komunisti.
Enega hitlerjevega so ubili. Blizu Kufsteina na
Tirolskem so nemški narodni socialisti napadli čla-
na heimwehrovske pomožne policije in ga s ka-
menji nevarno potolkli.

Gradeč, 12. junija. tg. O priliki današnje zo-
petne otvoritve vseučilišča je prišlo do velikih de-
monstracij nacionalnih študentov. Študenti so pri-
nesli s seboj plakate z napismi proti vladi in raz-
obesili na strehi vseučilišča veliko zastavo s klju-
kastim križem. Ko je prišla policija, so študenti za-
barikadirali vhodna vrata v vseučilišče in zaprli
bogoslavne študente v slušalnico. Rektor je moral
na zahtevo nacionalnih študentov odgoditi prisego
profesorjev, katere je bila določena za današnji
dan.

Francosko-jugoslovanska pogodba

Pariz, 12. junija. tg. V soboto je bil tu po-
pisan dodatni dogovor k francosko-jugoslovanski
trgovinski pogodbi z dne 7. novembra 1931, s ka-
terim se tarifne olajšave, sklenjene z drugimi ju-
govzhodnimi državami, razširjajo tudi na Jugosla-
vijo. Ta dodatek morata še potrditi oba parla-
menta.

Dunajska vremenska napoved. Na jugu zelo
oblačno, deževno z nevihtami, na zapadu morda
začasnno manj oblačno, na vzhodu menja oblačno,
precej jasno, soparno, krajevne nevihte.

Zagrebska vremenska napoved: Verjetno so
lokalne motnje vremena. Zmerno toplo.

Beseda papeža: „Vera in disciplinirano delo pod vodstvom školov nas bosta rešila“

Te dni je papež Pij XI. sprejel 3000 španskih romarjev, ki so prišli v Rim pod vodstvom nadškola iz Valence ter drugih školov in številnih duhovnikov.

Sprejem je bil jako svečan in prisrčen, papež pa je navzoče globoko ganil po zelo pomembnem govoru.

Najprej je papež proslavil Španijo, ki je bila v vseh stoletjih največji zgled katoliškega mišljenja in žrtve za katoliško stvar in katoliško idejo. V sedanjem trenutku je seveda srce papeža užalo zaradi hudih razmer in izkušenj, ki jih mora pretrpeti španski katolicizem. Grdo se ravna s škofi in duhovniki, veliko cerkev je razrušenih in onečaščenih. Zadnji zakon proti cerkvi in redovom pa žali pravice cerkve in svobodo vesti v nasprotju s vsemi zakoni pravičnosti in zakonitosti. Kljub temu pa — je vzkliknil papež — ne smemo obupati in on je prepričan, da se bo špansko ljudstvo še bolj odenilo svoje vere, ki je najdragocenejša dedščina njegovih očetov, ki je čast Španije in ki bo tudi Španijo rešila.

Sv. oče je pozval španske katolice, naj molijo, bdijo in delajo. Naj molijo brez prestanka in dobro, kakor papež sleherni čas moli za Španijo. Naj bdijo! Bdi je treba in paziti posebno, da nasprotniki cerkve ne premočijo tudi dobrih ljudi s sofizmi, s katerimi se skuša zlo predstavljati v obliki dobrega, kajti če bi se zloba pokazala v svoji pravi podobi, bi jo vsak pošlen človek gotovo odklanjal. Naj delajo! Delo pa mora biti disciplinirano, kajti v delu brez discipline se razprši vsa energija, dočim se pod vodstvom in disciplino vsa prizadevanja združujejo v eno samo silo, da se doseže namen. Treba pa je delati pod vodstvom školov in klera, ki je v soglasju s najvišjim pastirjem v Rimu.

Londonška konferenca: Otvoritev

London, 12. junija ž. Ves London je danes v znaku svečane otvoritve svetovne gospodarske konference. Delegacije vseh držav so že prispele v angleško prestolico. Samo v teku včerajšnjega dne je prišlo v London 21 delegacij. Angleški tisk podpira v svojih današnjih uvodnih zgodovinskih pomen tega velikega zborovanja, na katerem se sestanejo veliki vsi svet. Nadalje pa podčrtuje dnevniki, da ta konferenca, ki naj bi zaključila vse dosedanje konference najbrže na žalost še ne predstavlja začetek nove dobe. Listi naglašajo, da bi morala sedanja kriza in njene posledice prepričati vsakega državnika, da ni mogoče iti še naprej po tej poti in da so potrebni radikalni ukrepi, da se človeštvu, ki toliko trpi, pomaga iz sedanjega bednega položaja z dalekosežnimi ukrepi in sistematičnim sodelovanjem vseh narodov. To so nepobitna dejstva, piše »New York Chronicle«, vendar pa bo čudež, če bo ta konferenca dosegla zaželeni cilj. Še nikdar v zgodovini se ni pričela kaka mednarodna konferenca, ki bi bila spremljana s toliko eksepso, kakor je današnja svetovna gospodarska konferenca. Vlade vseh držav bi se morale sporazumeti ob posameznih ukrepih za poživitev trgovine in vpostavitve splošnega blagostanja. Z dobro voljo in močjo pa bi konferenca vendar lahko dosegla svoj namen.

Ob 14.30 so se vsi delegati svetovne gospodarske konference zbrali v velikanski dvorani geološkega muzeja, kjer bo zasedala konferenca. Vsi so v črni oblekah, kakor to zahteva angleška etiketa, kadar je suveren navzočen. Ob 15. uri se ustavi kraljev voz pred glavnimi vhodnimi vratmi in kralj Jurij V. krene burno pozdravljen od množice v muzej. Pri vratih ga sprejmeta predsednik konference MacDonald in generalni tajnik Društva narodov Avenol ter ga odpeljeta v veliko dvorano, kjer ga vsi

Seja Narodne skupščine

Belgrad, 12. jun. 1. Današnja seja narodne skupščine se je pričela ob pol 5 popoldne. Nato je bil predčan zakonski načrt o agrarni reformi, ki ga je predložil narodni skupščinski kmetijski minister. Kmetijski minister je v svojem govoru naglašal, da se je pričela agrarna reforma izvajati takoj po kraljevem manifestu od meseca februarja 1919 pa vse do danes, torej skoraj polnih petnajst let. Ljudje, ki so dobili zemljišča, so živeli v stalni negotovosti, ker niso vedeli, ali bo to zemljišče njihovo ali ne. Zato je prošil narodno skupščino, da sprejme nujnost za njegov predlog, kar je skupščina tudi sprejela. Odbor za proučevanje zakonskega načrta o likvidaciji agrarne reforme je že predložil narodni skupščini v pretres svoje tozadevno poročilo. Nato so bile prečitane nekatere interpelacije: Miloš Dragović je vložil interpelacijo na notranjega ministra o postopanju občinskega beleznika v Ljubki g. Popova, ter je izjavil, da je ta občinski beleznik pustil njihovega prijatelja, ki je zbiral podpise za jugoslovansko narodno stranko, policijsko izgnati iz tega kraja.

Notranji minister je izjavil, da je to prvi slučaj, ki ga silijo iz ust narodnega poslanca, da upravni organi delajo ljudem ovire, ki hočejo ustanoviti jugoslovansko narodno stranko, ki je bila odobrena z odlokom notranjega ministrstva. Zato bo takoj izdal nalog, da se ta slučaj prečišči in beleznik, če je res kaj zakrivil, najstrožje kaznuje.

Potem je bila prečitana druga interpelacija Dragovića na prosvetnega ministra radi postopanja okrajnih organizacij JRKD, ki silijo učiteljstvo, da se mora vpisovati v JRKD. Pri tem delu so po navedbah Dragovića posebno agili okrajni šolski nadzorniki. Poslanec Dragović naproša prosvetnega ministra, da prepove učiteljstvu odnosno okrajnim šolskim nadzornikom, da ne bodo v bodoče silili učiteljstva v to, da morajo vetovati v JRKD.

Nato je bila prečitana interpelacija Todorja Dimitrijevića na prosvetnega ministra radi izdaje knjige dr. Kostića o spolnem življenju.

Zakon o gasilcih sprejet

Po teh interpelacijah so prešli na dnevni red, in sicer na pretres poročila odbora za proučevanje zakonskega osnutka o organizaciji gasilstva. Odbor je z nekaterimi stilističnimi spremembami v celoti sprejel zakonski osnutek, ki ga je predložil minister za fizično vzgojo naroda. Za poročevalcem odbora je govoril minister za fizično vzgojo dr. Lavoslav Hanžek. Nato je zakonski osnutek z glasovi vseh navzočih poslancev sprejet v načelu in v podrobnostih. S tem je bil današnji dnevni red izčrpan. Prihodnja seja bo jutri popoldne ob 9.

Dne 14. t. m. bo seja skupščinskega finančnega odbora s sledečim dnevnim redom: 1. pretres zakonskega osnutka narodnega poslanca Boska Zeljkovića in tovarišev o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih takсах, 2. pretres sklepa ministrskega sveta o prepovedi uvoza blaga iz Avstrije, 3. pretres sklepa ministrskega sveta o razveljav-

Na ta način bo lahko sveto leto, ko se proslavlja odrešenje, tudi odrešenje za Španijo. Če sveti oče premisli, koliko pobožnih romarjev z vseh strani prihaja v Rim v duhu molitve, zadoščenja in pokore, potem ne more ne upati v božje usmiljenje. »Svet se išče miru« — je dejal papež — »in pravkar se je sklenil paket štirih med velikimi evropskimi narodi, ki, če drugega ne, zasigurno vsu svetu dobo 10 let miru, ko se bodo narodi lažje med seboj razumevali in lažje soglašali svoje interese, čeprav se le-ti dajo težko spraviti. Zato je treba prav posebno letos veliko moliti, da se bodo prizadevanja držav in narodov uresničila.«

Nato je papež svoj nagovor zaključil, rekoč, da ne blagoslovlja samo kardinalov, školov, duhovnikov in dobrih katoliških laikov Španije, ampak tudi one, ki cerkev preganjajo.

Vladna kriza v Španiji

Madrid, 12. jun. tg. Ker je radikalnosocialistični kmetijski minister Domingo odklonil mandat za sestavo vlade, ker so se pogajanja s strankami razbila, je poveril predsednik republike Zamora sestavo vlade dosedanjemu ministrskemu predsedniku Azani, ne da bi mu stavil posebne pogoje. Azana se sedaj pogaja z voditelji liberalcev in Kataloncev. Gotovi znaki kažejo, da namerava sestaviti čisto republikansko vlado in izključiti socialiste. — V Barceloni so stavbni delavci priredili velike demonstracije. Odlili so v notranje mesto in na vseučiliškem trgu in v bližnjih ulicah razbili okna trgovskih izložb. Vdrl so tudi v nekatere kavarnе, kjer so razbili mize in posodo. Policija je bila sprva brez moči, šele pozneje, ko je dobila okrepitev, je napravila red. Bilo pa je mnogo ranjenih, še več pa aretiranih.

navzočni sprejmejo stoji. Kralj zavzame prostor v naslanjaču za predsedniškovo mizo.

Ko kralj vstane, da bo imel pozdravni nagovor, se dvignejo vsi delegati. Suveren začne nato svoj govor, v katerem uvodoma poudari, da je srečen, da se je mogla sestati takšna konferenca, in da se zaneša, da bo skupno prizadevanje obrodilo zadovoljive sadove. Kralj ne dvomi, da se tako impozantna skupščina ne bi mogla nikoli vršiti, če ne bi bilo Društva narodov in idealov, ki jih DN personificira.

Predsednik svetovne gospodarske konference MacDonald je za kraljem povzel besedo in otvoril konferenco.

Ta konferenca se ni sestala za to, je nato nadaljeval MacDonald, da bi razpravljala o dolgovnem vprašanju. Pričujoča konferenca bo nadaljevala lozansko delo in bo morala napraviti konec gospodarskim nacionalizmom, ki sicer začasno in delno utegnejo položaj prizadete države olajšati, zato pa po drugi strani samo poostrjuje splošni zastoj svetovne trgovine in krepe čimtelje nerada: vsaka gospodarska politika, ki je zgolj nacionalna, je politika, ki po eni strani obuboža druge narode, naposled pa mora obubožati tudi tistega, ki jo izvaja, zakaj noben narod ne more v neskončnost bogatejši na škodo drugih. Zato bo, je nadaljeval MacDonald, vsaka država imela tem več koristi, čimbolj se nam bo posređilo napraviti iz sveta gospodarsko enoto, kajti mednarodno sodelovanje je najboljšo sredstvo za doseglo narodne obnove.

Seja se je nadaljevala ob 16.25 in predsednik odbora je prečital poročilo. Prosil je za nekatere podrobnosti glede nekaterih delegacij, zlasti Argentine. Skupščina je poročilo odbora soglasno odobrila.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, se je konferenca odgodila na jutri ob 10.30. Predsedništvo se je pa takoj sestalo na privatno konferenco.

ljenju prepovedi uvoza blaga iz Avstrije, 4. pretres sklepa ministrskega sveta o dodatku št. 24 uvozniske tarife.

Jutri bo seja skupščinskega odbora, ki je proučeval zakonski predlog o zaščiti kmeta. Na dnevnem redu je pretres znanih uredb, ki jih je narodno predstavništvo predložilo ministrskemu svetu.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Belgrad, 12. junija. AA. Jutri se začne razgovor o reviziji jugoslovansko-avstrijske trgovinske pogodbe. Pogajanja se bodo vršila v Belgradu v zunanjem ministristvu. Predsednik avstrijske delegacije je g. Hermann v. Ploenies, pooblaščen minister in izredni poslanik republike Avstrije v Belgradu, člana delegacije sta pa dr. Robert Verober, svetnik trgovinskega in prometnega ministristva, in dr. Aleksander Reichmann, svetnik kmetijskega ministristva. — Predsednik jugoslovanske delegacije je dr. Milan Todorović, profesor belgrajske univerze, člani delegacije pa gg. dr. Milan Lazarević, načelnik v ministristvu za trgovino in industrijo, dr. Sava Ulmanski, profesor kmetijsko-gozdarske fakultete v Zagrebu, Radmilo Bujdić, svetnik finančnega ministristva, in dr. Milutin Petrović, šef urada za kontrolo izvoza živine pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine. Tajnika delegacije sta gg. dr. Jošip Macan, tajnik zunanjega ministristva in Milan Antula, tajnik ministristva za trgovino in industrijo.

Bolgarski gostje pridejo

Zagreb, 12. junija. Ž. Jutri ob 6.35 pride v Zagreb s spitskim vlakom skupina predstavnikov bolgarske inženjerske organizacije, ki se je mudila na letošnjem kongresu inženjerjev v Belgradu. Z njo pridejo tudi ostali člani lige jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov. Med gosti so tudi ugledni predstavniki bolgarskih intelektualcev in visoki državni ter komunalni uradniki. Vodja skupine izletnikov je inž. Georgie Ganev, predsednik bolgarskega Zdrženja inženjerjev in arhitektov iz Sofije in pooblaščen gradbeni inženjer. V sredo se odpeljejo gostje v Ljubljano, nato obiščejo Bled, nakar odpotujejo nazaj v svojo domovino.

Tihotapljenje srebra iz Avstrije v Jugoslavijo

Dunaj, 12. junija. tg. Na podlagi zaupnih odkritij so organi policije zaplenili jugoslovanski avtomobil s št. Y 1103, s katerim se je vršilo tihotapljenje srebra v Jugoslavijo. V isti garaži so našli tudi več kot 500 kg srebra, francoskih in švicarskih frankov in srebrnega prahu v skupni vrednosti 47.000 šilingov. Policija je ugotovila, da je bilo to srebro nakupljeno v raznih lokalih drugega dunajskega okraja in da bi se imelo to srebro prepeljati v Zagreb. Kupec je bil lastnik zastavljalnice v Belgradu.

Berlinsko pismo

Kako sem bil aretiran in izpuščen

XL

Take pa še ne! Te vam pa ne smem zamočlati! Menda se še spominjate, kako sva z mojimi prijaznim zobozdravnikom na veliki petek kavo skupaj pila in kako sva se prijazno ločila. Rekel sem, da sva zdaj spet prijatelja. Seveda: jaz sem njegov prijatelj; če tudi on moj, pa ne vem. Poslal sem mu s prijaznim pismom knjigo, iz katere naj se uči bolj pametno misliti; kaj pa je on na to rekel, tega mi pa ni povedal. Pa da vidimo!

Denunciran ...

Nekega večera pridem iz mesta, pa mi domači reko, da me je iskal policaj in da moram takoj na »Amt« (občinsko pisarno). Pokoren povem se takoj odpravim tja. Tam mi Amtsvorsteher (občinski načelnik), hud nacionalsocialist, našteje več grehov: da nimam na potnem listu nič nemškega vizuma, da sem torej prekorajčil nemško mejo brez dovoljenja, da sem se mnogo prepozno tukaj prijavil, zakaj da sem tukaj, kak naslov imam, od česa da živim itd. Za drugi prestop, je rekel, je kazen deset mesecev zapora, za prvi pa izgon; če se pa izjavite, da greste protovoljno iz Nemčije, nas rešite vsega nadaljnjega postopanja proti vam. Ker sem rekel, da se tako zlahka ne podam, mi je napovedal — hišno preiskavo. Pa sva šla midva po eni, dva policaja pa po drugi strani proti mojemu stanovanju. Zbrali in pobrali so moje številne spise in odnesli velik zavoj s seboj. Toda delali so vse mirno in dostojno. Drugo jutro sem moral še enkrat na »Amt«, od tam pa sva je šla s samim »vahtmajstrom« v mesto na Polizeipräsidium, on z velikim zavojem svojih papirjev pod pazduho. Veste, prijatelj, sem mu rekel, kot »Verbrecher« (zločinec) bi ne maral vlati tukajle na cesti; prosim, da hodite v primerni daljavi od mene. To je mož tudi dobro razumel in mi je celo toliko zaupal, da je hodil časih še pred menoj; nobeden ni vedel, da spadava midva skupaj. Ko bi bilo to v Italiji, bi bil šel najbrž vklejen. V Trstu sem videl, kako so jih vodili nedolžne politične »zločince« vklejene po cesti.

Na policiji ...

Na Polizeipräsidium — ogromna bajta! — je bil pa proces kratak. Tam sem šele zvedel, da je vse samo zaradi — ovadbe mojega zobozdravnika. Ne rečem, da me je naravnost sam ovadil; najbrž je okoli pripovedoval, kaj sva imela na veliki petek, pa ga je občinski načelnik poklical, da izpove in dene na protokol, kar ve o meni. Dobil sem obtožnico pred oči. Tam našteva, kako sem grdo zabavljaj Nemčiji; podpisana je bila pa tudi priča, da je vse to res. Torej dva proti meni, jaz pa brez priče! Prosim, če se smem pismeno zagovarjati. Dobro! Pišem nekaj časa, pa pride k meni uradnik in mi pravi: Saj ni treba toliko pisati, saj tako vemo, da to ni vse skup nič! Ko le še pišem, pride spet drugi in pravi: Ni treba več pisati, ste že oproščeni! Pa pravim: Nekaj bom še napisal, morebiti dobim od Nemčije še kako odklovanje, ker sem v naše časnike napisal toliko hvalnega o Nemčiji, da se doma že bojijo zame, da se bom čisto ponemčil. In smo se smejali. Ko napisano oddam in prebero, je bila stvar končana. Jaz se gospodom zahvalim, eden pa mi reče: »Le pišite v inozemstvu, da se v Nemčiji nobenemu po krivici las ne skriv!« Obljubil sem in to obljubo s tem izpolnujem. Velikega zavoja svojih spisov se skoro pogledali niso, nisti sem ga moral nazaj domov.

V Dobrah pa zaradi tega veliko razburjenje. Nele katoličani, tudi protestanti so obsojali in se hudovali nad doktorjem. Ena gospa, njegova pacientka, ga je šla oštevati, in mi je rekla, da je bil čisto majhen; ona in drugi so rekli, da ne gredo več k njemu, ampak si izberejo drugega zobozdravnika.

Jaz pa, ne bodi len, se vsedem, vzamem pero v desno roko in vse to napišem in popišem ter naslovim »An die oberste Leitung der national-socialistischen Partei«. In sem poslal v tiskarno tiskati kot rokopise v 100 izvodih ter bom poslal samemu gospodu Hitlerju, Göringju, Goebbelsu, Papenu in še drugim znancem in neznanecem. Povem, da take-le oslarije, kakor jih je govoril moj doktor in deloma potrdil Amtsvorsteher, Nemcem v inozemstvu strašno škodujejo; če hočejo skrbeti za čast svojega naroda, naj svoje razbrzdane krotijo, take jezike malo zavežejo in sploh celo svoje gibanje, ki je za časa svojega naskakovanja pač večkrat škodilo iz ojnice, spravijo v pravo smer in na pravi tir. — Moje, ki so rokopis prebrali, so rekli: Čisto fajna! Na to boste dobili še odgovor. Bomo videli.

Kje se vjame pošta

Drugo jutro pa ni bilo nič moje pošte. In tretje in četrto in peto jutro tudi ne. Kje je kljuka, na katero se mi je pošta vjela? Bila je v Nemčiji. Zasegli so mi jo. To je storil Amtsvorsteher. Preden sem pošto dobil, je pa trajalo precej dolgo. Šla je tudi na Polizeipräsidium, a na drug oddelek. Tam je neki človek, ki zna hrvaški. Bil je v Bosni in Dalmaciji, nekaj časa pa tudi v garnizijski bolnišnici v Ljubljani. Ker ni znal vsega brati, me je telefonično naprosil, naj mu pridem pomagat brat in prestavljat. Tam sem torej videl in bral svojo pošto. Med drugim je bil pozdrav dekanije M. podpisan od vseh gospodov, kakor že prej pozdrav dekanije T. Za ta prijazen spomin se dragim gospodom tukaj lepo zahvaljujem. Veselilo me je. Eno pismo je bilo pač malo »ferdohntno«. V »Slovenec« so gledali samo, če je kaj mojega, pa ni bilo nič. Za vse slavošpeve, ki jih »Slovenec« poje Hitlerjevi Nemčiji, se pa niso zmenili... Danes pa sem dobil svojo pošto nazaj.

Takole, vidite, je v naši Nemčiji! Malo smo zleht, malo smo pridni. Nevljudni niso bili z menoj nikjer. Najbolj pust je bil še Amtsvorsteher; a kot zvest čuvar nacionalne misli je vršil le svojo nacionalno dolžnost.

Vi pa pravite samo, kako da smo zleht. Nič nam ne verjamete, ko zagotavljamo celemu svetu, kako smo miroljubni. No pa brez šale, da smo! — Da se bom mogel, če me še enkrat citirajo in citirajo na Polizeipräsidium, izkavat, da nisem Nemčiji nevaren človek, dovolite, da danes še enkrat udarim na tisti zvon, ki poje Nemčiji — prijazno. Menda se ga ne boste ustrašili! Saj je znano: da se resnica prav spozna, je treba čuti dva zvona. Vi navadno gonite tistega, ki poje: zleht, zleht, zleht! Ta je za vsak dan. Dovolite pa, da jaz samo na velike praznike zaženem tudi tistega, ki poje: priden, priden!... Da me prav razumete! O nacionalizmu sem že povedal svoje mnenje. Ne veste, kako mi je zoprna, naj bo katerikoli! Kar je črno, je črno, — toda kar je belo, je belo, ali ne? No, in belega je nekaj tudi. Še precej.

Sveflobe novega režima

Samo en eksempl! Ko so v Berlinu gospodari socialisti, so začeli prepovedovati, da ne sme hoditi po bolnišnicah duhovnikov bolnikov »nadelgovati«. Ko je nastopil novi režim, je mestni zdravstveni svet takoj razposlal na vse bolnišnice okrožnico, da naj kličejo duhovnike k bolnikom in da naj jim kar najboljši gredo na roke. — Drug eksempl: Preden je začel zborovati mestni svet, je imel božjo službo v katoliški kakor v protestantski cerkvi. In župan je pri otvoritvi zborovanja govoril takole: »Velika večina mestnih svetovalcev je s hvalečnim veseljem pozdravila, da jim je bila dana prilika pred začetkom zborovanja prisostvovati temu svetemu činu. In to nam je več kakor zgolj ceremonijalna zadeva, srčna zadeva nam je. To nam je tudi izraz one odločne volje, ki preveča zdaj nemško ljudstvo, volje, krščanski veri na vseh poljih pridobivati nazaj ono veljavo, ki jo je v preteklih letih zgubilo.« — Ali tudi ljubljanski mestni svet začena svoja zborovanja z božjo službo in ali ljubljanski župan tudi tako govori o krščanstvu?... Po vseh strokovnih šolah je vpeljan krščanski nauk. Ali je povsod tako?...

Pravite, da bo morda kulturni boj. Mi pa menimo, da ga ne bo. Da, ko bi bil Hitler protestant, bi bilo to verjetno. Tako pa ne. Nasprotno! Iz dobro poučenega kroga se mi zagotavlja, da bo Hugenbergov nemški nacionalizem polagoma postal v vladi nemogoč in da na njegovo mesto stopi — centrum. Katoliška društva ne bodo »izenačena«. Ostanajo, kakor so. Ali je povsod tako?! In to je pa ena glavnih stvari!

Kar se pa tiče Hitlerjevih govorov, kaj hočem reči? Ko sem prebral oba njegova velika govora: prvega, programatičnega, in drugega, vnanjepolitičnega, sem nehoti moral reči: I, saj moč pametno govoril! V nobeni stvari mu ne morem ugovarjati. Veste, nekaj drugega je bil Hitler-agitator, nekaj drugega je Hitler-državnik. Zdjaj vidi, kako se vlada! Po shodih so se širokoustili: Naši predniki so prosjčili pri vnanjem svetu, mi bomo pa zahtevali, zaropotali! Zdjaj pa vidijo, kako se ropota, ali kaj ropotanje izdaj! Res, Nemčija je osamljena, da je strah! In Hitler ve, da se ta obroč s silo ne da razbiti. Zato mora nacionalizem svojemu premočnemu vinu veliko vode prilivati.

Hitler o narodnih odpadnikih

Kakor je v prvem govoru slovesno proglasil svobodo cerkve, tako je v drugem govoru v narodnem oziru govoril tako pametno, da bolj ni mogel. Čujte in strmite! »Mlada Nemčija ima globoko učenje za enaka čustva in mišljenje kakor za vse upravičene zahteve življenja drugih narodov. Rad te mlade Nemčije je preveč pretrpel, da bi hotel kaj takega drugim prizadejati. Mi spoštujemo narodne pravice tudi drugih narodov in želimo iz globine srca, (aus tieferm Herzen) živeti z njimi v miru in prijateljstvu. Zato tudi ne poznamo pojma germaniziranja. Mentaliteta prejšnjega stoletja, po kateri so morda mislili iz Poljakov in Francozov napraviti Nemce, nam je tako tuja, kakor se branimo vsakega nasprotnega poskusa. Francozi in Poljaki so naši sosede in tega ne spremeni nobeden.«

Kaj pa hočete lepših besedi?! Ali čujete, koroski Slovenci? Hitler (!) ne pozna pojma (!) germanizacije. Povejte to vašim koroskim Nemcem in nemčurjem! Zakličite jim to, da ne pozabijo, na uho vsak dan trkati; za zajutrek, za kosilo in za večerjo! Ključite na ves glas, da se bo razlegalo po vseh koroskih hribih in dolinah — od Spodnjega do Zgornjega Dravograda!

Seveda Francozi in Poljaki in še kdo drug tem lepi mbesedam še ne verjamejo. Mislijo po nemško: Die Botschaft hör ich wohl, aber mir fehlt der Glaube. In res, previdnost je mati modrosti. Nemci naj pokažejo v dejanju, da to in tako res hočejo!

Morda bo pa le res! Zdjaj se je oglasil v islem smislu še Papen. V nedeljo je imel govor v mestu Iburg. Govoril je o narodnih manjšinah. Tretjina nemškega naroda je namreč izven Nemčije, in sicer razpršena po 25 državah. A država ni vse, narod je še več. Države nastajajo in preidejo, narod pa je nekaj živega in večnega. Zdjaj pa država tujo narodnost popolnoma ubija. Manjšinsko varstvo Zveze narodov in haško razsodišče nista storila za trajno zatiranje narodne manjšine ničesar. Aktivnega narodnega prava ni. Manjšinsko pravo je samo prazna beseda. Če je Hitler v svojem govoru rekel, da vsako germanizacijo zametava in da ima posebno spoštovanje do drugih narodov, zlasti do malih, se je pokazal tudi na vnanjepolitičnem polju duševnega revolucionarja. Misel samostojnosti narodov bo ena izmed velikih revolucionarnih pridobitev nove Nemčije!

Da, ko bi hotela Nemčija — izučena in zmordena po bridkih skušnjah — res nastopiti to pot! Pot sprave med narodi, pot do pravice vsem narodom, tudi malim! To bi bil evangelj za Evropo. In za Slovence! Če bom jaz mogel kaj storiti, da bi Nemčija to pot ubrala, bom storil, kar bom mogel. Morda grem do Papena...

Duhovniška sprememba v Belgradu

Belgrad, 12. junija 1. V župni cerkvi Kristusa Kralja so bile te dni nove spremembe. Belgrajski nadškof o. Rodić je razrešil dosedanjega kaplana to župnije Slavomira Cencela vseh funkcij v tej župniji in ga stavil na razpolago sarajevskemu nadškofskemu ordinariatu, od kjer je Cencel prišel pred dobrim letom v Belgrad.

Belgrad, 12. junija. 1. S kraljevim ukazom so premeščeni sledeči učitelji in učiteljice: Stefanija Kokalj iz Logatca v Ljubljano, Marija Jezovšek iz Maribora v Mursko Soboto, Zmagoslav Bregant iz Klanca v Ljubljano, Albin Razpotnik iz Strekljencev v Semič, Frane Golež od Sv. Trojice v Maribor. — Upokojena je Marija Mehle, učiteljica državne ženske meščanske šole v Ljubljani. — Razveljavljen je ukaz od 8. avgusta 1932, v kolikor se nanaša na premešitev Ladislava Požarja, učitelja državne osnovne šole v Mostah, za učitelja državne osnovne šole na Jesenicah.

Belgrajski procesi

Belgrad, 12. junija. 1. Pred tukajšnjim sodiščem se je pričel danes proces proti Stefanu Karamani, ravnatelju tukajšnje Jadranske podunavske banke, in Borivoju Kratočevilu, šefu deviznega oddelka te banke, radi nakupa dolarskih obveznic Blairovega posojila za dr. Dušana Jovovića. Obtožnica jima očita, da sta izvršila nakup gornjih obveznic na škodo Jovovića. Proces se bo jutri nadaljeval.

© Novi kip sv. Janeza Nopomuka na trnovskem mostu pokvarjen. Včeraj popoldne je neki mladi zlikovec odbil kamnitemu kipu sv. Janeza Nopomuka desno roko, v kateri svetnik drži križ in s tem napravil veliko škodo. Pobalin je znan.

Dr. France Debevec.

Jetiki boj!

Pri zdravniški preiskavi v protituberkuloznem dispanzerju, Miklošičeva cesta 20. - Ordinacije vsak dan, razen sobote, od 3 do 6 popoldne.

Praznujemo protituberkulozne dneve. Čemu so ti dnevi od 10.—12. junija posvečeni, kako naj dostojno in uspešno izpolnimo vse one naloge, ki jih ti dnevi na nas vse nalagajo? Najprej se spomnimo vseh onih žrtev, ki jih med nami kosi družabna bolezen — jetika, vseh onih hudih ran, ki jih ona neprestano seka in prizadeva našemu narodu vseprek. Statistika nam živo pravi: V naši državi umrje letno za njo okrog 50.000 ljudi, skoro 140 na dan; od teh odpade na Slovence v Jugoslaviji okoli 3000 smrtnih primerov, 8—9 na dan; 20.000 odprto, kužno bolnih; nad 50.000 drugih obolenecv z manj očitnimi znaki bolezni.

Pravi izvor jetike so male paličaste rastline, glivice, bacili. Bolniki jih izkašljejejo iz bolnih načetih pljuč, izločajo jih (v manjši meri) razne druge kužne rane; pa tudi živali so lahko vir jetične okužitve (n. pr. krave s kužnim mlekom). Bolezenske kali udiha vama iz ozačja v pljuča, z jedjo pomešane jih moremo užiti in z njimi okužiti črevesje. Do 15. leta starosti je že vsak izmed nas doživel prvi spopad s kalni te ne ljube bolezni. Pa tudi v poznejših letih zaidejo večkrat te kužne klice v naše telo. Vendar, vsako takšno okuženje še ne pomeni bolezni. Oboli namreč le ono človeško telo, ki se ne more dovolj upirati utihotapljenim bacilom. Tudi pri zdravih se klice bolezni lahko nekje v telesu skrivajo ter čakajo usodnega trenutka, ko usahne notranja telesna moč, nakar se kali naglo razplode in razjedajo telesno tkano.

Jetika je v najtesnejši zvezi z načinom ljudskega življenja, raznimi činitelji, ki odlo-

čajo o tem, ali bo telo imelo ugodnih pogojev za življenje ali ne. Najbolj je udomačena tam, kjer so dani le slabi pogoji za zdravo, redno, mirno življenje. Kjer vlada mravost, pravičnost, gospodarsko blagostanje, kjer se širi prava omika, dejansko izvaja dobra zdravstvena zakonodaja, tam se jetika povsod umika.

Ona se ne podeduje, podedva se lahko le slabši telesni ustroj, ki je podvržen za bolezni. Gotovo pa je po trajnem, nepazljivem občejanju z bolnikom v isti hiši več priložnosti za okuženje in obolenje. Zato umrje toliko članov istih družin!

Vse, kar ruši telesno moč in zdravje, kar moti ubrano sodelovanje njegovih sestavnih delov, pospešuje tudi nagli razvoj te bolezni; nezadostna prehrana, nezdrava stanovanja, težko delo, zlasti v zaprtih prostorih s prevelikim razgibanjem na solncu in zraku, neredno življenje itd.

Nešteto je torej činiteljev, ki vplivajo na nastanek in razmah jetike; obsejna na vse strani razpredena mora torej biti naša borba proti njej; vsi moramo v tem boju sodelovati, zakaj vsak človek se pri nas po jetiki okuži, vsakdo lahko zbolí ter postane vir okuževanja in obolenja za druge. Kdor koli omalovažuje življenjsko važna načela, kdor krši zdravstvena navodila in predpise, vsak tak pospešuje jetiko.

Zavedajmo se vsi brez izjeme velikih dolžnosti, ki jih imamo v bolezni in zdravju do sebe in drugih, pa bo tudi jetična pošast primorana k naglemu umiku!

P. Bernard Polak 80 letnik

Včeraj, 13. junija, je dopolnil 80 let magr. Bernard Polak O. T. bišvi dolgoletni križanski prior, ki živi sedaj v Ormožu v redovni bolnišnici, ki jo je nad 10 let skrbno in vestno upravljal. Življenje tega častitljivega starčka nam je dokaz, da je vsa človekova veličina v njegovi skromnosti in priprostosti.

Jubilantu je tekla zibelka na Moravskem v številni družini podeželskega učitelja. Po končani srednji šoli je vstopil v križniški red in študiral bogoslovje na univerzi v Innsbrucku. Kot duhovnik je služboval po nekaterih inkorporiranih župnijah svoje moravske domovine; kmalu je prišel v Brezje na Koroško, kjer je bila pod njegovim vodstvom dograjena redovna bolnišnica. L. 1897 je prišel v Ljubljano. Vrhovni redovni predstojnik so ga namreč poslali v Ljubljano, da v Križankah ustanovi konvent za redovne duhovnike in v njem vpelje skupno redovno življenje po pravilih, ki jih je križniškemu redu dal papež Pij IX. Bog sam ve, koliko težav, bridkih prevar, dolgotrajne molitve in tihih žrtev je bilo treba, da se mu je ta naloga posrečila. 24 let je živel v Ljubljani, pa ni nikdar

stopil v ospredje, temveč je ostal vedno tih in skromen, kakor je tiho in neopaženo prišel med nas — Pri vsakdanjem delu točen ko ura, vsak dan oblegan v spovednici, nepretrgoma zaposlen z molitvijo in delom je predvsem iskal božjo čast in napredek božjega kraljestva.

L. 1921. je odšel iz Ljubljane v Ormož, kjer ga je čakala nova, težavna naloga. Ustvariti je moral trdno podlago za novovpeljane usmiljenke križniškega reda. Sam je skrbel za temeljito izobrazbo redovnic in upravljal redovno bolnišnico. V tem delu živi še danes duševno in telesno svež in krepak, kakor v najboljši moški dobi. V svoji visoki starosti upravlja s čudovito energijo dva redovna zavoda v Ormožu in Muretincih. Številni prijatelji, ki so na tihem občovalno vztrajno in smoteno delo tega vzornega duhovnika, žele gospodu monsignoru, naj mu Bog še za mnogo let podaljša dneve dela in življenja.

Dr. Savnik

ne bo ordinal
od 14. junija do 6. julija.

Pisma Primskovskega gospoda VI.

Da Bog svoj namen doseže...

Ljuba Filomena, da si mi zdrava! Precej mi piši dopisnice, kako se bo izšlo s tvojim vrtom. Jaz mislim, da se bo dobro. Vse kakor se bo pa tako izšlo, kakor je najbolj k časti božji in tvoji duši v zveščanje, če le to zadevo Bogu prepustiš, da jo on izpelje, in da se le človek sam vmes ne vlika in Bogu ne skrči izpeljave. Človek naj Bogu nič ne kazi, pa bo za ta in oni svet najbolje; Bog bo tako izpeljal za oni svet, kakor je najbolj prav, za ta svet pa tako, da bo človek dobil toliko častne sreče, kolikor je za nebesa koristno ali vsaj ne škodljivo.

V Kranju je bila neka Cilka, prav dobra dušica; bila je kramarica, oče so jo poznali. Blago je jemala pri nekem trgovcu v Ljubljani, pa ga je močno razupala! revnim ženskam, denarja pa ni mogla dobiti. Trговец jo je terjal za denar, ljudje pa niso hoteli plačati. Poslala je k meni neko dekle z naročilom, naj ji povem loterijske številke. Toda, kako naj ji povem, ko jih sam ne vem! Da bi jo od sebe odpravil, sem ji dal star telovnik, ki ga nisem več nosil, pa me je še dalje nadlegovala. Dal sem ji grlico, da bi jo odpravil, pa še ni šla. Potlej sem pa postal jezen in sem rekel: »Johana, če mi ne greš, te bom tako sunil, da boš vse stopnice naenkrat preskočila.« Nato je šela šla in kramarici povedala vso dogodbo. Cilka je pa stavila številko od telovnika, grlice in število, kolikor stopnic je preskočila, in dobila je več tisočev, da je dolgove poplačala, drugo je pa nesla v samostan in je zdaj redovnica na Trsatu, če še živi. Glej, Filomena, tukaj sem bil orodje v božji roki za srečo bližnjega. Le ubogaj me! Bog se bo kake reči poslužil, da bo vse tako izpeljal, kakor je najbolj k časti božji in našim dušam v zveščanje.

Ko sem bil predzadnjič ali se predpredzadnjič v Ljubljani, pride k meni neka žena in pravi: »Gospod, mi smo na koncu, prodani bomo, pomagajte mi!« Jaz: »Kako?« Žena: »Številke mi zapišite!« Jaz: »Ko bi jaz vedel številke, bi jih sam sebi naj-

prej stavil.« »Prosim, zapišite mi tri, katere hočete, vi boste bolj srečni.« Zapisal sem na papir kranjski izrek svetih besedi, že ne vem več prav, kaj; soglasnike tistih besed pa sem spremenil v številke. Črke so podobne številkam (n. pr. t je podoben 1, s je podoben 5, b je podoben 6 itd.) To se še spomnim, da je bila številka 76. Mislim pa, da sem si tle zapisal: Vzemij proč trpljenje, če je tvoja volja; če pa ne, naj se zgodi tvoja volja. Iz tega se mi zdi, sem pobral soglasnike in jih spremenil v črke. Vprašala me je, če sme kdo drugi kaj priložiti, pa sem rekel, da ne, češ: Bog vidi, kako bi drugi denar obrnil, da ga ne bo prav, pa bi ne hotel, da bi številke prišle. Pa sem ji rekel, da naj jih le enkrat stavi tu in tam, prisiliti se to ne da. Stavila je žena v loterijo in dobila 1440 gl in se rešila. Ali bi jaz tudi pri tebi tako poskusil, ali kaj? Če boš želela, ti bom številke zapisal, le da ne vem, iz katerega reka bi jih vzel.

Tisti križ (»bridka matra«), ki je zdaj pri franciškanih v Ljubljani pri vhodu v samostan, je bil poprej v kapelici na čevljarškem mostu. K njemu je hodila neka žena zdihovala in Boga prosila za številke. Slišali so jo študentje, kako molí; pa so šli, zapisali številke in jih dali Kristusu v roke. Reklí so: jih bo že ženica videla, ko bo v križ gledala. Pa jih vendar ni zapazila. A Bog je dal, da je veter potegnil tako, da je listek s številkami padel prav pred njo. Šla je, stavila številke in dobro zadela. Da Bog svoj namen doseže, se poslušaj, češ: se hoče, lahko tudi neumnih norcev.

Tile so največji norci na svetu: lovec, ki išče, česar ni zgubil; slikar, ki slika hudiča, ki ga nikoli ni videl; pa jaz, ki drugim pravim številke in to še prav dobre, sam pa tistih ne stavim.

Ker se zadnjič nisva mogla dovolj pogovoriti, ti bom večkrat pisal. Cirilskega pisma si ne upam poslati odprtega¹, ker bi ga le eden ali drugi mogel prebrati...

Filomena, zdrava bodi in Bog te obvaruj!

¹ H. je bil vedno v zadregi za čas, ker so neprestano prihajali ljudje, ki so iskali pri njem pomoči.
² Pisma, pisana v sami sanskritski pisavi, je H. navadno pošiljal odprta.
³ Brez datuma in podpisa; verjetno je, da datira pismo nekako iz l. 1883.

Slava nesebičnega dela za ljudstvo

Kakor je nedeljski »Slovenec« poročal, je v nedeljo obhajal g. duhovni svetnik in župnik Janez Meršolj 25 letnico svojega pastirovanja v reški fari. Hvaležni farani so svojemu dragemu župniku priredili tako lepo in prisrčno slavnost, da takšne morda že dolgo ni priredila nobena fara svojemu župniku. To je bilo res pravo sproščenje hvaležnih src do nesebičnega delavca — duhovnega pastirja.

Že v soboto zvečer je slovesno pritrkavanje in streljanje oznanjalo velik praznik, ki se je bližal fari. Ob 9 so priredili domači tamburaši in pevci ob navzočnosti ljudstva g. župniku podoknico, za katero se je jubilat iskreno zahvalil in poudarjal, da vse to ne velja njemu, ampak naj velja verski misli.

Drugi dan so prispeli na slavnost svojega draga prijatelja tudi njegovi sobratje gg. dekan kanonik Matija Mrak, kanonik dr. Klinar, dekan Zabret in župniki F. S. Finžgar, Oblak, Podbevšek Jernej, Šarc in Verce. Ob tej asistenci je šel slavljenec skozi gost špalir prvoozbhajancev, šolske mladine in gasilcev v cerkev, ki je bila premajhna, da bi mogla sprejeti vase vso zbrano množico. Slavnostni govor je imel g. župnik Finžgar, ki je v zbranih besedah nazival slavljenčeve nepozabne

zasluge za Reteče, kjer se je udeleževal v prvi vrsti kot vzoren duhovnik, pri tem pa ni nikoli pozabil na prosvetno delo med svojimi farani in na gospodarstvo v župniji. Prekrasne besede gosp. župnika Finžgarja so se globoko dojmile vseh navzočih.

Opoldne so priredili farani v domu, ki so ga sezidali pod župnikovim vodstvom, posebno prisrčno slovesnost. Otroci so na splošno zadovoljstvo igrali igrico, spisano nalašč za ta dan, ter na koncu obsuli slavljenca z gostim dežjem cvetja. Nato so ga pozdravljale po vrsti vse organizacije: trojna kongregacija, trojna zadruga, člani bivšega prosvetnega društva, tretjeredniki, gasilci, šola, občina, okrajni šolski svet itd. Za sklep so domači fantje lepo igrali dva prizora iz igre »V tem znamenju boš zmagal«. Posebna odlika in priznanje slavljenču je pismo, ki ga je prejel od škola dr. Srebrnič in v katerem mu prevzvišeni čestita k 25 letnemu neumornemu delu za vero in narod. Pismo je do zadnjega kotička nabita dvorana sprejela s spontanim navdušenjem. Na koncu se je eden od sobratov še na kratko zahvalil Retečanom za intimo lepo in prisrčno slavlje, ki so ga kot izraz svoje globoke hvaležnosti priredili svojemu župniku ob 25 letnici bivanja v njihovi fari, nakar je bila slavnost zaključena.

Pogreb župnika Smida v Solčavi

V soboto so v Solčavi pokopali zlatomašnika Miloša Šmida. Da je bil pokojni ena najmarkantnejših osebnosti med duhovščino lavantinske škofije, je pokazal tudi njegov pogreb. Na nogah je bila vsa solčavska fara, redki so bili, ki so ostali doma, poleg tega je bila pa udeležba iz sosednjih vasi in trgov zelo velika, ker je imel pokojni mnogo znancev in prijateljev. G. zlatomašnika je spremljalo na njegovi zadnji poti 20 duhovnih sobratov, med njimi g. opat celjski Jurak in g. arhidjakon Tovornik iz Konjic. V cerkvi mu je pridigoval g. župnik Požar z Rečice ob Savinji, ki je pokazal pokojnega kot vzor dobrega dušnega pastirja in kot vrliga Slovence. Sveto mašo je bral dekan gornjegrajske dekanije g. župnik Krančič iz Ljubnega, kondukt je vodil g. opat Jurak. Pogreba so se udeležile tri požarne brambre: z Rečice ob Savinji, katero je pokojnik ustanovil, z Ljubnega in Solčave. Pri hiši in na pokopališču so mu peli domači pevci, na pokopališču tudi otroci. Med pogrebom je igrala tudi domača godba.

Po opravljenih pogrebnih molitvah so začele padati na krsto grude in na pokopališču za cerkvijo čaka pod planinami, katere je tako zelo ljubil, in v sredi med svojimi ovčicami, katerim je pastiroval 41 let, večnega vstajenja g. zlatomašnik Miloš Šmid, katerega bodo vsi, ki so ga poznali, ohranili zaradi njegovega odkritega značaja, izredne gostoljubnosti kot vnetega dušnega pastirja in neomajnega Slovence v trajnem spominu. Naj dobri Bog poplača vsa dobra dela, ki jih je izvršil na tem svetu, njegovi duši pa naj da uživat rajsko veselje.

Požar na Madjarskem gase slovenski gasilci

Dolnja Lendava, dne 10. jun.

Pred nekaj dnevi je izbruhnil ponoči okrog polnoči velik požar v vasi Belső Šad na Madjarskem. Dobrih dvajset minut nato so bili naši agilni lendavski gasilci že na kraju požara. Prihiti so tja prej ko madjarski gasilci. Naši gasilci so s svojo motorko rešili vas. Zgorelo je 5 hiš in 16 gospodarskih poslopij in več živine. Bil je veter in gotovo bi pogorela vsa vas, če bi naši gasilci s skoraj nadčloveško požrtvovalnostjo ne bili omejili požara.

Lansko leto so dobili naši gasilci od madjarskih oblasti zahvalo za svoje požrtvovalno delo. Sedaj so naši gasilci zopet pokazali, da jih niti državne meje ne ovirajo, da bi človeku v nesreči ne pomagali. — To naše gasilno društvo bo priredilo 28. in 29. t. m. veliko proslavo. Slavilo bo namreč 60 letnico delovanja. Polovična vožnja je dovoljena za dravsko in savsko banovino, in sicer od 26. junija do 2. julija. Blagoslovljena bo ob tej priliki zastava, ki jo izdeluje »Ecclesia« v Ljubljani, ter motorna brizgalna (manjša). Poudarjamo, da bodo na zastavi samo slovenski napisi. Se zdaj vabimo prijatelje naše krajine, da si ob tej priliki ogledajo naše lendavske gorice.

Uboj s krampačem

Škocjan, 10. junija.

Janez Kocjan, posestnik v Zagradu 33, je kopal včeraj v vinogradu J. Ruparja v Starih vinah. Zvečer se je vračal v družbi Pavla Markelca in Janeza Dulca. Na križpotju so se razšli, poslovlili in nadaljevali vsak svojo pot, Markelec in Dulc skupaj, Janez Kocjan pa sam.

Ko napravijo kakšnih 30 korakov, že zaslišata Markelec in Dulc neko pokanje. Hitro se vrmeta in najdeta Janeza Kocjana nezvestnega ležati na tleh. Na glavi je imel veliko rano kakor tudi več ran po telesu. Odnosla sta ga domov, kjer je po treh urah umrl. Zapuščena žena in pet nedoraslih otrok. Sam je se povedal, da sta ga napadla dva moška, ki ju pa ni spoznal.

Tatvina in požig pred sodniki

Novo mesto, 9. junija.

Danes se je vršila pred kazenskim senatom trojice okrožnega sodišča kazenska razprava zoper Janeza Kočevčarja in Franceta Gregorčiča. Prvi je bil obtožen, da je jeseni 1932 ali v letošnji pomladi ukradel tri zelenke vina in zelenko žganja iz zaklenjene kleti, katero je odprl z vitrihom. Kočevčar je zanikal, da bi bil komu kaj ukradel, tajil je tudi, da bi bil iz skrilavišča pod nekim gabrom pri Raki jemal steklenice vina in ga pil. Orožništvo je preiskalo dotično skrilavišče in res našlo tam vino in žganje. Te okolnosti so potrdile priče Fr. Glavan in Anton Pišek. Ker je primanjkovalo dokazov, da bi bil Kočevčar odprl kako klet z vitrihom, ga je obsodilo sodišče samo zaradi zločina navadne tatvine na šest mesecev strogega zapor.

67 letni Franc Gregorčič iz Prevolj pri Žužemberku, je bil do leta 1930 hišni lastnik. Tedaj je pa prepustil hišo s hlevom in zemljiščem svoji nečakinji. Njen oče Andrej Fabjan je vzel Gregorčiča na užitek. Spočetka se je s Fabjanom dobro razumel, zadnje čase so se pa vneli prepiri, ker Gregorčič ni bil zadovoljen s hrano in postrežbo in je celo grozil, da bo zažgal, samega sebe pa »ferdirbal«. Dne 4. marca 1933 je res odšel od doma skozi okno iz hiše, ki jo je izročil nečakinji. Pred odhodom pa je hišo zažgal, tako da je pogorela s hlevom vred. Pri razpravi je Gregorčič dejanje priznal, izgovarjal pa se je, da so z njim slabo ravnali, da mu je nečakinja dala hudega žganja, da se je potem

Prof. J. Tratnik 75 letnik

Apostol naših mizarjev

Vsako leto ob velesejmu človek na novo ugotavlja velik razmah naše domače pohištvene industrije, ki ne zaostaja za tovrstnimi inozemskimi izdelki. V splošnem menijo, da je ravno razstavljena stanovanjska oprema tista sila, ki ohranja velesejmu njegovo pestrost in svežost. Velesejmi brez pohištva bi bili morda brez zaokrožene vsebine kakor izložbena okna v mestu.

Našemu velesejmu je v naprej zagotovljen uspel, dokler bo znal gojiti v našem mizarstvu načelo skupnosti. Razstavljene mizarški izdelki v raznih slogih in oblikah pomenijo v celoti nekaj pristno našega, domačega, nekaj, česar drugod nimamo!

Priznati treba, da gre velik del zasluge za napredek mizarjev prav velesejmu, kateri je opozoril javnost na take izdelke ter vodi nekako tekmo med zmornimi mizarji do vedno večjih uspehov. Res pa je tudi, da velesejmi ni bilo težko organizirati mizarjev, ker so tehnično in strokovno že bili vzgojeni! Da je naš mizar takoj razumel klic velesejma, je zasluga g. prof. Jos. Tratnika, kateri je z očetovsko ljubeznijo učil, bodril in vzgajal nad pol stoletja našega človeka, šentviškega mizarja, ali odkoderkoli se je kdo obrnil nanj.

Prof. Tratnik ima danes čez 75 let, toda niti sedaj ne miruje! Poučuje strokovno risanje za mizarje v St. Vidu in na strok. šoli salezijancev na Rakovniku. Sodeluje pri upravi velesejma, pri uradu za pospeševanje obrti, pri tečajih za luženje, kjer nazorno tolmači posebnosti lesa in barv. Vsak hip ga išče kdo, da mu svetuje radi risbe, sloga, lužila itd. Gospod Tratnik pa se smehlja: »Vse se bo naredilo, le potrpi — saj je delo njegov smoter, ki ga oživlja in vedri.

Rojen je bil v Celju 1858, kjer je dobil podlago za svoje strokovne težnje. Kot 22-letni mladenič je odšel v Gradec, na Dunaj, Kronstadt, Monakovo, kjer je v prvovrstnih tovarnah praktično sodeloval, ob enem pa se izpopolnjeval teoretično v raznih strokovno risarskih tečajih. Ker je bil vled svoje marljivosti odličnjak skozi in skozi, je bil že v letu 1889, poklican za delovodjo na umetno obrtno šolo v Valaskem Mezeriču. Leta 1894 pa je bil premeščen na takratno c. k. umetno obrtno šolo v Ljubljani, kjer je deloval kot aktivni učitelj do svoje upokojitve l. 1924, torej celih 50 let.

S prihodom v Ljubljano se prične njegovo izredno plodnosno delo za povzdigo naše mizarске obrti. Vsi so videli v njem apostola mizarstva in takrat vodilna tvrdka l. Naglas mu je izročila tehnično vodstvo svoje tovarne, katero je zelo uspešno vodil celih 22 let.

Toda skromen in do skrajnosti požrtvovalen, je hrepenel posvetiti se ves malemu človeku in delati za splošnost. V St. Vidu si ga videl ob vsakem času, ker so ga klicali mizarji v vseh zadevah. Gospod Tratnik je znal vselej modro svetovati in širiti veselje do napredka. V teku let je napravil za naše mizarje nad 1400 skic in 250 detajlnih načrtov ne samo čisto brezplačno, ampak je vsako delo brezplačno tudi nadziral ali celo iz svojega doajal za lužila itd.

Pri svojem podrobnem delu si je stekel prof. Tratnik neminljivih zaslug na polju našega mizarstva. Mizarji vse Slovenije ga imajo za svojega apostola in so mu dolžni hvalo za večino svojih uspehov. Tih in skromen, ni nikoli iskal priznanja v javnosti, kjer vsled tega ni toliko znan. Tem bolj pa ga čislajo njegovi učenci in mizarji, kateri so se ga že ponovno spomnili pri svojih zadrgah z imenovanjem za častnega člana itd.

Odličnemu narodnemu delavcu prof. Jos. Tratniku kličemo: Še mnogo let!

opil in radi vinjenosti in jeznoritosti zažgal hišo. Sodišče mu je prisodilo štiri mesece strogega zapor.

Ljubljanski velesejem podaljšan za tri dni

Za te dni vstopnina znižana za Din 5.—
PO 19. uri vstopnina na vinski oddelek tudi znižana.

Ljubljanske vesti:

Kongres računskih uradnikov

Ljubljana, 12. junija.

Danes dopoldne je bil v Ljubljani kongres državnih računskih uradnikov vse države. Kongres je bil v dvorani Delavske zbornice. Zborovalci so prišli v Ljubljano že v nedeljo zjutraj. Na kolodvoru je goste pozdravil predsednik ljubljanskega pododborja Zdrženja državnih računskih uradnikov g. Bischof. V nedeljo so si gostje ogledali Ljubljano, v hotelu Bellevue pa so imeli prijateljski sestanek.

Kongres se je pričel danes točno ob 10. Kongres je otvoril predsednik Zdrženja g. Božo Zagorac iz Beograda. Kongresu je prisostvovalo nad 300 delegatov in delegatkin iz vse države. Posebno močno so zastopani beograjski pododbor in sicer po 120 delegatov, zagrebški po 70 in ljubljanski tudi s 70 delegati. V nadaljnjem govoru se je predsednik zahvalil ljubljanskemu pododboru, ki je tako spretno pripravil kongres. Z velikim navdušenjem je bila sprejeta nato udanostna brzojavka kralju. Nato je predsednik pozdravil vse prisotne. Banovinske računske uradnike so zastopali gg. višji računski inšpektorji Dolžan, Pirc in J. Turk.

Po predsedniškem govoru so pozdravili kongres v imenu bana dr. Marušića banški inšpektor dr. Guštin, finančni ravatelj dr. Valjavec, poštni ravatelj dr. Tavžes in zastopnik društva davčnih uradnikov Stanko Ribnikar.

O poslovanju osrednje uprave združenja je nato poročal tajnik Voja Oklobdžija. Društvo je v prvi vrsti stremelo za tem, da gmotno podpre interese svojih članov in ves stan računskih uradnikov. — Blagajniško poročilo je podal g. Miodrag Jesić. V imenu nadzorstvenega odbora je gospa Zora Gjorgjević predlagala odobro razrešeno.

Nato se je razvila kratka debata, v katero so posegli nekateri delegati iz Skoplja, Sarajeva, Zagreba in Podgorice. Posebno lep govor je imel g. Milan Vučković iz Podgorice, ki se je zahvalil ljubljancem za veliko pomoč, ki jo je ljubljanska nudila Črnogorcem med balkansko vojno, saj je pošiljala precej sanitetnega materiala za oskrbo ranjencev. Nato so bili sprejeti nekateri predlogi posameznih pododborov, odobren je bil proračun združenja in prav tako je bilo sprejeto na znanje poročilo glasila združenja »Računski glasnik«. Zborovalci so nato izrekli dosedanjemu predsedniku

toplo zahvalo za njegovo delo, odboru pa razrešeno.

Pri volitvah je bil nato izvoljen za novega predsednika Zdrženja državnih računskih uradnikov finančni svetnik Miodrag Gjorgjević iz Beograda. Za tajnika Zdrženja pa dosedanjí tajnik Voja Oklobdžija. V odbor je bilo izvoljenih še 17 drugih odbornikov, med temi tudi zastopnik ljubljanskega pododborja, višji računski inšpektor g. Bischof.

Sprejeta je bila nato po krajši debati obširna resolucija, v kateri utemeljujejo računski uradniki svoje stališče do raznih vprašanj. Resolucija apelira zlasti na banovinske računske uradnike, naj se priključijo in včlanijo pri Zdrženju državnih računskih uradnikov.

Ljubljanski delegati so nato vložili poseben predlog, ki je bil sprejet z velikim odobravanjem. Predlog se glasi:

»Kongres se izreka solidarnega s težnjami banovinskih računskih uradnikov z ozirom na popolno izenačenje z državnimi računskimi uradniki in z ozirom na službene dolžnosti in pravice, kakor tudi glede napredovanja in voznih olajšav na železnicih in parobrodih.«

Sprejeta resolucija zahteva med drugim tudi, naj se državno računovodstvo reorganizira in naj posle državnega računovodstva opravljajo izključno samo strokovno izobražene moči. Položaj računskih uradnikov naj se izboljša in naj se jim omogoči napredovanje v 4. skupino I. stopnje. Računski uradniki pri finančnih ravnatelstvih naj dobe brezplačno zdraviljenje v državnih in samoupravnih bolnišnicah. Državnemu uradništvu naj se omogoči s ceninami krediti, da poplača svoje dolgeve. Zato naj se ustanovi pri Zdrženju posebni kreditni in podporni fond.

Računski uradniki so po zborovanju odšli pred spomenik kralja Petra, kjer so položili lorvorjev venec. Z občutenimi besedami je novi predsednik g. Gjorgjević slavil spomin pokojnega kralja.

Popoldne je bil v Kazini banket, ki so se ga udeležili delegati in zastopniki raznih oblasti. Pri srčne napitnice so med drugim izrekli g. Božo Zagorac, banški inšpektor dr. Guštin in mestni podžupan prof. Jarc. Govorili so še drugi govorniki, ki so napili Ljubljani, Sloveniji in Slovincem.

Trgovska akademija in banska palača

Kr. banska uprava nam je z ozirom na naš članek pod gornjim naslovom, ki smo ga priobčili v nedeljski številki, poslala sledeče:

»Kraljevska banska uprava je tehnični elaborat za gradnjo Trgovske akademije odobrila že leta 1930. Takrat ni bilo pomislekov proti gradnji štiri nadstropnega poslopja, ker je kraljevska banska uprava sama nameravala v doglednem času dvigniti bansko palačo za eno nadstropje.

Pri krajevnem ogledu, ki se ga je udeležil zastopnik kraljevske banske uprave, je komisija soglasno zahtevala, da se iz javnih ozirov z ozirom na višino okoliških zgradb podstrešna stanovanja s sprednjimi stenami umaknejo čimveč za glavni ulični zid ter se napravi primeren prehod na višine zgradb Trgovskega doma in stanovanjske hiše zbornice za TOIc. Na to zahtevo je pristalo društvo Trgovska akademija in se obvezalo, da ji bo ustreglo.

Gradbeno dovoljenje je izdalo mestno načelstvo z odlokom VI-15.206/1-1931 dne 16. febr. 1933.

Tega odloka pa kraljevska banska uprava ni prejela, v sled česar odlok tudi ni pravomočen. Kraljevska banska uprava je morala iz javnih ozirov dela v IV. nadstropju ustaviti, ko je videla, da se gradnja ne vrši v smislu pogojev pri komisijem ogledu. Ustavitev dela je iz ozirov na zaposleno delo omilita v toliko, da je pripustila izvrševanje opažnih del v IV. nadstropju, ostala gradbena dela v tem nadstropju pa morajo počivati do definitivne ureditve vprašanja, kako naj se to nadstropje izvrši. — Pomočnik bana: Pirkmajer.

Pred otvoritvijo letnega gledališča

Ljubljana, 12. junija.

Gledališka sezona se že močno nagiblje h koncu in bosta v kratkem odšli drama in opera na počitnice. Toda gledališki igralci letos ne bodo imeli toliko prostega časa v počitnicah kakor prejšnja leta, temveč bodo morali igrati tudi med počitnicami. Igrali pa seveda ne bodo v zaprtih gledališčih, temveč na letnem gledališču v Tivoliju, ki je sedaj toliko kot dograjeno. Potrebne bodo seveda še nekatere malenkosti, ki jih bo treba napraviti, potem bo pa moglo letno gledališče kar sprejeti igranje in seveda tudi gledalce. Prve predstave bodo že čez dober teden.

Kakor smo že poročali, je bilo letno gledališče zgrajeno v sporazumu med mestno občino in upravo gledališča. Podrobne načrte za letno gledališče je napravil mestni gradbeni urad. Stroški za letno gledališče so bili prav majhni in Ljubljana se bo mogla v bodoče postaviti, da ima — najcenejše gledališče.

Zasebni in trg. nameščenci za svoje pravice

Ljubljanska podružnica Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščenecv Slovenije je priredila v četrtek 8. junija ob 8 zvečer v Rokodelskem domu že drugi članski sestanek. Udeležba članov in članic je bila velika. Zanimanje za organizacijo raste, kar dokazuje zlasti živahen porast članstva. Na sestanku je predaval tov. Hartman o pokojninskem zavarovanju privatnih nameščenecv. Po izčrpnem in zanimivem predavanju se je razvil živahen razgovor. Člani so na tem sestanku tudi ugotovili, da novi statut Osrednjega urada za zavarovanje delavcev ne vsebuje določila o teritorialni razdelitvi privatno društvenih blaginj. Zato so sklenili, da v posebnem pismu na g. ministra za soc. politiko in narodno zdravje izrazijo zahtevo, da ta nedostatek pri prvi priložnosti uveljavi z izpopolnitvijo statuta. V nadaljnjem razgovoru sta bili sprejeti tudi naslednji resoluciji:

1. Društvo združenih zasebnih in trgovskih nameščenecv Slovenije zahteva, da se čimprej izvede obvezno pokojninsko zavarovanje tudi za vse trgovske nameščence Slovenije, ki naj se zavarujejo pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani z vsemi pravicami veljavnega zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenecv.

2. Da se spremeni § 11. zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenecv v tem smislu, da pridobijo zavarovanci pravico do starostne rente že po 35 letih zavarovanja.

na», je poiskal iz prve knjige Slovenskih narodnih pesmi (dr. K. Štreklj) nekaj balad in romanc in jih preli v svoj jezik. Sicer so mu delali težave nekatere krajevni ali specialno slovenski izrazi; tako je imel firkeli za »čvrtkos«, rumen zlat — za »zlaták červeny (rdeč), poslednje brez dvoma pod vplivom srbskohrvatskega jezika, a razumel je druge težje besede (aržet itd.) in jih adekvatno prepešnil. Nekateri kritike teko doslej, druge pa so v težjih verzih spremenjene, vendar pa ne toliko, da bi motile celoto. Izbral je iz Štreklja sledeče pesmi: Cigan, Graščakov vrtnar, Neusmiljena gospoda, Galjot, Zajeta brat in sestra bežita domu, Zarika in Sončica, Sirota Jerica, Ugrabljenja mlinarjeva hči, Nevesta pogubljena, Dete vzvičeno, Lepa Vida proso plela, Lansko leto sem se oženil, Sestra zaburila brata, Svoji ženi nezvesti gospod... Sicer bi se dale izbrati značilnejše slov. narodne balade in romane, toda ob tako skrbno prebrani knjižici v tisku in lesorezih (je izvršil Albert Schamoni), moremo biti Slovenci le veseli, da imamo med severnim bratskim narodom prijatelja, ki odkriva med svojci slovensko narodno dušo. Saj je Babler eden izmed tistih češkoslovaških književnikov, ki se poleg Vybiralca najbolj zanimajo za slovensko knjižico, katero razkazujejo v prevodih svojemu narodu.

»Slavčev« koncert

V času, ko je vse kazalo, da bo pevsko društvo »Slavce« popoloma utihnilo in zapadlo minljivosti, je prevzel njegovo vodstvo mladi pevovodja Kristo Perko in kot kaže, je društvo pod njegovo roko nastopilo pot v nov razvoj, ki ulegne priležnosti do lepših uspehov.

Tiho in brez reklame se je v petek zvečer vršil v dvorani Filharmonične družbe Slavčev koncert. Spored je bil osnovan na slovaški glasbi iz dobe do konca preteklega stoletja do zadnjih so-

Kaj bo danes?

Drama: Druga operna produkcija dr. konzervatorija. Globoko znižane cene.
Opera: »Marta«. Red D.
Kino Kodelfevo: Ob 20.30 »Fantom Durmitorja«. Znižane cene.
Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marijin trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska c. 4.

K Slamiču me, brate, spremi in družino s sabo vzemi! Tam izreden bo poslastek! Črešnjev jedel boš narastek!

Belgari inženjerji pridejo v Ljubljano v sredo, 14. t. m. z vlakom ob tri četrti na 10 dopoldne. Čez dan si bodo ogledali mesto in njegove znamenitosti. V četrtek, 15. t. m. odpotujejo ob 6 zjutraj z avtobusom čez Kranj in Trzin na Bled, od tam pa v Bohinj in k slapu Savice; zvečer se vrnejo v Ljubljano, nakar odpotujejo domov. V Ljubljani bivaajoči inženjerji in arhitekti se vabijo, da pridejo v čim večjem številu k sprejemu na kolodvor; k sprejemu se tem potom vabijo tudi zastopniki oblastev, narodnih, stanovskih, strokovnih in kulturnih organizacij.

Ravnateljstvo drž. konservatorija v Ljubljani priredi ob sklepu šolskega leta 1933 še tri javne produkcije in sicer v petek, dne 16. junija, ob 20 v Filharmonični dvorani produkcijo, na kateri nastopita absolvent srednje šole drž. konservatorija Bajde Oton (čelo) in gojenec visoke šole drž. kons. Gallatia R. (klavir). V ponedeljek, dne 19. junija, ob 20 je samostojni koncertni nastop absolventa visoke šole za violino g. Leona Pfeiferja. V sredo, dne 21. junija, pa nastopi orkester drž. konservatorija z nekaterimi solisti, predvsem ga. Bajčeva kot absolventka srednje šole klavirskega oddelka. Slednji dve produkciji sta v Unionski dvorani. Za prvo produkcijo se dobe sporedi po 3 Din že v Matični knjižarni.

1. l. produkcija operne šole drž. konservatorija v Ljubljani bo drevi ob 20 v dramskem gledališču. Opero šolo vodi ga. Cirila Škerlj-Medvedova. Pri klavirju: dr. Danilo Švara. Sedeži so od 15 Din navzdol, predprodaja se vrši pri dnevi blagajni v operi in zvečer v dramskem gledališču.

Poizkusne dušeslovne vaje so za letni semester končane. Za sodelovanje občinstva se podpisano vodstvo toplo zahvaljuje. Kedaj pa se bodo te vaje začele v zimskem semestru, bo objavljeno v jeseni. Vodstvo seminarja za filozofijo in eksperimentalno psihologijo.

Družabni izlet v Mokronog priredijo v nedeljo, 9. julija udeleženci majskega belokranjskega izleta. Odhod ob 5 zjutraj s posebnim vlakom. Popoldne piknik v vinskih gorah. Cena za vožnjo, kosilo in piknik za osebo 55 Din. Prijave sprejema ga. Strojanski Inka, trgovka v Ljubljani, Pred škofijo (tel. št. 3161) do 25. junija t. l.

Koncert pevskega društva Krakovo-Trnovo bo v petek zvečer ob 8 v dramskem gledališču. Kdor želi slišati lepo in užitekopolno petje, naj se udeleži koncerta. Sodeluje tudi operni pevec g. Svetozar Banovec. Cene sedežem od 20 dinarjev navzdol.

Dva poškodovanca. Iz Retij v občini Loški potok so pripeljali v bolnišnico 23 letnega kajzarjevega sina Alojzja Debeljaka. V Loškem potoku so imeli očet in po stari so fantje seveda ogarili. Oglati so se stegli in v pretepu je bil najhujše ranjen Debeljak, ki je dobil znatne poškodbe na glavi. — Žrtev domačega prepira je postal 50 letni posestnik Janez Birk iz Česenja pri Moravčah. Med preprom ga je njegov sin udaril z rovnico po desni roki in mu jo poškodoval.

Izjava. Glede na govor, ki sem ga imel na javnem sestanku članstva Nar. gledališča dne 3. maja (priobčenega v izveščku v »Slovincu« dne 4. maja 1933) izjavljam, da preključem in obžalujem vse, kar žali uradni položaj in ugled gospoda upravnika Otona Župančiča. — Ciril Debevec.

Jutri, dne 14. t. m., prostovoljna javna dražba moške konfekcije v Prešernovi ulici 54, dvorišče.

Specialno izbiro modnih hlač in pumparc dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Naše dijaštvo

J. k. a. d. »Danica« se je preselila dne 9. t. m. iz svojih dosedanjih prostorov na Miklošičevi cesti 5 v novi lokali Vegova ulica 8 (dvorišče levo).

J. k. a. d. »Danica« javlja vsem članom, da priredi v torek, 13. t. m. v novem prostoru, Vegova ulica 8, svoj prvi društveni sestanek. Udeležba obvezna! Začetek ob 8 zvečer.

Klub jugoslovanskih primorskih akademikov ima v torek 13. t. m. članski sestanek. Ker je dnev. red zelo važen, vsi in točno ob 20. v lokalu, Gledališča 12.

dobnih pojavov. Zbor je izvedel skladbe ruskih, čeških in jugoslovanskih skladateljev. Glazunov, Kjuj, Aim, Křička, Stolcer-Slavenski, Odak, Bersa in Matz so imena skladateljev, čijih skladbe so postavljale spored. Če posegata Glazunov in Kjuj v dobo dognanih glasbenih poti, so p ostali več ali manj iskateљи novih poti današnjega razbitega časa, vendar pa pretežno usmerjeni v naturalistično smer. Najznačilnejši primer je bila »Mesečina« Bl. Berse, ki je prav tipična impresija mesečne noči, zajeta v čistem glasbenem prelivanju melodij in sozvočij človeških gl in to brez besedi le v mrmranju in deloma na posameznih vokalih. Kaže, da je pevovodja zajel vse izvedene skladbe s te strani, ker na spored ni dal tiskati nobenega besedila in celo pesmi izvajal v izvirnem besedilu. Iz tega se more sklepati, da mu je zbor predvsem instrument s posebno značilno barvitostjo, ki reproducira čista sozvočja. Skladbe so res več ali manj zajete v naturalističnem glasbenem izražanju in v koliko je to dejstvo upravičeno; mislim pa, da je ta način vendarle malce pretriran, ker vzame poslušalcu veliko možnosti pravilnega sodelovanja, ki ga je pa skladatelj hotel doseči že s samim dejstvom, da je glasbi podpisal besedilo.

Čista glasbena stran reprodukcije je vsebovala dosti vrtil. Pevovodja je dokazal z njo svojo pristno glasbeno doživljanje in tem, da je fraziranje izdelal ter položil v izvedbo mnogo iskrenega občutja in estetskih fines. Kontrasti so bili pa vendarle premočni, kar se je občutilo še zlasti vsled vezanosti poslušalca na čisto muziciranje; tolmačenje z besedo marsikaj opraviči, kar čisto glasbeno dožemanje ne more sprejeti. — Mešani zbor šteje kakih šestdeset oseb. Glasovi so še nekoliko rezki, sicer pa je zbor lepo discipliniran v podrejanju pevovodji in ugaja v svoji požrtvovalnosti za lepo petje.

Dvorana ni bila baš polno zasedena; živimo pač v času, ko je reklama glavni vir uspeha. V. U.

Celje

Gledališka predstava v mestnem parku. — Celjski »Studio« pripravlja v režiji g. Milana Košiča Shakespearovo komedijo »Sen kresne noči«, ki jo namerava vprijeti v soboto, dne 8. julija t. l. v mestnem parku. Pri predstavi bo sodelovalo okrog 50 oseb.

Poročili so se v župni cerkvi: Ipšek Karl, tovarniški delavec v Celju in Matjaž Marija, kuharica na Ostrožnem; Grosek Franc, pos. stn in Maček Matilda, pos. hči, oba s Ponikve ob j. Z. Bilo srečno.

Umrla sta v javni bolnišnici Belina Angela, 12 let, hči zidarja na Sp. Hudinji; na Bregu je umrl Serak Anton, 83 let, pismonoša v p. N. v m. p.

Kopalisko zdraviljenje vojnih invalidov v letu 1933. Opozarjamo vse vojne invalide na omenjeni razglas mestnega načelnika celjskega kl je nabit na oglasni deski mestnega magistrata.

Se enkrat cesta pod Starim gradom. Pred časom smo na tem mestu že opozorili okoliško občino na skrajno nevarno točko na cesti pod Starim gradom, ki pelje od Skalne kleti proti Pečovniku. Cesta je tam nagnjena proti Savinji in je na nekem mestu brez vsake ograje. Le čudež je, da se ni na tem prostoru zgodila še nobena nesreča. Prosim bi enega izmed občinskih očetov celjske okoliške občine, da bi si čimprej ogledal to nevarno točko in potem izposloval, da se nevarnost odstrani. Upamo, da ta družba poziv ne bo zaman.

Vrat si je prerežala. Rožica Mitrašnovič, žena učitelja iz okolice Rogatca, si je v nedeljo, 11. t. m. prerežala z britvijo vrat in sapnik. Poškodbe so težje značaja. Mitrašičevo so prepeljali v celjsko javno bolnišnico in je njeno stanje precej resno.

Tatvina plašča. V noči od petka na soboto okrog 1 je nekdo avtopodjetniku Pečniku iz Laškega izpred neke kavarne ukradel iz avtomobila Coverotto plašč, rjave barve, vreden 700 Din. Policija je storilu že na sledu.

Sestanek SK Jugoslavije bo v sredo, dne 14. t. m. ob zvečer v Domu in ne danes.

Sport na praznik. Na praznik sv. Rešnjega Telesa bo ob 5 popoldne na Glaziji prvenstvena nogometna tekma med SK Celje in SK Atletikom. Sodi g. Nemec iz Maribora. Ob pol 4. popoldne pa bo istotam predtekma med rezervama SK Olimp in SK Jugoslavije.

Ptuj

Nabori v ptujskem okraju. Letošnji redni nabori mladeničev rojenih l. 1913, kakor pregledi začasno nesposobnih nabornikov starejših letnikov se vršijo v Ptujem okraju po sledečem redu in sicer: V Ormožu, dne 25., 24., 25. in 26. junija t. l. v Ptuj, dne 27., 29. in 30. junija, ter 1., 2., 3. in 4. julija; Sv. Andraž-Leskovec, dne 6. in 7. julija. Po izvršenem naboru bo zapisnega vseh dosedaj še nezapisanih obveznikov. Rezervni oficirji, ki imajo uniformo od države, se imajo z uniformo predstaviti rekrutni komisiji tekom poslovanja v Ptuj.

Šmarje pri Ljubljani

V soboto 10. junija je bil za šmarsko župnijo zelo pomemben dan. Ubrano pritrkovanje je naznanjalo, da prejme 40 malih prijateljev božjih privrkat Jezusa v sv. obhajilu. V ta namen je bila cerkev lepo okrašana, prišli so tudi starši in drugi prijatelji krščanske vzgoje mladine. Lepo petje šolskih otrok nas je vse močno ganilo. Po sv. obhajilu smo kratko molili, nato pa je šel spoved z zastavama na čelu v cerkveno dvorano, kjer so naše vrle učiteljice prav okusno priredile mizo, da so otroci zajtrkovali. Bilo je vsega toliko, da so se tega morali udeležiti še starši, da ni ostalo. Samo se spominjskih podob so otroci čakali, potem so se pa radostno razšli. Vsi, ki ste kakorkoli sodelovali pri tej slovesnosti, imate lepo zavest, da ste storili Bogu prijetno delo, ker ste naredili veselje Njegovim malim.

Vrhnika

Smrtna kosa. V soboto pop. je izdihnila svojo blago dušo 25 letna Rode Ana, po dom. Blažova, Tržaska cesta 323. Naj počiva v miru. Žalujemo naše sožalje.

Službe božje ob 10 pri Sv. Trojici v nedeljo ni bilo radi veselice s plesom, ki jo je priredilo »Olepševalno društvo Vrhnika«. Nekateri mozejo so se nad tam stopikali: že od nekdaj je bila na kvaterno nedeljo sv. maša pri Sv. Trojici, ali kakor govorijo stari, »na Vijolni gori«. To je zadeva cerkve in če je bil nameravan dopolne med službo božjo plas, se vsak pametno misleči zgraja nad tem. Istega dne popoldne pa je bila po popoldanskem opravilu procesija za lepo vreme iz farne cerkve k Sv. Trojici.

Opereta »Jim in Jill«

Pred koncem sezone smo dobili v operni repertoar še eno novo delo in sicer opereto »Jim in Jill«.

Iz klasične operete, ki ji neke svojevrstne umetniške vrednosti nikakor ne moremo odrekniti, je defenierala pod vplivom zadnjega naturalizma in materializma opereta v obliko, kjer se je umetniška stran močno izognila in napravila prostor čisto čutnemu, znanjem, včasih že v banalnem posega jočemmu kratkočasju. Zato se človek res kar težko sprizani z uprizarjanjem takih del. Celo zagovor, da se s tem rešuje finančni položaj gledališča, se vidi nekam ohlapen sprito dejstva, da so v letošnji sezoni res dobro uprizorjena operna dela (n. pr. Marta) prav tako ali še bolj privlačevala občinstvo, kot takele operete. A naziranja so pač različna.

Opereta »Jim in Jill« je angleškega izvora. Napisala sta jo Clifford Grey in Greatrex Newman, uglasbila pa Vivian Ellis in Richard Myers. (V vzajemnosti je moč.) Od dunajske operete se močno razlikuje: dočim je glasba, ki je osnovana izključno na slagerski jazz-glasbi, mnogo bornejša, je pa na drugi strani vsebinska snov simpatičnejša morda baš vsled oddaljenosti od že bedastega opevanja etare aristokracije. Seveda je tudi tu bogastvo in razkošje tisti privlačni, zaželeni ideal in ljubavna snov težišča vsega dejanja, ali baš naivni dobrosrčni značaj obeh glavnih junakov, ki je vzrok ugodne rešitve zapletljajev, vzbujajo sprejemljivo razpoloženje. V ostalem sloni opereta močno na situacijskih momentih, bodisi baletnih nastopov, bodisi igralskih prizorov. V celoti je pa vendarle delo precej ohlapno. Dočim prvi del vsebuje še dovolj motorike, pa v drugem razvoju zaostaja. Zato bi potrebovala uprizoritev resne režiserske roke, ki bi znala vso snov s primernimi črtami zgostiti in znala

Kulturni obzornik

Iz češkoslovaške književnosti

Fr. Taborský: Ivan Meštrović. S 25 vyobrazení. V Praze, 1933. — Ob priliki Meštrovičeve razstave v Pragi je izšla znana praška založnica »Orbis« v razkošni opremi monografijo Ivana Meštrovića, katero je napisal umetnostni zgodovinar Fr. Taborský. Avtor se dotika v uvodu Meštrovičeve mladosti v dalmatinskih skalnih brdih in narodne poezije, odkoder se je pretakal vpliv na silni Meštrovičev umetniški razvoj. Nato pa stopnjema razvija njegovo umetniško rast, ki se je odkrivala na posameznih razstavah in svetovnih mestih. Taborský se ustavlja malone ob slehernem Meštrovičevem delu, izmed katerih jih je 25 reproduciranih v imenovani publikaciji. Sicer imamo že lepo število del o Meštroviću, vendar je študija Taborskega med boljšimi in pomeni prijetno vez medsebojnega kulturnega poznavanja med Češkoslovci in Jugoslavlani.

Slovenske romane a balady. Samotišky, 1933. Ze sbírky Štrekljovy přeložil O. F. Babler. — Znani moravski bibliofil, folklorist itd., ki je izdal že več folklorističnih del, prevedel že mnogo slovaških narodnih pesmi (lani je izdal Slovanské legendy, kjer primerja ukrajinske, ruske, srbske, bolgarske, slovenske itd. legende s podobni motivi neslovanskih legend), a se zlasti zanima za slovensko književnost, je izdal koncem maja okusno opremljeno knjižico slovaških narodnih romanc in balad. Babler, ki se je naučil slovaščine iz same ljubezni, da bi dojel svojstvenost slovaških narodno-kulturnih vrednot, in ki, kakor čujemo, trenutno prevaja Župančičevega »Ciciba-

Štiri šoje za binškošno kosilo

Beda kostelskega ljudstva

Kostel, 11. junija.

S snubci smo se na binškošno nedeljo prepe-
ljali čez Kolpo, nato povzpeli po rebri čez Reber
do Dolenčev. Par minut pozneje smo v neki hiši
iskali pomoči, da smo si pripravili kosilo.

Ravno je šestlanska družina sedela okoli mize
pri kosilu. Kisa repa in štiri pečene šoje so jim
bile na ta veliki praznik za priboljšek. Ni treba
vprašati, notranjost hiše in prijazna gospodinja sa-
ma rada pove, da jim je največji sovražnik po-
manjkanje.

Že nekaj tednov prej so mislili na to praznično
kosilo. 12 letni sin je toliko časa stikal po gozdu,
da je našel šojino gnezdo. Ko so se mladiči izvalili,

so detčki gnezdo tako ogradili, da sta stara dva
mladiča mogla pitati, a godnejši mladiči niso mogli
izleteti. — Š čim vsem obdari narava človeka, da
se prebije skozi darovano mu življenje!

Na binškošno soboto so mladiče pobrali iz
gnezda, baje so bili kar lepo rejeni, in doma na-
pravili »šurež«. Pred božičem ga niso mogli.

Gospodar je nekje iztaknil par koz suhe sla-
nine in te so bile zabela za repo. Kruha, ne bele-
ga ne črnega, gospodinja ni mogla speči, ker je že
zdavnaj zmanjkalo zrnja. Ej, da je ta družina imela
to nedeljo za priboljšek samo tisto, kar je pri
mnogih »boljših« mizah ostalo in se zavrnilo, bi
bila za njo res prava binškošna nedelja in pom-
nila bi jo!

Zveza mladih intelektualcev v Ljubljani

Zveza mladih intelektualcev, ki se je ustano-
vila kot inteligenčna stanovska organizacija za Ju-
goslavijo s sedežem v Mariboru, je nedavno raz-
širila svoj delokrog tudi na Ljubljano, kjer je osno-
vala svojo krožkovno podružnico, krajevni kro-
žkovni svet. Lokal se nahaja na Trgovski cesti
šoli (Pražakova ulica 8, II. nadst.). Poslovne ure
za vpis in informacije članov so vsak ponedeljek
in četrtek, od 7—8 zvečer. Pismeno se javljajte na
naslov: Josip Pukl, Ljubljana, Riharjeva 8/I. — V
okviru te organizacije bo delovala tudi Borza dela
za intelektualne poklice, kakršna obstoja že v Ma-
riboru. V načrtu je tudi več delovnih krožkov, ka-
kor: slovanski, narodnoobrambni, socialno-vzgojni,
idejni, prosvetno-propagandni, poleg stanovskih:
učiteljskega, profsorskega, inženirsko-tehničnega
in trgovsko-pisarniškega (privatni, nameščenci). —
Zveza mladih intelektualcev kot stanovska inteli-
genčna organizacija ima namen nuditi svojim čla-
nom stanovsko-delovno zaščito v vsakem pogledu
in zlasti zastopati težnje onih, ki so po nujnosti
časovnih razmer zasli v položaj brezposelnosti. V
vseh inteligenčnih stanovah hoče vzbujati zavest
stanovske skupnosti in solidarnosti, čut za organi-
zacijsko disciplino in čut socialnosti do tovarišev.
Zveza mladih intelektualcev naj bo simbol trdne
interesne povezanosti vseh inteligenčnih stanov,
ki so danes vsi ogroženi od težkih gospodarskih
razmer, redukcij in brezposelnosti. Že obstoječe
stanovske organizacije ne kažejo dovolj razume-
vanja za mlajše intelektualce pripravne, oziroma
brezposelne, ki bi bili tako brez te organizacije
prapuščeni samemu sebi in bi ostal njih glas le glas
vpijočega v puščavi. Da se dosežejo velike naloge
sodobnosti, da se zadosti velikim potrebam, ki za-
vedajo inteligenčne stanovne dancs, je treba vse-
stanovske skupne organizacije mladih intelli-
gualcev. Le v taki močni skupnosti bomo mogli do-
seči, kar se danes doseči da. Zato se obračamo
tem potom na inteligente vseh stanov, da se včla-
nijo v naši že obstoječi »Zvezi mladih intelli-
gualcev«. Kdorkoli stoji ob strani z neupravičenimi
predsedki, z morebitno bojaznijo in nezaupanjem,
kdorkoli se še lovi za besednimi obljubami in na-
seda frazom, ruši naše vrste in naperja orožje proti
sebi! Le v močni vstanovski organizaciji mladih
inteligualcev je možno izboljšati težen in obupen
položaj naše inteligenčne mladine v današnjem času
brezposelnosti!

Boben poje

Metlika, 11. junija.

Veliki »R« je hodil okrog te dni. Seveda: vsak
ima raje gotov denar, kot pa v dobro zapisano
upanje. Pa mora iz štale junc ali telica ali pa tudi
krava. Seveda tak način prodaje ne upliva ugod-
no na cene, ker je tako vsak primoran dati za
slepo ceno. Kupci pa seveda tako stvar hitro iz-
vohajo in sebi v prid izrabijo. Kaj njim mar, če
prizadeti povsod revščino trpi. Kaj taki kupci
vprašajo, ali ima, s čimer bo kupil koruzne moke
družini drugi dan za kosilo. Tudi tega morda on
ne ve, da dvema članoma ene družine služijo isti
čevlji, da je suknja morda še za na polje, a ne
več za med ljudi. Kdor na lastni koži občuti, kaj
se to pravi, da ni niti žveplenik niti soli, da ni niti
debeljače za močnik pri hiši, tisti ne bo sotrpnu
veled kože s telesa. Kaj se hoče! Taki so pač
sedaj časi.

Nočem postelje
v sobi pač pa

Couch zofa

ali fotelj, ki se spremeni v mehko
udobno posteljo za eno ali dve osebi.
Tudi vse tapetne izdelke: madrace,
otomane itd. dobite pri

FRANC JAGER, TAPETNIK
SV. PETRA NASIP 29

Telefon 20-42   Poglej pav. E!

pomagati baš situacijskim momentom do prave
veljave.

V naslovnih ulogah sta nastopila gđ. V. Smer-
koljeva kot Jill, naivna hčerka milijonarja in g.
Peček kot Jim, zapostavljeni a dober srčni po-
sirovec posestnika Lancastera. — Gđ. Smerko-
ljeva je notranjo enostavnost in nagajivost bogata-
šev hčerke zajela prav vsečno in prepričala zlasti
s plesalsko gracio. Vendar pa se še opaža pomanj-
kanje v igralski stroki, ki se odraža zlasti v ne-
moči enotne notranje koncepcije in pa zlasti v gla-
sovi tehniki. — G. Peček je svojo vlogo izobli-
kaval v splošnem prikupno in dovplno. Ždi se pa,
da je le premalo važnosti polagal na naivno a
dobro srčno stran svoje vloge. — Lady Lancaster,
druga žena Georga Lancastera, — upodobil ga je
v podrejenem močevstvu dobi enotno g. Simončič
— je v gei. Medvedovi dobila izvrstno interpre-
tino, ki je znala ošabno, visokoletečo in zapovedu-
jočo ženo izoblikovati do podrobnosti prepričeval-
no. Baš v njenem pojavu se je — mimogrede rečeno
— jasno občutilo, kako naš operetni ansambel za-
ostaja še v splošnem za pravim opernim obliko-
vanjem. — Lumleya in Robbija, sinova Lancasterove
sta podala lahkoživo in razvijeno g. Magolčić in
g. J. Rus. — Minervo, mlado nečakinja milijonarja
Kempa, ki ga je igral g. Jelinkar, je podala gđ.
Kukčeva. Njena dramatska šolanost učinkuje prav
vsečno, zunanja prikupnost in okus pa ji morda
prav v opereti pripomore do večjega uspeha — se-
veda s skladnim razvojem glasovnih vrtil, ki so
potrebne. — Vrata ostalih manjših vlog je uspela
aorazerno.

Režiral in koreografijo zasnoval je g. Golovin.
Baletni skupinski nastopi, ležeči sicer na čisto zu-
nanji estetski osnovi, so učinkovali prav enotno.
— Glasbo je vodil g. dr. Švara v ritmični preciz-
nosti. Le nekatere res elabotne glasove mu je
orkester tu in tam preplaval. Okusna inscenacija
je bila delo g. Ujaničičeva. — Gledališče je bilo
dobro obiskano. V. U.

Požar na Črnučah

Črnuče, 11. junija.

Danes okrog ene popoldne je na dosedaj še
nepojasnjen način izbruhnil ogenj pri g. Podob-
niku, podomaču pri Šubeljnu na Črnučah. Zgorelo
je ostreše in vse, kar je bilo na podstrešju. Pre-
cej je požarovan tudi strop, tako da začasno
spodnji prostori niso sposobni za stanovanja. Mladi
gospodar je še pred nedavnim časom popravil hišo.
Vse poslopje je bilo pokrito z opeko.

Skoda je precejšnja in je deloma pokrita z
zavarovalnino. Na kraj požara so prihiteli gasilci
s Črnuč, iz Nadgorice in z Ježice; zdajnjim pa ni
bilo potreba več stopiti v delo, ker so že domači
odstranili vsako daljnjo nevarnost. Ta hiša je že
pred 25 leti enkrat pogorela.

Roparski vlom pri belem dnevu

Svetina pri Celju, 9. junija.

Tudi najbolj skriti in od prometa oddaljeni
kraji niso več varni pred držnimi napadi raznih
postopačev. V torek dne 6. junija se je na Svetini
pri Celju pri belem dnevu v hiši župana Zimška
zgodil vlom tako naglo in obenem prefrigano, da
je na roparju poznati pravega mojstra.

Župan je bil pred dnevi odšel k sinu v Kar-
lovca, žena z otroci je šla na polje delat; samo
dva mala otroka sta se pred hišo igrala. Naenkrat
sliši eden izmed otrok v hiši močan ropot in hiti
materji na njivo naznaniti.

Starejši sin Tonček gre pogledat, kaj bi bilo;
hišna vrata so pravilno zaklenjena; ko pa stopi v
veliko sobo, z grozo zapazi, da so mala vrata v
uradno sobo vlomljena; po sobi je bilo vse raz-
metano, uradni predali s silo odprti; tat je moral
biti dobro poučen o vseh hišnih razmerah; odnesel
je nad 1000 Din drobiža. Ko bi ga ne bil prepodil
domači sin, bi bil odnesel tudi občinski denar v
znesku 6560 Din, ki je bil stranjen v še ne od-
pretem predalu. Rop se je izvršil s silno naglico,
v kakih 8 do 10 minutah.

Orožniki iz Štor, ki so bili kmalu obveščeni
o vladu, so predzredu roparju že na sledu.

»ALGA« ZA MASAŽO PROTI REVMATIZMU,
ISIASU, BOLEČINAH V KOSTEH, ZBADANJU IN
RAZTEZANJU MISIC.

Na dlan roke izlijte malo »ALGE« in drgnite
z njo vzdolž mišic oni del telesa, kjer občutite
bolečine. Ko se je dlan ogrela in posušila, si
zopet nalijte in drgnite. To ponavljajte večkrat,
nato pa ovijte masirani del telesa z volneno
krpo ali robcem. Masirati je treba dvakrat do
trikrat na dan, a po potrebi še večkrat. Če po
prvih masiranjih boste imeli prijeten občutek
in olajšanje bolečin. Kakor hitro občutite naj-
manjše nerazpoloženje, drgnite telo z »ALGO«,
ker je to lahko začetek težje bolezn, ki se z
»ALGO« odstrani.

»ALGA« se dobi povsod. 1 steklenica Din 14.—

Koledar

Torek, 13. junija: Anton Padovanski, spozna-
valec.

Novi grobovi

† V Hrastniku je preteklo soboto po kratki
bolezni mirno v Gospodu zaspal g. Franc Kristofič,
rudniški delovodja. Pokopali so ga včeraj popol-
dne. Naj mu sveti večna luč! Zalujotim naše glo-
boko sožalje!

Osebnosti

— Diplomiran je bil na zagrebški veterinarski
fakulteti g. Jože Bergant.

Ostale vesti

— Ženska realna gimnazija uršulink v Ljub-
ljani. Vpisovanje za sprejem v I. razred se vrši dne
20. in 21. junija od 8 do 12 v uršulinskem samo-
stanu. S 5 Din kolkovani prošnji naj se priloži šolski
izkaz o dovršenem 4. razredu osnovne šole ter
krstni list. Sprejemni izpit bo 23. in, če treba, tudi
24. junija ob 8 zjutraj. Učence, ki nameravajo sta-
novati v uršulinskem zavodu, naj se zglaste pri
predstojništvu, da ondi zvedo plačilne in sprejem-
ne pogoje.

— Trgovina propada. Pod tem naslovom po-
roča »Trgovski list« št. 67, da je bilo letos v prvih
treh mesecih 610 obrti več oglašanih kakor pri-
glašanih. Navaja vzroke: Krošnjarstvo, konzume,
kartele in preobremenitve z davki. V kranjskem
okraju je bilo v enem letu opučenih 99 trgovin.
Samo radi ugotovitve poudarjamo, da je iskati
glavnih vzrokov v obubošanju ljudstva, ki marsi-
kje nima denarja niti za najnujnejše in se utešuje
pri svojih potrebah, pa tudi v tem, ker je bilo v
trgovini le preveč nesolidnega. Če trgovci začne
trgovino praznih rok, kaj naj pričakuje v času da-
našnje denarne stiske drugega, ko zastoj in opust
trgovine, katere se brez potrebne gotovine sploh
ne da voditi. Dela se pa tudi preveč s trgovskimi
vajenci, pomočniki si pa pomagajo, neoziraje se na
pomanjkljivo izobrazbo in sredstva, s prezagodno
osamosvojitvijo. Konzumov pa danes gotovo ni več
kakor jh je bilo pred krizo in so le-ti od krize
prav tako prizadeti kot trgovci. Zato naj bi gonja
proti konzumom že enkrat prenehala! — A. K.

— Predsedstvo Jugoslovanske gasilske zveze
»Ljubljana« vabi sporazumno z načelstvom Gasil-
ske župe Ljubljana mladeniče v starosti od 16. do
17. leta, ki imajo zanimanje do človekoljubnega
samaritanskega delovanja, k vstopu kot naraščajni-
ke v prostovoljna gasilna društva mestnega pome-
rija: Brdo, Ljubljana mesto, Barje, Spodnja Šiška,
Severni del, Moste, Smartno ob Savi, Štepanja vas,
Vič-Glince in Zgornja Šiška. Naraščajniki postanejo
redni člani društev z dovršenim 18. letom.

— Lep uspeh našega državljana na letošnjem
mednarodnem velesejmu v Parizu. G. Schaffauserja
Andreja, mehanika iz Dolnje Lendave, je komisija
za pregled izumov (de la Société des Savants et

Zadnja poročila:

Strah pred terorjem v Avstriji

Drakonični ukrepi za javno varnost

Dunaj, 12. junija tg. Zvezni kanceler dr.
Dollfuss je iz Londona govoril z nekaterimi
avstrijskimi ministri radi zadnjih dogodkov in
pri tem izjavil, da je treba storiti vse, kar je
potrebno, da se vpostavi v državi mir in one-
mogoči terorizem. Varnostni minister dr. Fey
pa je imel posvetovanje s šefom policijskega
predsedstva in odredil, da se bodo vsa javna
poslopja strogo zavarovala, ker je dobila poli-
cija tajna poročila, da nameravajo gotove te-
rorske skupine pognati v zrak javna poslopja.
Policija je odredila posebno strogo službo tudi
v dunajskih kanalih. »Reichspost« poroča, da
dobivajo vodilni možje v Avstriji vsak dan
pismene grožnje za umorom. Tako je dobila tudi
soproga dunajskega vodilnega državnika pismo,
ki grozi, da bo njen mož umorjen.

Rektorji dunajskih visokih šol so objavili,
da se bodo predavanja zopet začela v sredo,
14. junija. Po današnjih demonstracijah pa so
odredili, da ostanejo šole zaprte še nadalje. Na
graškem vseučilišču so študentje zabarikadirali
vrata in na strehi razobesili hitlerjevsko za-
stavo. Prisilili so tudi rektorja, da je moral od-
goditi zaprisogo profesorjev, katera je bila do-
ločena na današnji dan.

Dunaj, 12. junija, tg. Danes zvečer je poli-
cija zasedla rjavo hišo v Hirschgasse, narodno-
socialistični dom v VI. okraju in vsa okrajna

tajništva. S tem je policija zasedla 59 lokalov.
Rjavo hišo in druge lokale so zapečatili. Iz mi-
nistrskega sveta so ob 10 zvečer objavili, da
pripravljajo celo vrsto odredb, ki jih bodo na-
tačno formulirali na jutrišnji seji ministrskega
sveta. Prva odredba se tiče nemške vojaške zve-
ze, v kateri so povečini organizirani narodni so-
cialisti. Po drugi odredbi nameravajo izgnati
vse inozemske člane narodno-socialistične stran-
ke. Tretja odredba pa določa ukrepe, da se one-
mogoči ponavljanje terrorskih aktov. Nocoj so
tudi še temeljito preiskali vseučiliško poslopje,
pri čemer so našli zelo mnogo obtežilnega mate-
rijala za narodne socialiste. Narodni socialisti
so v vseučilišču skrili mnogo obtežilnega mate-
rijala, ker so računali s tem, da z ozirom na
akademsko tla policija tam ne bo vršila nobene
preiskave. Uradna »Wiener Zeitung« objavlja
danes izjavo podkancelerja dr. Winklerja, ki
pravi, da današnji dogodki napravljajo vtis, da
hoče avstrijska Hitlerjeva stranka pod močnim
vplivom nemških nacionalnih krogov nastopiti
proti nelegalnega udeleževanja in da torej vsako
lahko računa s tem, da bodo vsi poskusi, vzne-
mirjati prebivalstvo, zadeli ob najostrejši odpor
vlade.

Atentati v Soliji

Sofija, 12. junija tg. Danes opoldne je bil
v času največjega prometa izvršen atentat pred
poslopjem narodne banke na urednika te banke
Bajeva. Dobil je silen strel in bil seveda takoj
mrtev. Napadalec je skušal pobegniti in je na
begu še večkrat streljal na zasledovalce. Ven-
dar ni bil nihče ranjen. Po daljšem nasle-
dovanju so prijeli napadalca, katerega so le s
težavo obvarovali napadov ogorčene množice.
Morilec je izpovedal, da je izvršil atentat na
povelje macedonske organizacije mihajlovistov.
Ker je bil napadeni Bajev pristaš Protogerova.
V javnosti se pojavlja vedno večja nevolja radi
neprestanih napadov med raznimi pristaši Ma-
cedoncev, radi katerih je bilo samo v zadnjih
treh tednih 12 smrtnih žrtev in 8 ranjenih.

Letalska nesreča

Chicago, 12. junija. Ž. Pri letalski katastrofi
blizu svetovne razstave v Chicagu je bilo ob živ-
ljenju 10 oseb. Neko letalo, v katerem je bilo 8
potnikov in dva pilota, je krožilo nad razstavo. Iz
neznane vzroka pa se je naenkrat zrušilo na tla,
pri čemer je bilo ubitih vseh 10 oseb.

Maribor

Trije obstreljeni

V nedeljo so dobili v tukajšnji splošno bol-
nišnico kar tri ranjence, ki so postali žrtev
strele. Prvega so spravili v bolnišnico maribor-
ski reševalci in sicer iz Studencev. Tam so
našli mimoideci na železniškem prelazu v Ci-
ril-Metodovi ulici ležati v krvi in nezvestnega
41 letnega godbenika »Drave« Leona Maljceva.
Vračal se je iz Pekar domov, ko so na prelazu
preko železnice nenadoma počili strelji iz za-
sebe. Maljceva so zadeli tri kroglice od zadaj v
hrbet ter običale v telesa. Neznani napadalec
je streljal s pištolo. Iščajo ga študentski orož-
niki. — V isti noči so pripeljali v bolnišnico
7 letno Avgusto Hojninkovo iz Sv. Jerneja pri
Konjicah. Dekleto je postalo žrtev usodnega
strela, ki je bil namenjen drugemu. Streljal je v
tepežu neki fant ter zadell otroka v trebuh. —
V Zabljeku pri Mariboru se je zgodil tretji
slučaj obstrelitve. Nekí fantje so napadli 22-
letnega posestniškega sina Karla Bevca; tepli
so ga s koli, eden pa je tudi uštelil ter ga
zadel od zadaj v dečno nogo. Domači so ran-
jenca z vozom prepeljali v bolnišnico. — Po-
škodbe vseh treh so precej resnega značaja,
zlasti Maljceva, ki so mu kroglice ranile tudi
pljuča.

□ Iz zla v zlo. Sv. Lovrenc na Pohorju je
znan industrijski kraj, kjer je bilo zaposle-
nega v času ugodne gospodarske konjunktore
veliko število delavstva v parnih žagah in to-
varni kos. Sedaj pa stoji v navedenih podjetjih
vse delo in mnogo delavstva je brez zaslužka
in dela. Ob lovrenškem potoku so si ti brezpo-
selni postavili posebno kolonijo, v kateri živijo
v veliki bedi. Po zimi je v tej koloniji razsajal
legar, ki je okužil skoro vse hiše ter je zahteval
tudi nekaj smrtnih žrtev, ki so se zdravile v
mariborski bolnišnici. Komaj pa je ponehal
legar, že se je sedaj pojavilo novo zlo in sicer
griza, na kateri so obolele mnoge osebe. Bol-
niške so prepeljali v mariborsko bolnišnico, na-
selbino pa razkužuje mariborski zdravstveni
dom.

Inventeurs de France) odlikovala z diplomom
in bronasto kolajno za neki njegov praktični izum.
Ta lep uspeh je dosegel izmed 567 francoskih in
258 inozemskih razstavljalcev.

— Pri slabi prebavi, pomanjkanju krvi,
bledici, shujšanju, obolelih žlezah, kožnih
izpuščajih, tvorih urejuje naravna »Franz-
Josef« grenčica izborna tako važno delo-
vanje prebavi. Odlični zdravniki so se
prepričali, da »Franz-Josef« vodo celo
najnežnejši otroci lahko prenese. »Franz-
Josef« grenčica se dobiva v lekarnah,
drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Prepovedan tisk. Službene novine od 10. t.
m. objavljajo, da je prepovedalo državno tožilstvo
v Zagrebu prodajati in razširjati tiskopis »Hrvat-
ska Straža«, tednik za katoliški dom, od 4. t. m., ki
izhaja v Zagrebu.

— Zanimiv poizkus je napravil Andrej Grile
v Cerkljah pri Kranju. Jeseni je posadil rž, po
tri, štiri zrna v jamice, slabo ped narezan, na pro-
storu približno štiri in pol ara je posadil pol kilo-
grama rži. Pred zimo je še rastlinice dvakrat osul
in jih priščipal. Zdalj ta rž s krepko rastjo, zdravo
sivozeleno barvo in z mogočnim klasjem že od
daleč vzbuja pozornost in privablja obduvalce.
Prilagam 21 cm dolg klas, ki pa gotovo ni bil naj-

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 13. junija: 11.15 Soliska ura: Kako naj
čitamo lepo čtivo (Marjan Tratar). — 12.15 Plošče.
— 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. —
18.30 Radio orkester. — 19.30 Naša mala letovišča
(dr. Andrejka). — 20.00 Sokolske telovadne vaje. —
20.30 Glasbeno predavanje (L. M. Škerjanc). — 21.00
Samospevi gđ. Dolenčeve in g. Nikoliča. — 21.45
Čas, poročila. — 22.00 Radio orkester izvaja slo-
vensko glasbo.

Sreda, 14. junija: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne
vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.00 Otroški
kotiček (ga. Gabrijeljčičeva). — 18.30 Angleške plo-
šče. — 19.00 Junaki današnjega časa: Nansenovo
povojno delo (Pavel Kunaver). — 19.30 Literarna
ura: † Dragotin Domjančič (B. Borko). — 20.00 O
naši državi. — 20.30 Pevska solistična ura: pojeta
gđ. Gnuš in g. Pirnik. — 21.30 Čas, poročila. —
21.45 Radio orkester in jazz.

Drugi programi

Sreda, 14. junija:

Zagreb: 20.30 Koncert na dveh klavirjih. 21.30
Orkestralni in pevski koncert. — Belgrad: 20.00
Koncert (violin in brač). 21.50 Orkester. — Lon-
don: 20.00 Violinski in orkestralni koncert. — Rim:
20.45 Violinski in pevski koncert. — Milan: 20.30
Veseloigra in lahka glasba. — Varšava: 20.00 Lahka
glasba in petje. 21.25 Poljska glasba. — Praga:
19.30 Don Quihote, opera, Massenet. — Brno: 19.30
Kovančina, opera, Mussorgskij. — Budimpešta:
20.00 Koncert iz glasbene šole. — Breslau: 20.00 Če
bi bil kralj, komična opera, Adam. — Leipzig: 20.10
Miličekjev večer. — München: 20.45 Carjevič, ope-
reta, Lehar. — Dunaj: 19.35 Pester večer.

Poizvedovanje

Srebrni obesek Marije Brezmadčne sem izgu-
bila. Ker mi je drag spomin na pokojno mamo,
prosim lepo najditelja, naj bi ga izročil upravi
Slovenca proti nagradi.

Na običnem zboru Lovskega društva po-
družnice Ljubljana je neznanec zamenjal
dežnik. Lastnik pros, da ga dotičnik prinese v
hotel Miklič.

daljši na njivici. Kakšna bo žetev in pridelek bom
sporočil, ker je daleč na okoli veliko zanimanje
za to rž. Lastnik Andrej je lahko ponosen na svoj
uspeh in se mu ni treba skrivati, kakor takrat,
ko je rž sadil in ljudem v zadregi boječe odgovar-
jal, da sadi nekaj za zajce.

— Rastlinska hrana. Casovne in življenjske
razmere, kakor bogate izkušnje nas silijo, da se
čimbolj obračamo od mesne hrane k rastlinski.
Marsikatera bolezen ali smrt gre na rovaš napadne
prehrane. Pričujoča knjiga pod naslovom »Pre-
hrana po novih zdravstvenih načelih«, ki jo je pri-
redila Stefanija Humek, predstavlja prvi poskus
seznanitve našega ljudstva s sodobnimi načeli pre-
hrane. Nudi 323 receptov, kako pripravljamo oku-
sna jedila odgovarjajoča zdravi človeški prehrani.
O kuhani sadni in zelenjavni hrani, razpravlja knji-
ga v posebnem poglavju. — Ta velepomembna
knjiga se dobi v Jugoslovanski knjigarni in velja
broš. 30 Din, vez. 40 Din.

— Za bedno delavsko družino s 6 otroki v Ko-
čevju je daroval vpokojezni šolski ravnatelj v poko-
ju g. Cepuder 30 Din. Prišrna hvala plemenit-
nemu arcu!

— Motnje v želodcu in črevesju, ščipanje v
trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razbur-
jenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje,
splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak
dan čašo »Franz Josefove« grenčice.

Ali svet ne vidi

razdejanja španske revolucije?

Sv. oče je odločno protestiral proti preganjanju cerkve v Španiji. Španija sama preživlja danes hudo krizo in tudi vlada sama je v krizi, revolucije še ni konec. Danes je že mogoče podati precej točno sliko o kulturnem razdejanju, ki ga je prinesla revolucija. Navedli bomo nekaj števil samo iz nekaterih mest, ki kažejo, da bi se moral protestu sv. očeta pridružiti ves kulturni svet, če je že protestiral proti sežiganju knjig, ki so ga organizirali Hitlerjevi dijaki. Ko bi bil seveda dosleden! V Španiji je šlo še za neprimerno večje kulturne vrednote, to je za čiste umetnine in kulturne pridobitve, medtem ko ni mogoče reči tega o vseh knjigah, ki so jih sežgali v Nemčiji; kajti med to literaturo je bilo tudi mnogo del, ki so bila res morali škodljiva in ki jih prava kultura prav rada pogreša.

V letu 1931-32 je bilo v Španiji požganih mnogo dragocenih stavb, kiparskih del in umetniških slik. Številke že samo za tri mesta so vnebovpijoče. To so številke, ki se nanašajo na Alicante, Malago in Madrid. V Alicante je bilo požganih 8 cerkva, 6 zavodov, dva samostana, eno sirotišče, eno zavetišče; sedem cerkva je bilo opustošenih, en dom za duhovne vaje, trije zavodi, štiri samostani, škofova palača in en župni urad — vse to je bilo opustošeno. Pogorele so umetnine izredne vrednosti, to je zbirka italijanske in sevilske šole ter iz 14. in 15. stoletja, dve dragoceni sliki Riverre, dve Vincenca Lopeza, ena iz sevilske šole, razne veznine iz 17. stoletja, 2000 umetniških razvalin, velika zbirka arabskih umetnin iz 10., 11. in 12. stoletja.

V Malagi je pogorelo 5 župnih cerkev, 8 pa jih je bilo opustošenih. Od drugih cerkva

so pogorele tri, 6 je bilo porušenih, 5 zavodov je pogorelo, 7 jih je bilo opustošenih, 5 samostanov je zažganih in 6 opustošenih, zažgana je bila tudi škofijska palača. Zgorelo je vse polno originalnih umetnin, kakor 17 veličastnih slik Juana Demena, več Tizianovih ter drugih iz 13., 14. in 15. stoletja, nadalje dve Juana Nino de Guevera, 1 Lorenza Armengola de la Mata, 1 Manriqueza de Lara, znamenito kiparsko delo Alfonza Cano, 1 delo Frančiška Gomeza Valdiviezo in arheološki muzej.

V Madridu je bilo zažganih 7 cerkva, 4 samostani, 4 zavodi, 2 brezplačni šoli za delavske otroke, opustošene so bile 3 cerkve, 2 samostani in 1 zavod. Zažgane so bile 3 knjižnice, od teh je samo ena imela 100.000 zvezkov. Nekatera dela so bila edina na svetu. Tako so se zgubili razni rokopisi, kakor rokopisi sv. Terzije, sv. Ivane, p. Luisa Colome, nadalje 10.000 diplomatskih dokumentov, 14.000 dokumentov o cerkveni zgodovini, 6000 fotografij s 4000 diapozitivi o paleografiji in velika zbirka zgodovinskih predmetov. Uničene so bile slike: 1 Sancheza Coello, 2 Ferrane, 2 kiparski deli La Roldane, 1 delo Coullauta Valere ter razna dela iz renesanse in baroka. Uničen je jezuitski »Instituto de Artes e Industrias«, ki je bil najboljši v Evropi, veliki prirodopisni muzej, psihološki, psihotehniški in biološki laboratorij ter končno arheološki muzej. (To so podatki, vzeti iz »Života št. 1, leto XIII«.)

Najhujše pri tem je, da je bil ta pohod proti cerkvi in dragocenim umetninam organiziran. Glavni organizatorji so bili Fernando de los Rios, minister pravde in njegov tovariš minister mornarice.

V objemu kobre

V Brokkenhillu se je pripetil izreden dogodek. Robertu Lyonsu, ki se je sprehajal po vrtu, je z drevesa padla na glavo velikanska kača kobra, ki se mu je takoj ovila okoli vratu in z glavo sikala okoli njegovega obraza. Gosp. Lyons je pokazal nenavaden pogum. Zgrabil je takoj kačo za vrat in jo skušal odplesti. Toda tedaj je kača skrčila svoje mišice in ga hudo stisnila. Tedaj je Lyons poslal svojega slugo po puško, da bi na kačo streljal. Ko je sluga prinesel puško in skušal streljati na kačo, se ta ni sprožila. Za Lyonsovo življenje se je blizal odločilen trenutek. Napel je zadnje sile in končno odvil kačo od svojega vratu ter jo zagnal daleč od sebe.

Letošnja moda na morskimi kopališčih zahteva široke klobuke in bluze z reverji.

5 azijskih škofov posvečenih

Sv. oče je v nedeljo 11. junija sam posvetil pet novih azijskih škofov. Trije so Kitajci, dva pa sta Indci. Sv. stolica hoče s tem simbolično poudariti, kolikšnega pomena je za katoliške vernike na daljnem vzhodu, da imajo domače duhovnike. V Indiji n. pr. je 2000 domačih duhovnikov in 1500 inozemskih.

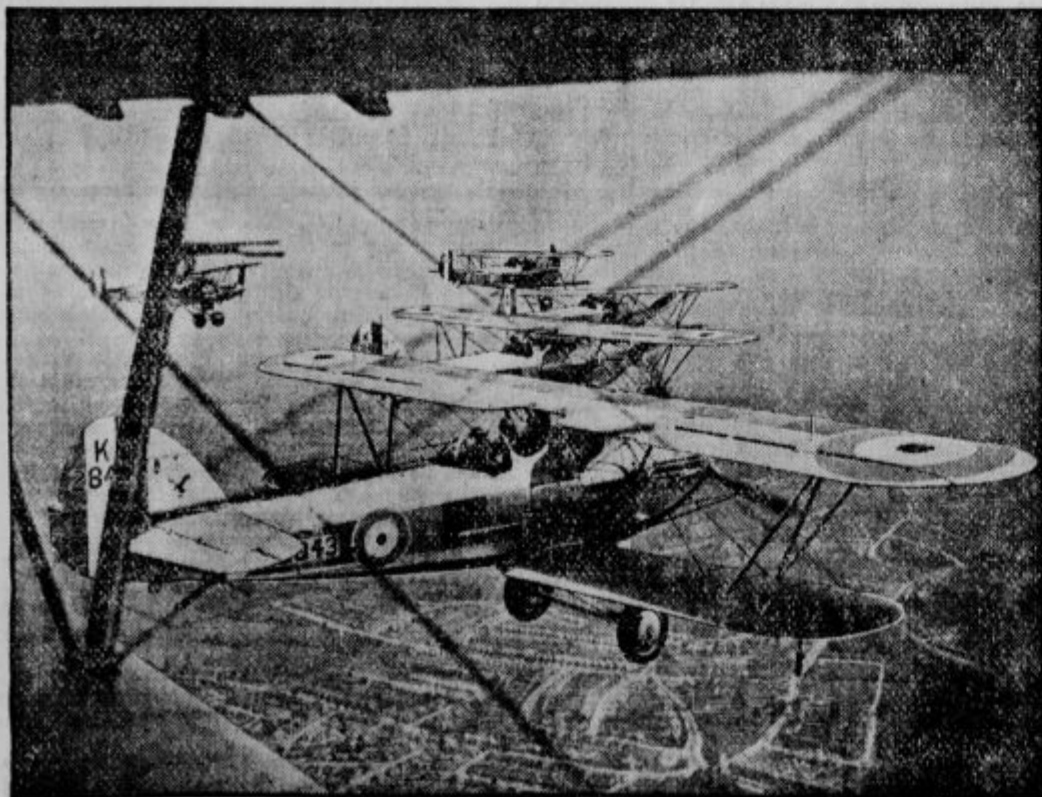
Angleški kralj Jurij V. je včeraj ob 15 s svojim govorom odprl pred 2000 delegati svetovno gospodarsko konferenco.

Nad 1 milijon katoličanov o Vzhodni Afriki

Po najnovejših poročilih apostolske delegacije iz Mombase je v angleški vzhodni Afriki 1 milijon 86.385 katoličanov. To se pravi, da se je število katoličanov v preteklem letu povišalo za 50.000 duš. V mohamedanskih krajih, predvsem v Sudanu in ob obali, prodira krščanstvo zelo počasi, nasprotno pa je napredek v notranjosti, posebno v Ugandi toliko večji. Izmed 300.000 krščenec jih odpade samo na Ugando 137.000.

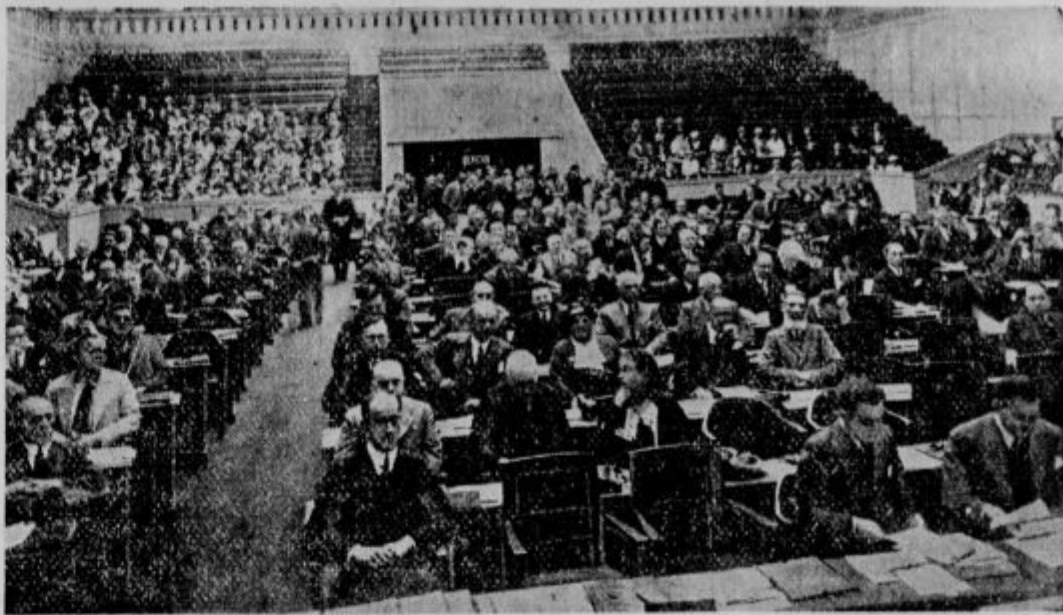
Dva nosa je imel

Pariški zdravniki so te dni izvršili na nekem Bretoncu nenavadno operacijo. Na desni strani nosa mu je zrasel čuden tvor, ki je njegovo lice zelo kvaril. Zdravnik mu je svetoval, naj si ga da odrezati. Na pariški kliniki so med operacijo opazili, da je ta tvorba nekakšen drugi nos. Vendar je bil na koncu zaprt. Operacija se je posrečila in bolnik je šel vesel domov.

Ena iz mnogih paradi, ki jo je priredilo angleško letalstvo, da bi z njo zbudilo pozornost občinstva in si nabralo novih prostovoljcev za nevarno zračno službo. Mnogi in junija meseca vsakega leta priredi vsa angleška vojska, to je mornarica in letalstvo, vojaške igre ali parade, s katerimi vabi prostovoljce.

Kier išizem nima sreče

Fogel na mednarodno delavsko konferenco v Zenevi. Na konferenci je prišlo do burnih prizorov in spopadov na eni strani med nemškimi in italijanskimi odposlancem, ki sta seveda fašistično pobarvani, in na drugi strani med predstavniki ostalih delav. organizacij. Predstavniki iz drugih držav so večinoma socialističnega naziranja in ne priznavajo fašistom pravice, da bi govorili v imenu delavstva. Konferenca je odklonila sodelovanje italijanskega odposlanca v vseh odsekih, kakor n. pr. v odseku za brezposelnost, za znižanje delovnega časa itd. Nemški delegat dr. Ley je nato ostro protestiral proti takšnemu postopanju, češ, da on zastopa 30 milijonov nemških delavcev! Dejal je, da se Nemčija ne vtiča v notranje zadeve drugih držav in zato tudi ne dovoljuje, da bi se drugi vtikali v njene. Če bodo nemške delegate izključili, ne bo Nemčija priznala sklepov konference. Italijanski delovni delegat Razza je seveda zavzel isto stališče, toda kljub temu ni konferenca priznala mandata italijanskih in nemških odposlancev in jih s tem definitivno izključila.

Belgijski kralj častni doktor strasburške univerze

V četrtek 8. junija je zavladalo na strasburški univerzi neobičajno svečano razpoloženje. Prostorni hodniki in dvorane so samevale, v avli so se zbirali študentje v svečanih uniformah v skupine, ki so v svoji živahni razgibanosti tvorile čudno nasprotje z nemimi kipi veleumov, razstavljenimi po galerijah. Stebričje je bilo prepleteno z vencem. Impozantno pročelje poslopja je bilo vse zalo v belgijskih in francoskih zastavah. Vseučiliški profesorji v pisanih ornatih so bili tega dne še dostojanstvenejši kot sicer za katedri. Na licih vseh se je odražalo pričakovanje nečesa velikega.

Nekoliko pred 15. uro so zadonele na avle, ki vodi od guvernerjeve palače do vseučilišča, visokodoneče fanfare. Takoj nato so se približali v lahmem diru konjeniki in ostali redovi motorizirane vojske. Na senčnatem trgu pred univerzo, kjer se je zbrala v tem že množica ljudstva, so se uvrstili v red, da počakajo avtomobile z vladnimi predstavniki in zastopnikom belgijskega kralja. Goethe, ki je na tej univerzi studiral, gotovo ni pričakoval, da bo njegov spomenik kedaj priča tako pristržnemu sprejemu zastopnika belgijskega kralja in naroda v alžaskem glavnem mestu!

Po prvem oficijelnem pozdravu na vrhu stopnišča, so se visoki gostje v spremstvu proforskega zbora podali v slavnostno dvorano, kjer se je vršila intimnejša slovesnost. Prisostvovali so ji zastopniki znanstvenih francoskih krogov in najelitnejše strasburške družbe. Študentje so se udeležili slovesnosti po štirih zastopnikih z vsake fakultete.

Ob vstopu v dvorano je vojaški orkester zaigral belgijsko in francosko himno, nakar je državni podtajnik Guy la Chambre podal besedo slavnostnemu govorniku. Ta je v vznesenih besedah razložil pomen slavnosti. Naglasil je, da je kralj Albert I. ne le velik prijatelj francoskega naroda, temveč tudi velik človeko-

ljub in borec za mir; saj »inter arma silent musae — et scientiae«. Za njim je govoril predstavnik vlade in končno še rektor univerze, ki je ob vsesplošni napetosti zbranih podal zastopniku kralja Alberta I., pariškemu poslaniku baronu d'Hestroy, doktorske insignije strasburške univerze. S tem činom je bila lepa slavnost zaključena in zapustili smo dvorano v zavesti, da smo bili priče redkemu dogodku. L. K.

Kateri je bolj zadovoljen?

Mladi Američan Maxie Baer, ki je premagal nemškega bokserja Maksa Schmelinga na zadnjem srečanju v Yanker-stadionu. Vest o porazu nemškega bokserja je povzročila v Nemčiji toliko večje razočaranje, ker so Nemci pričakovali, da bo zmagal Schmeling. Tudi v Ameriki so stavili z 8:5 v prid Schmelingu. Tekmo je organiziral nekdanji bokser Dempsey. Prisostvovalo ji je okoli 65.000 ljudi. ki so si pri blagajni olajšali žepe za 250.000 dolarjev. Dempsey je imel okoli 100.000 dolarjev čistega dobička.

Angleški letalec Willoughby de Broke s svojo ženo Rachel Wrey na poletu po Evropi. Zaročil se je v letalu.

Višek politične strasti

V Madridu se je izvršil strašen zločin. Lastna mati je umorila 16 letno hčerko Ildegardo Rodriguez, ki je bila na glasu strastne socialistične agitatorke. Ko je hčerka spala, je mati oddala nanjo štiri strele iz revolverja. Mati je bila drugih političnih idej, radi tega domnevajo, da je svojo hčerko umorila zaradi političnega nasprotstva. Mati se je sama javila policiji.

★

Dva žida komentirata zmago ameriškega boksarja Baerja, ki je po polovici židovske rodomine.

Prvi žid: »Kako imenitno je ta polžid obdelal Hitlerjevega privrženca.«

Drugi žid: »Kaj bi se bilo šele zgodilo, ko bi bil Baer cel žid.«

Schmeling po porazu, ki ga je tako pretresel, da pojde iskat tolažbo v zakon s filmsko igralko Anico Ondra.

Boljše razpoloženje na velesejmu

Znižana vstopnina

Glede na splošno željo razstavljalcev in na slabo vreme, ki je bilo krivo, da si mnogi letošnjega velesejma še niso ogledali, je uprava sklenila podaljšati velesejem za tri dni, tako da bo zaključen soto na praznik v četrtek zvečer. Opozorjamo občinstvo, da bo v torek, v sredo in četrtek vstopnina na velesejem znižana od 10 na 5 Din. tako da bo omogočen posej tudi siromašnejšim ljudem. Znižana bo tudi vstopnina zvečer na veseljeni prostor.

★

Med razstavljalci na velesejmu je zavladalo precej radostno razpoloženje, ko so zvedeli za odločitev sejmске uprave, ko so zvedeli, da se velesejem podaljša za tri dni ter se tako izrabi bližnji praznik Presv. Rešnjega Telesa. Na ta način je pričakovati, da bodo tudi oni razstavljalci, ki so trpeli do sedaj radi slabega oblika in petidnevnega deževja prišli na svoj račun ter da bodo mogli beležiti vsaj tiste kupčije, kakor so jih pred letom dni. Zaradi znižanja vstopnine pa bo zadovoljno tudi občinstvo.

Kupčije se razvijajo do sedaj normalno. V prvi vrsti imajo dobre kupčije seveda razstavljalci pohištva, od katerih so nekateri prodali po večkrat razstavljenega pohištva v vse kraje države in celo v inozemstvo. Do malega vsi razstavljalci beležijo še kar zadovoljive kupčije, zlasti pa domači tapetniki, industrija lesnih izdelkov, razstavljalci raznih praktičnih strojev, industrija furnirjev, dalje prav dobro prodajajo trvdke s kosami, s stavbnimi ma-

Insolvence v maju

Statistika Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani o insolventnosti za mesec maj kaže, da je postalo število konkurzov in poravnav majhno, toda vse to je bilo nadoknadeno z velikim številom posredovalnih postopanj.

Dne 4. aprila je bila uredba o posredovalnem postopanju podaljšana za nadaljne tri mesece in pričakovati je, da bo do 4. julija zopet podaljšana. Za enkrat traja zakonsko pooblastilo do približno konca leta in do tedaj ne kaže nič na ukinitve.

V maju je bilo letos razglašanih 24 (maja lani 58) konkurzov, od tega v Sloveniji 6 (10) in 13 (88) poravnav, od tega v Sloveniji 4 (11).

Število posredovalnih postopanj je naraslo od 112 v aprilu na 124 v maju. S tem je število posredovalnih postopanj naraslo od uveljavljenja tozadevne uredbe, sem na 665, kar je izjemno število.

Razvoj insolvence je bil naslednji:

	konkurzi	poravnave	posr. post.
januar	30	47	63
februar	35	44	189
marec	32	22	177
april	29	22	112
maj	24	13	124

Stanje Narodne banke

Najnovejši izkaz Narodne banke za 8. junij izkaže tole stanje (v oklepajih razlika v primeri s stanjem 31. maja):

Aktivna: Zlato 1796.46 (+0.44), valute 0.06 (+0.05), devize 109.0 (-2.2), skupaj podloga 1905.5 (-1.7), devize izven podloga 37.5 (+3.0), kovani denar 219.6 (-28.05), posojila: menična 1982.56 (-16.25), lombardna 325.25 (-0.78), prejšnji predjudni državi 1813.94 (+0.2), začasni predjudni državi 600.0; pasiva: obrok bankovcev 4459.45 (+6.06), drž. terjatve 4.16 (-3.3), žiroracun 263.76 (-13.7), razni računi 668.1 (+9.15), sk. obveznosti po vidu 936.05 (-7.84), obveznosti z rokom 1289.3 (+3.25), obveznosti po vidu in obrok bankovcev 5395.5 (-1.8), odstotek kritja 35.31 (35.33), samo kritje v zlatu 33.29 (33.27) %.

OBTOK BANKOVCEV V USA.

Od 1. do 8. junija se je zlati zaklad Unije pri emisijah bankah povečal za 2.1 na 3513.0 milij. dolarjev, posojila so padla na 306.6 milij., državni papirji pa narasli za 22 na 1911.6 milij. Obtok bankovcev je padel za 39.4 na 3163.7 milij., dočim je istočasno obtok bankovcev — imenovanih federalne rezervne banknote narasle za 8.6 in dosegel 104.9 milij. dolarjev.

★

Naša država na svetovni gospodarski konferenci. Naša delegacija je že prispela v London. Naš zunanji minister se je nastanil v Dorchester Hotel, W. 1. Naslov delegacije je pa 195, Queensgate S. W. 7. (naše poslanstvo v Londonu).

Borza

Dne 12. junija 1933.

Denar

V današnjem deviznem prometu so ostali neizpremenjeni le tečaji Curiha in Pariza. Popustila sta Amsterdam, New York, vse druge devize so pa narasle.

terijalom. V celoti moremo ugotoviti, da je v rešnici le malo onih, ki s prodajnim uspehom letošnjega velesejma ne bi bili zadovoljni. Za one pa, ki še niso prišli do sedaj na svoj račun, upamo, da bodo dnevi podaljšane velesejma nadomestili, česar do sedaj ni bilo.

★

Na letošnji velesejmski razstavi ne ememo prezreti naslednje zanimivosti.

Tukaj strož. učitelj G. A. Zupančič je v velikem paviljonu na desni strani glavnega vhoda razstavil svoj prijavljen izum

plošče za štedilnike in posebne obroče (Sted-Regulator).

Sted-Regulator plošča in obroči omogočajo dovajanje zraka pod štedilnikovo ploščo skozi posebno odprtino na obroču, kar povzroča popolno izgoritvanje gorilnih snovi in vseh plinov. Posebnost teh obročev pa je, da je mogoče poljubno reguliranje dotoka zraka. — Umevno je, da se s tem prihrani mnogo na kurjavi, zato prav posebno opozarjamo naše gospodinjice naj si ta izum gotovo ogledajo. Mimogrede naj omenimo še to, da so plošče veliko cenejše in bolj trpežne od inozemskih, ker so napravljene iz posebne litine, tako da ne pokajo in ne izgorijo, s čimer se podaljša uporabna doba teh plošč. Izdelane so v vseh do sedaj običajnih merah. — Gospodinjice si pa lahko nabavijo tudi samo »Sted-Regulator« obroč, ki se dobavljajo ravno tako v vseh običajnih merah. Vse nadaljne informacije daje izumitelj patenta sam.

Avstrijski šiling je bil zaključen na ljubljanski borzi po 8.90, na zagrebški po 8.84 in na belgrajski po 8.80, 8.775.

Grški boni so notirali 44.50 bl. (44.25). Ljubljana. Amsterdam 2308.18—2319.54, Berlin 1341.80—1352.60, Bruselj 790.96—803.90, Curih 1108.35—1113.85, London 193.97—195.57, New York 4658.26—4686.52, Pariz 225.88—227, Praga 170.79—171.65, Trst 298.51—300.91.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 53.682 Din.

Curih. Pariz 38, London 17.53 New York 418.5, Bruselj 73.173, Milan 26.975, Madrid 44.25, Amsterdam 208.30, Berlin 121.25, Dunaj 73.16 (57.50), Stockholm 88.50, Oslo 88.15, Kopenhagen 78, Praga 15.41, Varšava 58.05, Atene 2.97, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Današnja tendenca za državne papirje je bila evrstejša in so bili točaji večinoma višji. Vendar do zaključkov ni prišlo na zagrebški borzi. Med delnicami je bilo zaključenih 20 kom. Priv. agrar. banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 44—46, agrarji 25—27, vojna škoda 196—200, begl. obv. 31.75 den., 8% Bler. pos. 33—35, 7% Bler. pos. 31—33, 7% pos. DHB 47 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 44—46, agrarji 25—27, vojna škoda 196—199, 6% begl. obv. 31.75 den., 8% Bler. pos. 33 den., 7% Bler. pos. 31.50—32.50. — Delnice: Narodna banka 3700—3900, Priv. agr. banka 218—221 (217), Impeks 50 den., Isis 30 bl. Trboveljska 175 bl.

Belgrad. Narodna banka 3800—3830 (3820), Priv. agr. banka 223—225 (224, 221), 7% invest. pos. 44—45 (44.50), agrarji 26—27, vojna škoda 198.50—200, 6% begl. obv. 33 bl. (32.75), 8% Bler. pos. 33.50 den., 7% pos. DHB 47—49.

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. 53.10, Alpine 12.65, Trboveljska 15.95, Rima Murany 20.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendencia neizpremenjena. Promet: 57 vagonov.

Živina

Dunajski goveji sej. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky & Co., Dunaj.) Priganih je bilo 1946 goved, iz Jugoslavije 70. Na kontumarnem trgu pa je bilo 10 goved iz Jugoslavije. Cene: voli najboljši 1.50, I. 1.25—1.40, II. 1.15—1.25, III. 0.95—1.0, krave I. 1.05—1.10, II. 0.95—1.0, bikli I. 0.9—1.15, klavna živina 0.75—1.08. Tendencia: najboljši voli so se pocenili za 5—10 grošev. Tudi druge vrste so bile za 5 grošev cenejše. Za biko in klavno živino pa je ostala cena prejšnjega tedna. Neprodanih je ostalo 70 goved.

FOTOAPARATE

svetovnih tordk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo i.t.d. i.t.d. ima vedno v zalogi

FOTOTRGOVINA
JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5

Sport

MEDNARODNE MOTORNE DIRKE V MARIBORU

Dne 15. in 18. junija bo Tezno pri Mariboru pozorišče napetih motornih bojev. Motoklub Maribor kot prireditelj tega se ni ustrašil ne dela in stroškov, in sestavljal program tako, da bo nudil prvostinski motorni sport. Za to prireditelje so se prijavili najboljši evropski dirkači, da nam pokažejo v polni meri svoje znanje in rutino. Omenjamo med drugimi letedečega Danca Niels Soerensen, Leop. Killmayer, najboljšega avstrijskega vozača. Pa tudi drugi veliki bodo sodelovali, kakor Francoz Berendt, črnc Tella iz Abesinije, Hoffmann iz Nemčije, Kofler iz Solnograda, Falk, Schmidt, Vertič, Zach, Raid, Eregger itd. zastopniki avstrijskega razreda, in Hubman Hans, ki nam je dober znanec še od zadnjega tekmovanja. Niels Soerensen je najboljši evropski dirkač, vozi Rudge 500 ccm in je pravi akrobat na dirkališču. Pred mesecem je gostoval v Nemčiji, Pragi, Pardubicah, Dunaju, Sofiji, Bukarešti in te dni v Zagrebu. Z izredno tehniko in hitrim strojem si je skoraj povsod osvojil prve nagrade. Leopold Killmayer z Dunaja, najuspešnejši avstrijski vozač po pesku, travi in Dirt track, vozi prav tako Rudge 500 ccm ter se prav tako udeležuje vseh pomembnejših mednarodnih dirk, najjača konkurenca za Soerensen. Berendt vozi na Omega 350 ccm in je nedvomno eden izmed najhitrejših vozačev. Tella iz Addis Abebbe prihaja s svojim Rudge 500 ccm strojem z tekmovanj iz Bukarešte in Zagreba. Hoffmann, Falk, Vertič se poslužujejo stroja Rudge 500 ccm, Schmidt iz Grada, kakor vsi prejšnji vozači, pride z tekmovanja iz Zagreba in vozi na Ariel 500 ccm, Koller na Rudge 350 ccm, ki velja za spretnega in večnega vozača. Zach iz Liezna vozi na AJS 500 ccm, Eregger, Gradec, Rudge 250 ccm. — Jugoslovanski vozači so sledeči: Starič, letelci Kranjec, na AJS 500 ccm, Šiška prav tako na AJS, Črhovnek iz Bjelovara, odlični jugoslovanski vozač na Ariel 500 ccm, Koplč, Zagreb, in naš mariborski dirkač Čerič Hinko s svojim z vodo hlajenim strojem Puch 250 ccm. Nadalje mnogo obetajoči junorji Vreznik in Lotz na Puch 250 ccm. Naši jugoslovanski dirkači bodo morali nedvomno prestati težek boj z inozemskimi sportniki.

★

Mednarodni izkocatletski miting, ki se je vršil pred kratkim v Parizu, je prinesel nekaj zelo dobrih rezultatov. Na 100 m je zmagal Nemec Borchmeier v času 10.6 sek. Na 110 m zapreke je bil prvi zopet Nemec Vienneke a časom 15.4 sek. 800 m: Petit (Francoz) v času 1:55.6. 3000 m: Rochard (Francoz) 8:36.2. 4 x 100 m: Univerza Pariz v času 42.6 sek. Kroglja: Dreoqu (Francoz) 13.75 m. Skok v višino: Tribet (Francoz) 1.90 m. 1500 m: Lecuron (Francoz) 3:58.2. Skok v daljavo: Paul (Francoz) 6.19 m.

Boks-tekma med Bavarsko in Českoslovaško, ki se je vršila v Pragi prve dni junija, je končala neodločeno. Rezultat se glasi 8:8.

Sijajni uspehi ameriških lahkoatletov. Pri zadnjih visokoškolskih prvenstvih so dosegli Amerikanci krasne uspehe v posameznih panogah lahke atletike. Omenjamo samo najboljšie: 100 m v 10.8; 200 m 21.3; 800 m 1:53.5; 1500 m 3:54; 3000 m 8:36.4; 110 m zapreke 14.8; 200 m zapreke 23.4; dirak 49.64 m; kladiovo 51.61 m; skok v višino 1.98 m; skok v daljavo 7.42 m; skok s palico 4.11 m, najlepše je pa to, da jih je to znamko kar pet preskočilo.

Ruše

Nova tehnična. Več ko pol leta so bile Ruše brez javne tehnične. Stara Maroltova tehnična je doslužila, zato je je oblast zaprla in tako je moral vsak, ki je hotel tehtati živino ali voz ali oglje, romati v Limbuš. Nova tehnična bo za težo 10.000 kg. Postavi jo občina, ki bo zato tudi pobirala pristojbino za tehtanje.

Za novo avtomobilsko cesto se vršijo pogajanja med cestnim odborom in posestniki. Od raznih strani se predlagajo razni načrti. Prvotni načrt je bil, da bi šla cesta iz Ruš po Lingljovi grabi, potem pa v velikih serpentinah čez vinograde in travnike ter njive do sedanje ceste in po tej k Sv. Arelu. Drugi načrt hoče izpeljati novo cesto skozi Log, poldrugo uro po ravnini po sedanji občinski cesti in šele potem v višino k Sv. Arelu. Najnovejši je tretji načrt, po katerem bi naj šla cesta iz Ruš pri Šalnerjevi hiši čez Lorberjevo posestvo in Lobnico k Sv. Arelu. Najhuša ovira pa je, da je premalo denarja na razpolago, da bi se cesta popolnoma dogradila. Mehko cesto bi voda kmalu razdrla kakor je uničila poskusni del od Apnice do vrha. Le popolnoma dograjena trda cesta bo kljubovala viharjem in vodam. Ta pa bi stala milijone, ki jih, žal, ni!

KAR VAM PRA
JUTRAŠNJI TOALETI
NAPRAVI
NAJVEČJE
VESELJE

AMPAK LE
AKO JE TO :
DIANA
MANUŠA TUBA DIN. Z. VEČJA TUBA DIN. 12.
Za izpiranje ust Diana francosko žganje

Koroška Bela

Krasen pogreb je imel osnovnošolski učenec Franc Smolej v soboto 10. junija. Umrli je za hudo boleznijo, katero je pogumno prenašal. Njegovi sočenci in součenke so mu pred domačo hišo zapeli. Udeležila se je pogreba vsa šola z zastavo. Tudi Marijin vrtec, čigar član je bil pokojni, je bil zastopan po treh dečkih in deklicah s šopki in z lepimi praporkom. Na pokopališču pa sta mu v slovo spregovorila njegov součenec in zastopnik Marijinega vrtca, zbor pa mu je zapel še eno pesem. Njegov grob je bil ves s cvetjem zasut. Domačim naše sožalje!

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

DRAMA
Začetek ob 20.

Torek, 13. junija: Druga operna produkcija drž. konservatorija. Globoko znizane cene.
Sreda, 14. junija: OKENEC. Red Sreda.
Četrtek, 15. junija: Zaprt.
Petek, 16. junija ob pol 21: Koncert pevskega društva Krakovo-Trnovo.
Sobota, 17. junija ob 16: SRCE IGRAČK. Mladinska predstava. Globoko znizane cene od 15 dinarjev navzdol.
Ob 20: TARTUFFE. Red C.

OPERA

Začetek ob 20.

Torek, 13. junija: MARTA. Red D.
Sreda, 14. junija: JIM IN JILL. Opereta. Red B.
Četrtek, 15. junija: MANON. Izven. Globoko znizane cene od 30 Din navzdol.
Petek, 16. junija: JIM IN JILL. Red A.
Sobota, 17. junija ob pol 20: GORENJSKI SLAV. CEK. Izven. Globoko znizane cene

Hraste in izpušcaje

po nosu, ušesu, obrazu in telesu popolnoma posuši in ozdravi Ljekovita Bartulovičeva mast. Cena 1 škatle samo 10 Din. Proizvajala in stavlja v promet stara, leta 1599, ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, Zagreb, Dolac, poleg tržnice, lekarnar Vladko Bartulič.

„ŠUMALIT“ izolacijske plošče

v velikosti 50 x 200 cm, razne debeline, prepojene s čistim magnezitom, dobavi v vsaki množini po konkurenčni ceni

„ALPEKO“

Trg. ind. družba, Ljubljana

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

Zlezel je blize. S svojo zakrivljeno palico je potegnil k sebi zavitek tistega dragocenega zelišča, na kar se je kakor mačka ves gibčen in oprezen splazil nazaj k vratom, ki jih je narobilo zaprl za seboj. Tako je je odkuril s svojim plenom, ne da bi ga bil kdo videl ali slišal.

»Zdaj bo dovolj tobaka za prodaj,« se je zlobno režal, ko je pomislil, da je dobil blago, ne da bi bil dal zanj svoj oboževani denar. Kakor zaljubljenec je strastno pritisknil zvitek na srce.

Da bi spravil tobak na varno in se potem odpravil na delo, je bila Salomonova prva misel, ko se je plazil nazaj proti ogradi, kjer je kradel tudi njegov osel.

Med potjo se mu je pa porodila druga misel. Ko jo je še enkrat preudaril, je obstal. Zdelo se mu je namreč pametneje, da bi obiskal De Welskeina. Ta je namreč vedel, da je nekako čas, ko Salomonu mora poiti tobak. Ko bo tihotapec pogrešil izmaknjeni tobak, bo sum gotovo padel na Salomona, ker ga že tako dolgo ni blizu. De Welskein je vedel, da Salomon brez tobaka ne more biti. Zato Salomon ni šel v ogrado, ampak zavil v sosednjo ozko ulico, kjer je bila kovačnica. Pred vrati kovačnice je ležal kup žlindre in pepela. V tem kupu je Salomon začel grebsti. Grebel ter kopal je s palico in rokami. Ko je napravil dovolj veliko luknjo, je vtaknil vanjo svoj zaklad in vse lepo zravnal. Nato se je vrnil v klet.

Zopet je potrkal in zopet se mu nihče ni odzval, nihče se namreč še ni prebudil. Vse je bilo tiho kakor

prej. Odrinil je vrata in vstopil. Ko se je približal De Welskeinu, ga je začel tresti za ramo in ga tresel tako dolgo, dokler ga ni zbudil. De Welskein je odprl oči in buljil v Salomona.

»Človek bi mislil, da nimate nič takega, za kar bi se bali, ko spite kar pri odprtih vratih,« je začel Salomon.

De Welskein si je mel oči in še vedno strmel v Salomona. Ko se je pa zavedel, je začel s ploho »Saere-ov« in »Diable-ov«, zbudit družbo in vprašal, zakaj so vrata odprta. Vsi so bili zmedeni, ker so bili še napol pijani. Ko so se naposled narentačili in nakleli, so videli, da ni več Rorija O'Morea in tudi ne njegove plesalke. Takoj se jim je zjasnilo. De Welskein se je strašno razkačil nad pobežim Rorijem, Regan pa mu je pridno pomagal.

»Kdo je to, ki se nanj vsi tako znašate?« je poizvedoval Salomon.

»Tisti širokoustni Rory O'More s svojimi raztresenimi možgani,« se je oglasil Regan.

»Rory O'More?« se je začel Salomon, ki je poznal Rorija in vedel, da nima navade zahajati v slabo družbo. »Kaj pa ga je vendar zaneslo sem?« je vprašal ter ostro pogledal De Welskeina kakor bi hotel reči: »To mi je pa uganka.«

»Če vam je toliko zanj, gospod, po kaj pa hodite sem, ha?« ga je De Welskein ljubezno vprašal.

»Oh, saj sami veste, gospod, po kaj hodim, a...«

»Res je,« ga je prekinil De Welskein, »jaz vem, po kaj prihajajo gospodje sem in to je zame dovolj, vas pa prav nič ne briga.«

»Oh, nikar se ne jezite,« je hladno odgovoril Salomon; »ni mi mar za vaše tajnosti, kdo bi jih pa kadil?«

»Ne, godd..., ti stari lisjak, ti že ne, ti rajši kadíš moj tobak.«

Salomon je zapičil svoj pogled v Francoza, da bi videl, na kaj meri, ko govori o tobaku. Odvalilo se mu je, ko je videl, da njegove tatvine niso odkrili. In Francoz je nadaljeval:

»Sedi, stari lisjak, sedi, kadi in pij ter se ne brigaj za drugo!«

Salomon je ubogal, vzel z mize pipo in zmešal čašo žganja z vodo. Ko je zvrnil nekaj čaš, je ves zadovoljen zamrmral: »Mm, to pa to, to mi bo ogrela srce, ko sem ves premočen!«

»Ogrela srce, to pa to,« se je nasmehnil nekdo izmed mož, »pri moji veri, vse žganje Irske ga ne bi moglo ogreti, njegovega že ne!«

De Welskein je poklical Regana na stran in se znova jezil nad Rorijem, ki je odšel, ne da bi bil povedal, kje je De Lacy. Regan ga je pomiril, češ, da ve, kje stane in da ga bo peljal tja, ako bo hotel. To je potolažilo Francoza, ki je zopet legel spat. Še prej je pa opozoril može, naj pazijo na vrata.

Salomon je lagodno kadil in pil skoraj do zore, ko ga je Pierre pustil iz kleti. Vrnil se je k ogradi. Tam je vzel iz žepa svojo »žepno pištolo«, kakor je imenoval svojo cinasto steklenico, polno žganja, ki so mu jo nalili zato, ker je kupil od njih toliko tobaka. Zadovoljen se je muzal, ker je napravil tako dobro kupčijo.

Prišedši v ogrado, je potegnil od kupa sena osla, ki se pa ni dal odpoditi kar meni nič tebi nič. Sivec je še enkrat obupno hlastnil in vzel seboj tako velik šop sena, da se mu je iz gobca raztresalo vso pot do vrzeli, skozi katero ga je Salomon odgnal. Ubogi kup sena, ki ga je osel vso noč obdeleval, je imel zdaj podobo tistega hleba svežega kruha, ki ga je Janezek očipal med potjo iz pekarije.

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič: Publius in Hispana, povest, broš. 28 Din. vez. 40 Din. — Pierre L'Ermite: Deklica z adrimski očmi, povest, broš. 30 Din. vez. 42 Din. — Bigger: Kitejeva papiga, povest, broš. 32 Din. vez. 42 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 32 Din. vez. 42 Din.

Za mene velja

samo **FLIT**

Samo Flitu se moram zahvaliti za dobro prespavano noč brez nesnosnih komarjev

Ne daj, da bi ti skeleči vboj krvi željnega komarja pokvaril tvoj počitek! Razprši Flit in ugonobi vsak mrčes v svoji sobi. Dasi ravno smrtonosen komarjem, muham in drugemu hišnemu mrčesu, je Flit neškodljiv ljudem in ne pušča madežev. Prodaja se samo v plombirani, rumeni, črno opasani konvi z vojakom — odprt se Flit nigdar ne prodaja.

Mestna hranilnica ljubljanska

sprejme na trimesečno brezplačno poskušajo kandidata za vežbenika s pravico do stalne uradniške namestitve.

Predpogoj za sprejem je fakultetska ali pa trgovske akademije diploma.

Prošnje je vlagati do uštevne 26. junija 1933.

Gerent: Ivan Hribar.

Prehodna doba deklice

je med 12 in 17 letom.

to je doba, ko mora vsaka deklica imeti zdravo kri, zdrave in močne živce ter izvrsten apetit.

TO DA:

Energin

za krepitev krvi, živcev in apetita.

»ENERGIN« se dobi v vseh lekarnah, 1 steklenica 1/2 litra Din 35.—. Po pošti pošlje LABORATORIJ »ALGA«-SUSAŠ 3 velike steklenice Din 110.—, 6 velikih steklenic Din 220.— in 1 gratis, 12 velikih steklenic Din 440.— in 2 gratis.

Odobreno po Min. soc. politike in narod. zdravlja S. Br. 3787 od 23. marca 1932.

MALI OGLASI

V malih oglasi velja vsaka beseda Din 1.—; ženski tovarski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vajenci

Vajenca

poštenega, ki ima veselje do soboslikarske in plesarske obrti, sprejem. Viktor Zvegelj — Breg 20, tu. (v)

Službodob

Uradnika (-co)

popolnoma samostojno pisarniško moč z daljšo prakso za vodstvo pisarne lesne industrije in nadzorstvo obrata, se takoj sprejme. Zglasiti se je osebno s pismeno ponudbo in izpričevali med 10.—12. uro dopoldne. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6568. (b)

Zastopnike

išče posojilnica za obisk privatnih strank za zaključevanje posojil. — Ponudbe na: »Kreditna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. — Znamki za odgovor! (b)

Mesarski pomočnik

z mojstrskim izpitom se takoj sprejme kot poslovodja. Ponudbe poslati na naslov: Vnovčevalnica za živino, r. z. z o. z. v Ratačah-Planici. (b)

Mlado dekle

za hišna in vrtna dela, pridno in pošteno iščem takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6793. (b)

Denar

Poceni posojila

počeni od 2000 Din do 500.000 Din za vse svrhe, stanove in poklice, odplačljivo v malih mesecih, obrokih, dajejo »Stavbne Mobilne Zadruga«, Ljubljana, Mestni trg 25/L. — Iščejo poverjenike! (d)

Stanovanja

ISCEJO:

Boljša gospa

išče dvosobno stanovanje s pritliklinami ali enosobno s kabinetom za avgušt. Ponudbe na upravo »Sl.« pod »Udobno« št. 6792. (d)

ODDAJO:

Večje stanovanje

v moderni vili, 5 sob in kabinet s pritliklinami, visoki parter, solnčna lega za Narodnim domom z uporabo vrta, prosto po 1. avgustu, se odda. Dopisi na poštini predal 219 — Ljubljana 1. (č)

Soba in kuhinja

se odda Guncleje 24, St. Vid nad Ljubljano. (č)

Trisobno stanovanje

komfortno, solnčna lega, 1. nadstropje — se odda s 1. avgustom. Vprašati pri hišniku od 2—3 pop., izvzemši nedelje in praznike. Gorupova ulica 20. (č)

Stanovanje

3 sob s pritliklinami in trgovino s sobo, pripravno za vsako obrt, takoj oddam. Valentin Vodnikova 15. (č)

Stanovanje

eno- in dvosobno odda: Jože Jerko, pekarna, Zg. Šiška 246. (č)

Solnčno sobo

novopremljeno, z vodom s stopnišča, takoj oddam gospodu. Naslov v upravi »Sl.« št. 6811. (s)

Vnajem

Gostilna

dobro ideoča, na prometnem kraju blizu Kamnika se odda v najem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6672. (n)

V sredini mesta

oddam skladišče ali delavnico. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6791. (n)

Objave

Preklic

Podpisana Kokalj preklicujem vse govorice o Mahkovec Antonu kot neresnične. Kokalj Angela, Breg, Litija. (o)

Razno

Vinogradniki!

Zamenjam za dobro vino popolnoma nov Singer šivalni stroj najnovejšega tipa. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »101« št. 6786. (r)

Posrestva

Gostilno

14 oralo posrestva, večji trg dravske doline, ugodno proda Posredovalnica Maribor, Frančiškanska ulica 21. (p)

Hiša z vrtom

prilpna za trgovino, se po nizki ceni proda. Tudi na hranilno knjižico. — Rodica št. 36 pri Domžalah. (p)

Glasba

Črn klavir

zelo dobro ohranjen — kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Mozart« št. 6794. (d)

Pohištvo

Pohištvo

iz trdega in mehkega lesa ugodno kupite le pri

Avgušt Černetu

Zgornja Šiška šte. 122, Vodnikova cesta.

Kupimo

Bukova drva in oglje

kupi Uran Franc, Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah

CERNE, juvelir, Ljubljana,

Wolfova ulica št. 3.

Prodano

Novo kolo

zelo poceni prodam. — Dvofakova ul. 3/L, levo. l

Domače salame

prvovrstne, in ogrske — kakor tudi polnomasten polemantalec, nudi trdka Buzzolini — delikatesa, zajtrkovalnica. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam audi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje trdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg (l)

Birmanska darila

najceneje

dobite pri

Jakob Mulavac

ure, zlatnine in srebrnine

Maribor, Kralja Petra trg 1

Novo kolo

se zelo poceni proda. — Dvofakova 3-l levo. (l)

Pletilni stroj

št. 8, skoraj nov, najnovejši tip prodam eventualno zamenjam za moško ali damsko kolo. Poizve se Gajev hram, Gajeva 9.

Vse po 12 Din

damske flor nogavice, damske rokavice, moške nogavice in rokavice — otroške nogavice po 3 D. Nogavice »Bemberg«, dr. z o. z. Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. (l)

Modna konfekcija!

Najboljši nakup! A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (l)

Usnje

vse vrste po najnižjih cenah dobite pri

Viktor Legan

trgovina in tovarniška zaloga usnja, Ljubljana, palača »Dunav« (Beethovnova ulica)

Prodam

več kuhinjskih štedilnikov, 2 parna kotla s cevmi, razne ventile in eno dvigalo. Ogled: Bohoričeva cesta 33. (l)

Sveže črešnje

kg 5 Din, mladi grah in krompir kg 5 Din, košare po 30 kg razpošilja plačano brzovozno — G. Drechsler, Tuzla. (l)

Plinski štedilnik

kompleten, moderen, velik, malo rabljen, prodam za polovično ceno. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Plinski štedilnik« št. 6787. (l)

Otroški voziček

(Korbwagen) prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6811. (l)

Žensko kolo

brezhibno, dobro ohranjeno, prodam. — Valentin Vodnikova 15, Zelena jama. (l)

Obrt

Žične posteljne vloge

in zložljive železne postelje izdeluje naiceneje ter sprejema iste v popravilo Pavel Strgulac, Gosposvetska cesta 13, Kolizej, Ljubljana. (l)

DRVA IN PREMOG

pri **lv. Schumi**

Dolenjska cesta

Telefon št. 2951

Prenehajte

s prepogostim pudranjem —

če želite

LEPO

POLT

Nobenemu možu ni prav, če se žena pred vsami pudra. Pa ne samo to, tudi strokovnjaki potrjujejo, da prepogosto pudranje škoduje koži. Po zaslugi iznajditeljske ideje na področju pudra ostane puder Tokalon celo na mastni koži štiri krat tako dolgo, kakor vsaka druga vrsta pudra, ki ste jo doslej uporabljali. Puder je pripravljen na poseben tajnostni način, odpravlja pa sijaj ter daje koži največjo nežnost in redko naravno lepoto. Puder Tokalon se pripripi licu in ostane na njem kljub potjenju, vetru ali dežju. Poleg tega zožuje tudi razširjene znojnice. Karkoli delate, vedno ste lahko prepričani, da je puder Tokalon edini puder za lice, ki Vam daje podnevi ali pa pri umetni svetlobi naravno polt divne lepote brez vsakega sijaja.

Mlinarji!

RZ, prosa, ajda in ječmen

kupite najceneje pri

A. VOLK, LJUBLJANA

Veletrgovina žita in moka.

Resljeva cesta 24.

Inserati

v »Slovencu«

imajo največji uspeh!

Štedite s kurjavo!

Jugosl. patent »Sted-Regulator« v štedilniških ploščah in obrokih vseh dimenzij Vam omogoča ekonomično kurjavo in 50% prihranka na gorivu.

Oglejte si izdelke na velesejmu

Prospekti na razpolago.

Prodaja: Jos. Zalta & Co., Tyrševa (Dunajska) c. in F. Breznik, Stritarjeva ulica v Ljubljani.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naš dobri soproj, oče, brat in stric, gospod

FRANC VRHOVC

dimnikarski mojster in posestnik

dne 12. junija, po daljšem, mukopolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, v 72. letu starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb draga pokojnika bo v sredo 14. junija ob pol 6 popoldne iz hiše žalosti, Rožna dolina, cesta VII št. 16, na pokopališče na Viču.

Rožna dolina, dne 12. junija 1933.

IVANA VRHOVC, soproga; **FRANC** in **IVAN**, sinova; **MARTA**, hčerka; rodbine **BRAKE**, **KUŠAR**, **ČUK** — in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš nadvse ljubljani soproj, brat, oče, stric in svak, gospod

IVAN SNOJ

trgovec in posestnik

dne 11. junija, po dolgi mukopolni bolezni, previden s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, 13. junija 1933 ob 4 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče v Dev. Mar. v Polju.

Spodnji Kašelj—Ljubljana, dne 12. junija 1933.

ZALUJOČI OSTALI

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Štiri šoje za binkoštno kosilo

Beda kostelskega ljudstva

Kostel, 11. junija.

S snubei smo se na binkoštno nedeljo prepe-
ljali čez Kolpo, nato povzpeli po rebri čez Reber
do Dolenjcev. Par minut pozneje smo v neki hiši
iskali pomoči, da smo si pripravili kosilo.

Ravno je šestlanska družina sedela okoli mize
pri kosilu. Kislata repa in štiri pečene šoje so jim
bile na ta veliki praznik za priboljšek. Ni treba
vprašati, notranjost hiše in prijazna gospodinja sa-
ma rada pove, da jim je največji sovražnik po-
manjkanje.

Že nekaj tednov prej so mislili na to praznično
kosilo. 12 letni sin je toliko časa stikal po gozdu,
da je našel sokinjo gnezdo. Ko so se mladiči izvalili,

so dečki gnezdo tako ogradili, da sta stara dva
mladiča mogla pitati, a godnejši mladiči niso mogli
izleteti. — S tim vsem obdari narava človeka, da
se pribije skozi darovano mu življenje!

Na binkoštno soboto so mladiče pobrali iz
gnezda, baje so bili kar lepo rejeni, in doma na-
pravili »furež«. Pred božičem ga niso mogli.

Gospodar je nekje iztaknil par koz suhe sla-
nine in te so bile zabela za repo. Kruha, ne bele-
ga ne črnega, gospodinja ni mogla speči, ker je že
zdavnaj zmanjkalo ržja. Ej, da je ta družina imela
to nedeljo za priboljšek samo tisto, kar je pri
množih »boljših«
mizah ostalo in se zavrglo, bi
bila za njo res prava binkoštna nedelja in pom-
nila bi jo!

Zveza mladih intelektualcev v Ljubljani

Zveza mladih intelektualcev, ki se je ustano-
vila kot inteligenčna stanovska organizacija za Ju-
goslavijo s sedežem v Mariboru, je nedavno raz-
širila svoj delokrog tudi na Ljubljano, kjer je osno-
vala svojo krožkovno podružnico, krajevni krož-
kovni svet. Lokal se nahaja na Trgovski dopisni
šoli (Pražakova ulica 8, II. nadst.). Poslovne ure
za vpis in informacije članov so vsak ponedeljek
in četrtek, od 7—8 zvečer. Pismo se javljajte na
naslov: Josip Puki, Ljubljana, Riharjeva 8/II. — V
okviru te organizacije bo delovala tudi Borza dela
za intelektualne poklice, kakršna obstoja že v Ma-
riboru. V načrtu je tudi več delovnih krožkov, ka-
kor: slovanski, narodnoobrambni, socialno-vzgojni,
idejni, prosvetno-propagandni, poleg stanovskih:
učiteljskega, profsorskega, inženirsko-tehničnega
in trgovsko-pisarniškega (privatni nameščenci). —
Zveza mladih intelektualcev kot stanovska inteli-
genčna organizacija ima namen nuditi svojim čla-
nom stanovsko-delovno zaščito v vsakem pogledu
in zlasti zastopati težnje onih, ki so po najnovejši
časovnih razmer zašli v položaj brezposelnosti. V
vseh inteligenčnih stanovih hoče vzbujati zavest
stanovske skupnosti in solidarnosti, čut za organi-
zacijsko disciplino in čut socialnosti do tovarišev.
Zveza mladih intelektualcev naj bo simbol trdne
interesne povezanosti vseh inteligenčnih stanov,
ki so danes vsi ogroženi od težkih gospodarskih
razmer, redukcij in brezposelnosti. Že obstoječe
stanovske organizacije ne kažejo dovolj razume-
vanja za mlajše intelektualce pripravnike, oziroma
brezposelne, ki bi bili tako brez te organizacije
pripuščeni samemu sebi in bi ostal njih glas le glas
vpločnega v puščavi. Da se dosežejo velike naloge
sodobnosti, da se zadosti velikim potrebam, ki za-
devajo inteligenčne stanovne dancs, je treba vse-
stanovske skupne organizacije mladih intelektua-
lcev. Le v taki močni skupnosti bomo mogli dose-
či, kar se danes doseči da. Zato se obračamo
tem potom na inteligentne vseh stanov, da se včla-
nijo v naši že obstoječi »Zvezi mladih intelektua-
lcev«. Kdorkoli stoji ob strani z neupravičenimi
predsodki, z morebitno bojaznijo in nezaupanjem,
kdorkoli se še lovi za besednimi obljubami in na-
seda frazam, ruši naše vrste in naperja orožje proti
sebi! Le v močni vsestanovski organizaciji mladih
intektualcev je možno izboljšati težek in obupen
položaj naše inteligenčne mladine v današnjem času
brezposelnosti!

Boben poie

Metlika, 11. junija.

Veliki »R«
je hodil okrog te dni. Seveda: vsak
ima raje gotov denar, kot pa v dobro zapisano
upanje. Pa mora iz štale junc ali telica ali pa tudi
krava. Seveda tak način prodaje ne upliva ugod-
no na cene, ker je tako vsak primoran dati za
slepo ceno. Kupci pa seveda tako stvar hitro iz-
vohajo in sebi v prid izrabijo. Kaj njam mar, če
prizadeti povsod revščino trpi. Kaj taki kupci
vprašajo, ali ima, s čimer bo kupil koruzne moke
družini drugi dan za kosilo. Tudi tega morda on
ne ve, da dvema članoma ene družine služijo isti
čevlji, da je suknja morda še za na polje, a ne
več za med ljudi. Kdor na lastni koži občuti, kaj
se to pravi, da ni niti zveplenik niti solji, da ni niti
debeljače za močnik pri hiši, tisti ne bo sotrpnu
vlekel kože s telesa. Kaj se hoče! Taki so pač
sedaj časi.

Nočem postelje
v sobi pač pa

Couch zofo

ali fotelj, ki se spremeni v mehko
udobno posteljo za eno ali dve osebi.
Tudi vse tapetniške izdelke: madrace,
otomane itd. dobite pri

FRANC JAGER, TAPETNIK
SV. PETRA NASIP 29
Telefon 20-42 Pogled pav. E!

pomagati baš situacijskim momentom do prave
veljave.

V naslovnih ulogah sta nastopila gđe. V. Smer-
koleva kot Jill, naivna hčerka milijonarja in g.
Peček kot Jim, zapostavljeni a dobroščini po-
slovnjenec posestnika Lancastera. — Gđe. Smerko-
ljeva je notranjo enostavnost in nagajivost bogata-
ševe hčerke zajela prav vsečno in prepričala zlasti
s plesalsko gracio. Vendar pa se še opaža poma-
njkanje v igralški stroki, ki se odraža zlasti v ne-
moči enotne notranje koncepcije in pa zlasti v gla-
sovni tehniki. — G. Peček je svojo vlogo izobli-
koval v splošnem prikupno in dovipno. Ždi se pa,
da je le premalo važnosti polagal na naivno a
dobroščino stran svoje vloge. — Lady Lancaster,
druga žena Georga Lancastera, — upodobil ga je
v podrejenem močevstvu dosti enotno g. Simončič
— je v gei. Medvedovi dobila izvrstno interpre-
tino, ki je znala ošabno, visokoletečo in zapovedu-
jočo ženo izoblikovati do podrobnosti prepričeval-
no. Baš v njenem pojavu se je — mimogrede rečeno
— jasno občutilo, kako naš operetni ansambel za-
ostaja še v splošnem za pravim odrskeim obliko-
vanjem. — Lumleya in Robbija, sinova Lancasterove
sta podala lahkoživo in razvajeno g. Magolič in
g. Rus. — Minervo, mlado nečakinja milijonarja
Kempa, ki ga je igral g. Jelnikar, je podala gđe.
Kukčeva. Njena dramatska šolanost učinkuje prav
všečno, zunanja prikupnost in okus pa ji morda
prav v opereti pripomore do večjega uspeha — se-
veda s skladnim razvojem glasovnih vrlin, ki so
potrebne. — Vrsta ostalih manjših vlog je uspeša
sorazmerno.

Režiral in koreografijo zasnoval je g. Golovin.
Baletni skupinski nastopi, ležeči sicer na čisto zu-
nanji estetski osnovi, so učinkovali prav enotno.
— Glasbo je vodil g. dr. Švara v ritmični preciz-
nosti. Le nekatere res slabotne glasove mu je
orkester tu in tam preplaval. Okusna inscenacija
je bila delo g. Uljanšičeva. — Gledališče je bilo
dobro obiskano. V. U.

Požar na Črnučah

Črnuče, 11. junija.

Danes okrog ene popoldne je na dosegač že
nepojasnjenej način izbruhnil ogenj pri g. Podob-
niku, podomače pri Subeljnu na Črnučah. Zgorelo
je ostreže in vse, kar je bilo na podstrešju. Pre-
cej je poškodovan tudi strop, tako da začasno
spodnji prostori niso sposobni za stanovanja. Mladi
gospodar je še pred nedavnim časom popravil hišo.
Vse poslopje je bilo pokrito z opeko.

Škoda je precejšnja in je deloma pokrita z
zavarovalnino. Na kraj požara so prihitali gasilci
s Črnuč, iz Nadgorice in z Ježice; zadnjim pa ni
bilo potreba več stopiti v delo, ker so že domači
odstranili vsako daljnjo nevarnost. Ta hiša je že
pred 25 leti enkrat pogorela.

Roparski vlom pri belem dnevu

Svetina pri Celju, 9. junija.

Tudi najbolj skriti in od prometa oddaljeni
kraj niso več varni pred drznimi napadi raznih
postopancev. V torek dne 6. junija se je na Svetini
pri Celju pri belem dnevu v hiši župana Zimška
zgodil vlom tako naglo in obenem prefrigano, da
je na roparju poznati pravečatega mojstra.

Župan je bil pred dnevi odšel k sinu v Kar-
lovac, žena z otroci je šla na polje delat; samo
dva mala otroka sta se pred hišo igrala. Naenkrat
sliši eden izmed otrok v hiši močan ropot in hiti
materji na njivo naznanit.

Starejši sin Tonček gre pogledat, kaj bi bilo;
hišna vrata so pravilno zaklenjena; ko pa stopi v
veliko sobo, z grozo zapazi, da so mala vrata v
uradno sobo vlomljena; po sobi je bilo vse raz-
metano, uradni predali s silo odprti; tat je moral
biti dobro poučen o vseh hišnih razmerah; odnesel
je nad 1000 Din drobiža. Ko bi ga ne bil prepoznal
domači sin, bi bil odnesel tudi občinski denar v
znesku 6560 Din, ki je bil stranjen v še ne od-
prtem predalu. Rop se je izvršil s silno naglico,
v kakih 8 do 10 minutah.

Orožniki iz Stor, ki so bili kmalu obveščeni
o vladu, so predzremlu roparju že na sledu.

»ALGA« ZA MASAZO PROTI REVMAZMU, ISIASU, BOLECIH V KOSTEH, ZBADANJU IN RAZTEZANJU MISIC.

Na dan roke izlijte malo »ALGE«
in drgnite z njo vzdolž mišic on del telesa, kjer občutite
bolečine. Ko se je dan ogrela in posušila, si
zopet nalijte in drgnite. To ponavljajte večkrat,
nato pa ovijte masirani del telesa z volneno
krpo ali robcem. Masirati je treba dvakrat do
trikrat na dan, a po potrebi še večkrat. Že po
prvih masiranjih boste imeli prijeten občutek
in olajšanje bolečin. Kakor hitro občutite naj-
manjše nerazpoloženje, drgnite telo z »ALGO«,
ker je to lahko začetek težje bolezn, ki se z
»ALGO«
odstrani.

»ALGA«
se dobi povsod. 1 steklenica Din 14.—

Koledar

Torek, 13. junija: Anton Padovanski, spozna-
vavec.

Novi grobovi

† V Hrastniku je preteklo soboto po kratki
bolezni mirno v Gospodu zaspal g. Franc Kristoflič,
rudniški delovodja. Pokopali so ga večeraj popol-
dne. Naj mu sveti večna luč! Žalujemo naše glo-
boko sožalje!

Osebnosti

— Diplomiran je bil na zagrebški veterinarski
fakulteti g. Jože Bergant.

Ostale vesti

— Ženska realna gimnazija uršulink v Ljub-
ljani. Vpisovanje za sprejem v I. razred se vrši dne
20. in 21. junija od 8 do 12 v uršulinskem samo-
stanu. S 5 Din kolkovani prošnji naj se priloži šol-
ski izkaz o dovršenem 4. razredu osnovne šole ter
krstni list. Sprejemni izpit bo 23. in, če treba, tudi
24. junija ob 8 jutraj. Učenke, ki nameravajo stan-
ovati v uršulinskem zavodu, naj se zglase pri
predstojništvu, da ondi zvedo plačilne in sprejem-
ne pogoje.

— Trgovina propada. Pod tem naslovom po-
roča »Trgovski list«
št. 67, da je bilo letos v prvih
treh mesecih 610 obiti več odglašenih kakor pri-
glašenih. Navaja vzroke: Krošnjarstvo, konzume,
kartele in preobremenitve z davki. V kranjskem
okraju je bilo v enem letu opučenih 90 trgovin.
Samo radi ugotovitve poudarjamo, da je iskati
glavnih vzrokov v obubožanju ljudstva, ki marsi-
kje nima denarja niti za najnujnejše in se utesnjuje
pri svojih potrebah, pa tudi v tem, ker je bilo v
trgovini le preveč nesolidnega. Če trgovce začne
trgovino praznih rok, kaj naj pričakuje v času da-
našnje denarne sliške drugega, ko zastoj in opust
trgovine, katere se brez potrebne gotovine sploh
ne da voditi. Dela se pa tudi preveč s trgovskimi
vajenci, pomočniki si pa pomagajo, neoziraje se na
pomankljivo izobrazbo in sredstva, s prezgodnjo
osamosvojitvijo. Konzumov pa danes gotovo ni več
kakor jih je bilo pred krizo in so leti od krize
prav tako prizadeti kot trgovci. Zato naj bi gonja
proti konzumom že enkrat prenehala! — A. K.

— Predsedstvo Jugoslovanske gasilske zveze
»Ljubljana«
vabi sporazumno z načelstvom Gasil-
ske župe Ljubljana mladeniče v starosti od 16 do
17 let, ki imajo zanimanje do človekoljubnega
samaritanskega delovanja, k vstopu kot naraščajni-
ke v prostovoljno gasilna društva mestnega pome-
rija: Brdo, Ljubljana mesto, Barje, Spodnja Šiška,
Severni del, Moste, Smartno ob Savi, Stepanja vas,
Vič-Glince in Zgornja Šiška. Naraščajniki postanejo
redni člani društva z dovršenim 18. letom.

— Lep uspeh našega državljana na letošnjem
mednarodnem vselevanju v Parizu. G. Schaffauserja
Andreja, mehanika iz Dolnje Lendave, je komisija
za pregled izumov (de la Société des Savants et

Inventeurs de France) odlikovala z diplomo in
bronzasto kolajno za neki njegov praktični izum.
Ta lep uspeh je dosegel izmed 567 francoskih in
256 inozemskih razstavljalcev.

— Pri slabih prebavi, pomanjkanju krvi,
bledici, shujšanju, obolenih zlezah, kožnih
izpuščajih, tvorih urejuje naravna »Franz-
Josef«
grenčica izborna tako važno delo-
vanje prebavil. Odlični zdravniki so se
prepričali, da »Franz-Josef«
vodo celo
najnežnejši otroci lahko preneso. »Franz-
Josef«
grenčica se dobiva v lekarnah,
drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Prepovedan tisk. Službene novine od 10. t.
m. objavljajo, da je prepovedalo državno tožilstvo
v Zagrebu prodajati in razširjati tiskopis »Hrvat-
ska Straža«, tednik za katoliški dom, od 4. t. m., ki
izhaja v Zagrebu.

— Zanimiv poizkus je napravil Andrej Grile
v Cerkljah pri Kranju. Jeseni je posadil rž, po
tri, štiri zrna v jamice, slabo ped narazen, na pro-
storu približno štiri in pol ara je posadil pol kilo-
grama rži. Pred zimo je še rastlinice dvakrat osul
in jih prišpilal. Zdal pa rž s krepko rastjo, zdravo
slivovinske barve in z mogočnim klasjem že od
daleč vzbuja pozornost in privablja občudovalce.
Prilagam 21 cm dolg klas, ki pa gotovo ni bil naj-

Mariborske vesti: Magdalenčani za olepšavo svojega predmestja

Maribor, 12. junija.

Olepševalno društvo za magdalenski okraj
je imelo v soboto zvečer v gostilni Friedan na
Tržaški cesti svoj letni občni zbor. Tiho in ne-
opaženo je poteklo to zborovanje. Zato pa so
pokazala poročila, ki so jih iznesli društveni
funkcionarji s predsednikom Kejzarjem, da
društveno delo ni bilo tako skromno ter se tudi
vidno odraža v velikih delih, ki jih je društvo
izvršilo v olepšavo magdalenske mestne četrti.
Magdalensko predmestje ima v svojem olepše-
valnem društvu organizacijo, ki si je pridobila
nevenljivo zasluge za napredek zunanjega lica
tega mestnega dela. Najjasnejši dokaz sta ma-
dalenski park, ki se je pred leti po prizade-
vanju društva znatno povečal ter se novi nasad
že krepko uveljavlja v prej tako zapuščenih
ondotni okolici, ter dravska pot od glavnega
mostu do Pobrežja. Tej poti, v katero je vložilo
društvo ogromno naporov, podrobnega dela in

Trije obstreljeni

V nedeljo so dobili v tukajšnji splošno bol-
nišnico kar tri ranjence, ki so postali žrtve
strela. Prvega so spravili v bolnišnico maribor-
ski reševalci in sicer iz Studencev. Tam so
našli mimoidoči na železniškem prelazu v Ci-
ril-Metodovi ulici ležati v krvi in nezvestnega
41 letnega godbenika »Dravec«
Leona Maljceva. Vračal se je iz Paker domov, ko so na prelazu
preko železnice nenadoma počili strelji iz za-
se. Maljceva so zadelo tri kroglo od zadaj v
hrbet ter obitale v telesu. Neznani napadalec
je streljal s pistolo. Iščojo ga študentski orož-
niki. — V isti noči so pripeljali v bolnišnico
7 letno Avgusto Hojninkovo iz Sv. Jerneja pri
Konjicah. Dekletke je postalo žrtev usodnega
strela, ki je bil namenjen drugemu. Streljal je v
tepežu neki fant ter zadel otroka v trebuh. —
V Zabljeku pri Mariboru se je zgodil tretji
slučaj obstrelitve. Neki fantje so napadli 22-
letnega posestniškega sina Karla Beveca; topli
so ga s koli, eden pa je tudi ustrelil ter ga
zadel od zadaj v desno nogo. Domači so ran-
jenca z vozom prepeljali v bolnišnico. — Po-
škodbe vseh treh so precej resnega značaja,
zlasti Maljceva, ki so mu krogle ranile tudi
pljuča.

□ Telovska procesija. Razvrstitev procesije
v stolni župniji je sledeča: Križ. Deška osnovna
šola. Društvo komitjonarjev. Jugoslovanska
strokovna zveza. Društvo katoliških mojstrov.
Možje. Sole in sicer: a) Deška meščanska šola;
b) Vinarska šola; c) Dekliška osnovna šola; d)
Dekliška mešč. šola. Vojaška godba. Častna
četa. Poselska zveza. Dekliška Marijina družba
in Marijin vrt. Sestre usmiljenke. Belo oble-
čene deklice. Zavodi šolskih sešter. Akademski
kongregacija. Povei. Belo obloženi dečki. Bogo-
slovci. Bele deklice v traku. Najsvetejša. Obla-
sti. Društvo katoliških gospa. Krščanska ženska
zveza. Zene. Takoj po procesiji je tija sv. maša.
Istokot tudi ob 11. Verniki ob ulicah, kjer se
pomika procesija, naj pokažejo spoštovanje do
presvetega Resnjega Telesa s tem, da okrasijo
in razsvetlijo okna.

□ »Nasa krila«
dobe letala. Kakor smo do-
znali, dobi mariborski klub »Nasa krila«
dvoje letal in sicer tipa Brandenburg, ki so do ne-
davnja služila v naši armadi za šolska letala. Z
nabavo letal se bo pričelo tudi še letos neko-
liko preurejati tezensko letališče, da bo odgo-
varjalo letalskim zahtevam. Predvsem se bo
posekal gozd na vzhodnem robu letališča. Le-
tali bodeta služiti tukajšnjemu letalskemu na-
raščanju v šolske svrhe.

□ Ljudska samopomoč zboruje. V nedeljo
se je vršil v Gambirnovi dvorani občni zbor
ene najjačjih naših ljudskih življenjskih zava-
rovalnic »Ljudske samopomoči«. Udeležba za-
drugarjev je bila na tem zborovanju izredna,
kar je pripisati v prvi vrsti skrbi za nadaljno
usodo organizacije, ki je začla z znano uredbo
banske uprave o novi podlagi za poslovanje
zavarovalnih organizacij v povsem nov položaj.
Občni zbor je vodil predsednik notar dr. Sorli,
poročali pa so vsi fukejnarji in člani nadzor-
stva. Iz poročil je razvidno zelo ugodno člansko
in premoženjsko stanje Ljudske Samopomoči.
Principijelno je važen sklep občnega zbora, da
se društveno delovanje preosnuje na podlagi
banske uredbe ter se bo organiziralo na novi
bazi. Vršile so se tudi volitve in sicer samo
razsodišča, ker je ostali odbor izvoljen za dobo
treh let.

□ Odlikovanje našega rojaka. Sanitetni ka-
petan I. razr. vojne mornarice g. dr. Ivan Ko-
privnik, ki je šef kirurškega oddelka stalne
mornariške vojne bolnišnice v Hercegovnem, ter
naš ožji mariborski rojak, je bil odlikovan z
zlato kolajno Rdečega križa. Častitamo!

□ Kolo sreče. V nedeljo popoldne je bila na
Trgu Svobode tombola Krščanske ženske zveze,
ki je bila redko dobro obiskana. Zlasti iz oko-
lice se je obiskovalcev kar trlo. Sreča je ob-
iskala naslednje: Pohisto je dobila Stefica Mar-
ko, delavka, 2 jurja v golovini Mimaric Karol.
ključavničar šivalni stroj Babšek Ferdinand

daljši na njivci. Kakšna bo žetev in pridelek bom
sporočil, ker je daleč na okoli veliko zanimanje
za to rž. Lastnik Andrej je lahko ponosen na svoj
uspeh in se mu ni treba skrivati, kakor takrat,
ko je rž sadil in ljudem v zadregi boječe odgovar-
jal, da sadi nekaj za zajce.

— Rastlinska hrana. Časovne in življenjske
razmere, kakor bogate izkušnje nas silijo, da se
čimbolj obračamo od mesne hrane k rastlinski.
Marsikatera bolezen ali smrt gre na rovaš napačne
prehrane. Pričujoča knjiga pod naslovom »Pre-
hrana po novih zdravstvenih načelih«, ki jo je pri-
redila Štefanija Humeč, predstavlja prvi poskus
seznaniwe našega ljudstva s sodobnimi načeli pre-
hrane. Nudi 323 receptov, kako pripravljamo oku-
sna jedila odgovarjajoča zdravi človeški prehrani.
O kuhani sadni in zelenjadni hrani, razpravlja knji-
ga v posebnem poglavju. — Ta velepomembna
knjiga se dobi v Jugoslovanski knjigarni in velja
broš. 30 Din, vez. 40 Din.

— Za bedno delavsko družino s 6 otroki v Ko-
čevju je daroval vpolkojeni šolski ravnatelj v poko-
ju g. Cepuder 30 Din. Prisrčna hvala plemen-
temu srcu!

— Motaje v želodcu in črevesu, ščipanje v
trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razbur-
jenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje,
splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak
dan čisto »Franz-Josef«
grenčice.

denarja, je bila v glavnem namenjena tudi de-
bata na občnem zboru. Razpravljalo se je zlasti
o težavah, ki jih ima društvo z upravo moške
kaznilnice radi nadaljevanja poti po kaznil-
niškem zemljišču. Kakor znano, bi bila pot letos
že čisto dogotovljena v vsej svoji dolžini, da ni
kaznilnica onemogočila nadaljevanje del preko
ozkega pasu pri železniškem mostu, ki je kaz-
nilniška last. Je pa sedaj akcija za ekspiriraci-
ojo oziroma zameno tega zemljišča v polnem
teku ter je upati, da se bo pot vendar pričela
še letos graditi naprej. Razprava se je vršila
nadalje o olepšavi mostišča na desnem drav-
skem bregu, o regulaciji Pobreške ceste, o ure-
ditvi nekaterih uličnih nasadov v predmestju
in drugih aktualnih zadevah. Posegali so v raz-
pravo zlasti živalno društveni podpredsednik
tovarnar Hochmüller, blaginjak Franjo Spes in
vsi ostali odborniki. Pri volitvah je bil izvoljen
zopet dosedanjí odbor.

delavce; kolo kuharica Jožefa Možina, otomano
šofer Stefan Bantič, jedilni servis služkinja
Marjeta Trunk, dve odeji Maks Pirš, eno halo
platna delavka Ana Habljanič, specierjo za tri
osebe za en mesec Karl Prah, 2 metra drv brez-
poselni delavce Ivan Liberšek, blago za moško
obleko zidar Peter Močnik, blago za žensko
obleko Zalika Kartin, šivilja.

□ Smrt je zamahnila ter pokosila malo Da-
nico Živko, hčerko kontrolorja drž. železnice,
v nežni dobi treh in pol let. Pokopali bodo malo
Danico danes popoldne ob tricetrh na peto uro
na pobrežkem pokopališču. Na Teznu, Ptujška
cesta 24, pa je umrla v visoki starosti 74 let
gospa Marija Jausnik, vdova po želez. nastav-
ljenju. Pogreb bo jutri ob 5 popoldne iz
mrtnišnice mestnega pokopališča na Pobrežju.
Naj počivata v miru, žalujočim rodbinam naše
iskreno sožalje.

□ Slavski živ-žav na Pristani. Lesna tr-
govina na Pohorju se je letos nekaj pozivila,
pa le s slavarstvom, ki se je sedaj nenavadno
razmahnilo. Vsak dan pristane v Mariboru večja
skupina splavov, ki tukaj prenočujejo. Zlasti
veliko jih je bilo v nedeljo privezanih v Pri-
stano. Bili so sami veliki, določeni za dolgo
plovbo ter vsi okrašeni z našimi trobojnicami.

□ Iz zla v zlo. Sv. Lovrenc na Pohorju je
znaten industrijski kraj, kjer je bilo zaposle-
nje v času ugodne gospodarske konjunktore
veliko število delavstva v parnih žagah in to-
varni kos. Sedaj pa stoji v navedenih podjetjih
vse delo in mnogo delavstva je brez zaslужka
in dela. Ob lovrenškem potoku so si ti brezpo-
selni postavili posebno kolonijo, v kateri živijo
v veliki bedi. Po zimi je v tej koloniji razsajal
legar, ki je okužil skoro vse hiše ter je zahteval
tudi nekaj smrtnih žrtvi, ki so se zdravile v
mariborski bolnišnici. Komaj pa je ponehal
legar, že se je sedaj pojavilo novo zlo in sicer
griza, na kateri so obbolele mnoge osebe. Bol-
niške so prepeljali v mariborsko bolnišnico, na-
selbino pa razkužuje mariborski zdravstveni
dom.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 13. junija: 11.15 Šolska ura: Kako naj
čitamo lepo čtivo (Marjan Tratar). — 12.15 Plošče.
— 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. —
18.30 Radio orkester. — 19.30 Naša mala letovišča
(dr. Andrejka). — 20.00 Sokolske telovadne vaje. —
20.30 Glasbeno predavanje (L. M. Škerjanc). — 21.00
Samospevi gđe. Dolenčeve in g. Nikoliča. — 21.45
Cas, poročila. — 22.00 Radio orkester izvaja slo-
vensko glasbo.

Sreda, 14. junija: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne
vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.00 Otroški
kotiček (ga. Gabrijelčičeva). — 18.30 Angleške plo-
šče. — 19.00 Junaki današnjega časa: Nansenovo
povojno delo (Pavel Kunaver). — 19.30 Literarna
ura: † Dragotin Domjančič (B. Borko). — 20.00 O
naši državi. — 20.30 Pevska solistična ura: pojeta
gđe. Gnus in g. Pirnik. — 21.30 Cas, poročila. —
21.45 Radio orkester in jazz.

Drugi programi

Sreda, 14. junija:

Zagreb: 20.30 Koncert na dveh klavirjih. 21.30
Orkestralni in pevski koncert. — Belgrad: 20.00
Koncert (violina in brač). 21.50 Orkester. — Lon-
don: 20.00 Violinski in orkestralni koncert. — Rim:
20.45 Violinski in pevski koncert. — Milan: 20.30
Veseloigra in lahka glasba. — Varšava: 20.00 Lahka
glasba in petje. 21.25 Poljska glasba. — Praga:
19.30 Don Quihote, opera, Massenet. — Brno: 19.30
Kovančina, opera, Mussorgskij. — Budimpešta:
20.00 Koncert iz glasbene šole. — Breslau: 20.00 Če
bi bil kralj, komična opera, Adam. — Leipzig: 20.10
Miliškerjev večer. — München: 20.45 Carjevič, ope-
reta, Lehar. — Dunaj: 19.35 Pester večer.

Poizvedovanje
Srebrn obesek Marije Brezmadežne sem izgu-
bila. Ker mi je drag spomin na pokojno mamo,
prosim lepo najdljedn, naj bi ga izročil upravi
Slovenca proti nagradi.

Ali svet ne vidi

razdejanja španske revolucije?

Sv. oče je odločno protestiral proti preganjanju cerkve v Španiji. Španija sama preživlja danes hudo krizo in tudi vlada sama je v krizi. Revolucije še ni konec. Danes je že mogoče podati precej točno sliko o kulturnem razdejanju, ki ga je prinesla revolucija. Navedli bomo nekaj števil samo iz nekaterih mest, ki kažejo, da bi se moral protestu sv. očeta pridružiti ves kulturni svet, če je že protestiral proti sežiganju knjig, ki so ga organizirali Hitlerjevi dijaki. Ko bi bil seveda dosleden! V Španiji je šlo še za neprimerno večje kulturne vrednote, to je za čiste umetnine in kulturne pridobitve, medtem ko ni mogoče reči tega o vseh knjigah, ki so jih sežgali v Nemčiji; kajti med to literaturo je bilo tudi mnogo del, ki so bila res morali škodljiva in ki jih prava kultura prav rada pogreša.

V letu 1933-32 je bilo v Španiji požganih mnogo dragocenih stavb, kiparskih del in umetniških slik. Številke že samo za tri mesta so vnebovpijoče. To so številke, ki se nanašajo na Alicante, Malago in Madrid. V Alicante je bilo požganih 8 cerkev, 6 zavodov, dva samostana, eno sirotišče, eno zavetišče; sedem cerkva je bilo opustošenih, en dom za duhovne vaje, trije zavodi, štiri samostani, škofova palača in en župni urad — vse to je bilo opustošeno. Pogorele so umetnine izredne vrednosti, to je zbirka italijanske in sevilske šole ter iz 14. in 15. stoletja, dve dragoceni sliki Riverre, dve Vincenca Lopeza, ena iz sevilske šole, razne vezanine iz 17. stoletja, 2000 umetniških razvalin, velika zbirka arabskih umetnin iz 10., 11. in 12. stoletja.

V Malagi je pogorelo 5 župnih cerkev, 8 pa jih je bilo opustošenih. Od drugih cerkev

so pogorele tri, 6 je bilo porušeni, 5 zavodov je pogorelo, 7 jih je bilo opustošenih, 5 samostanov je zažganih in 6 opustošenih, zažgana je bila tudi škofijska palača. Zgorelo je vse polno originalnih umetnin, kakor 17 veličastnih slik Juana Demena, več Tizianovih ter drugih iz 15. 14. in 15. stoletja, nadalje dve Juana Nino de Guevera, 1 Lorenza Armeugola de la Mata, 1 Manriqueza de Lara, znamenito kiparsko delo Alfonza Cano, 1 delo Frančiška Gomeza Valdiviezo in arheološki muzej.

V Madridu je bilo zažganih 7 cerkev, 4 samostani, 4 zavodi, 2 brezplačni šoli za delavske otroke, opustošene so bile 3 cerkve, 2 samostana in 1 zavod. Zažgane so bile 3 knjižnice, od teh je samo ena imela 100.000 zvezkov. Nekatera dela so bila edina na svetu. Tako so se zgubili razni rokopisi, kakor rokopisi sv. Teresije, sv. Ivane, p. Luisa Colome, nadalje 10.000 diplomatskih dokumentov, 14.000 dokumentov o cerkveni zgodovini, 6000 fotografij s 4000 diapozitivi o paleografiji in velika zbirka zgodovinskih predmetov. Uničene so bile slike: 1 Sancheza Coello, 2 Ferrane, 2 kiparski deli La Roldane, 1 delo Coullauta Valere ter razna dela iz renesanse in baroka. Uničen je jezuitski »Institut de Artes e Industriase«, ki je bil najboljši v Evropi, veliki prirodopisni muzej, psihološki, psihotehniški in biološki laboratorij ter končno arheološki muzej. (To so podatki, vzeti iz »Života št. 1, leto XIII.)

Najhujše pri tem je, da je bil ta pohod proti cerkvi in dragocenim umetninam organiziran. Glavni organizatorji so bili Fernando de los Rios, minister pravde in njegov tovariš minister mornarice.

V objemu kobre

V Brokkenhillu se je pripetil izreden dogodek. Robertu Lyonsu, ki se je sprehajal po vrtu, je z drevesa padla na glavo velikanska kača kobra, ki se mu je takoj ovila okoli vratu in z glavo sikala okoli njegovega obraza. Gosp. Lyons je pokazal nenavaden pogum. Zgrabil je takoj kačo za vrat in jo skušal odplesti. Toda tedaj je kača skrčila svoje mišice in ga hudo stisnila. Tedaj je Lyons poslal svojega slugo po puško, da bi na kačo streljal. Ko je sluga prinesel puško in skušal streljati na kačo, se ta ni sprožila. Za Lyonsovo življenje se je blizal odločilen trenutek. Napel je zadnje sile in končno odvil kačo od svojega vratu ter jo zagnal daleč od sebe.

Letošnja moda na morskimi kopališčih zahteva široke klobuke in bluze z reverji.

5 azijskih škofov posvečenih

Sv. oče je v nedeljo 11. junija sam posvetil pet novih azijskih škofov. Trije so Kitajci, dva pa sta Indci. Sv. stolica hoče s tem simbolično poudariti, kolikšnega pomena je za katoliške vernike na daljnem vzhodu, da imajo domače duhovnike. V Indiji n. pr. je 2000 domačih duhovnikov in 1500 inozemskih.

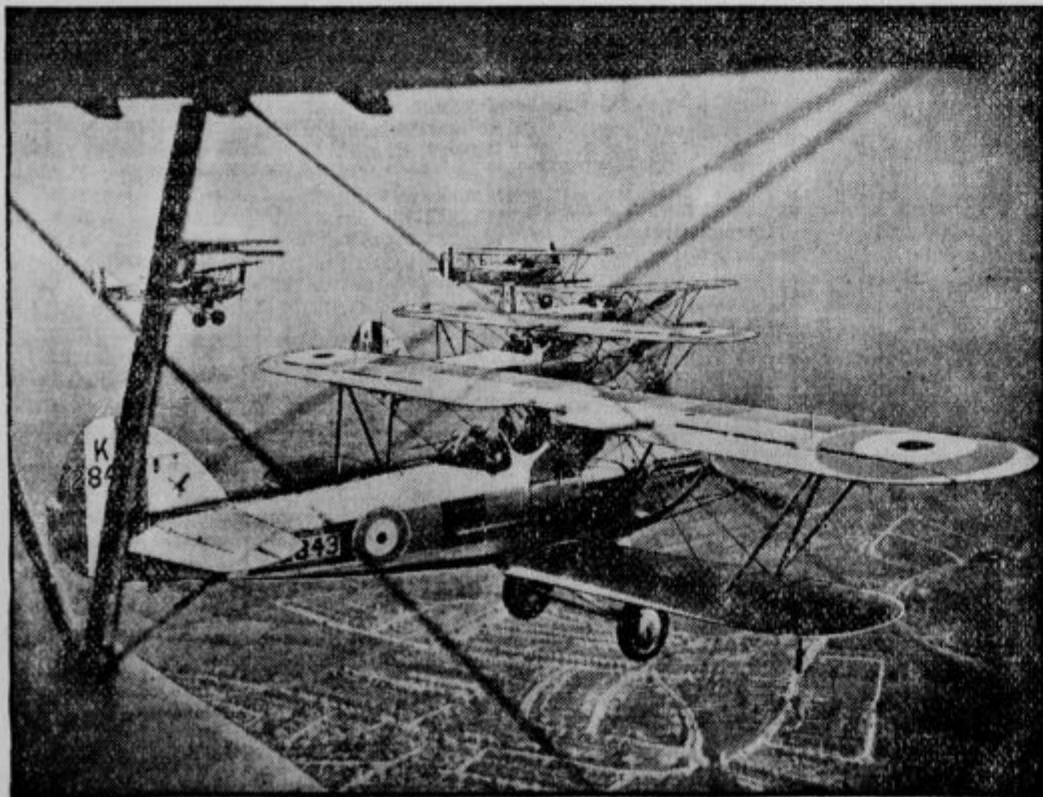
Angleški kralj Jurij V. je včeraj ob 10 s svojim govorom odprl pred 2000 delegati svetovno gospodarsko konferenco.

Nad 1 milijon katoličanov v Vzhodni Afriki

Po najnovejših poročilih apostolske delegacije iz Mombase je v angleški vzhodni Afriki 1 milijon 86.385 katoličanov. To se pravi, da se je število katoličanov v preteklem letu povišalo za 50.000 duš. V mohamedanskih krajih, predvsem v Sudanu in ob obali, prodira krščanstvo zelo počasi, nasprotno pa je napredek v notranjosti, posebno v Ugandi toliko večji. Izmed 300.000 krščen- cev jih odpade samo na Ugando 137.000.

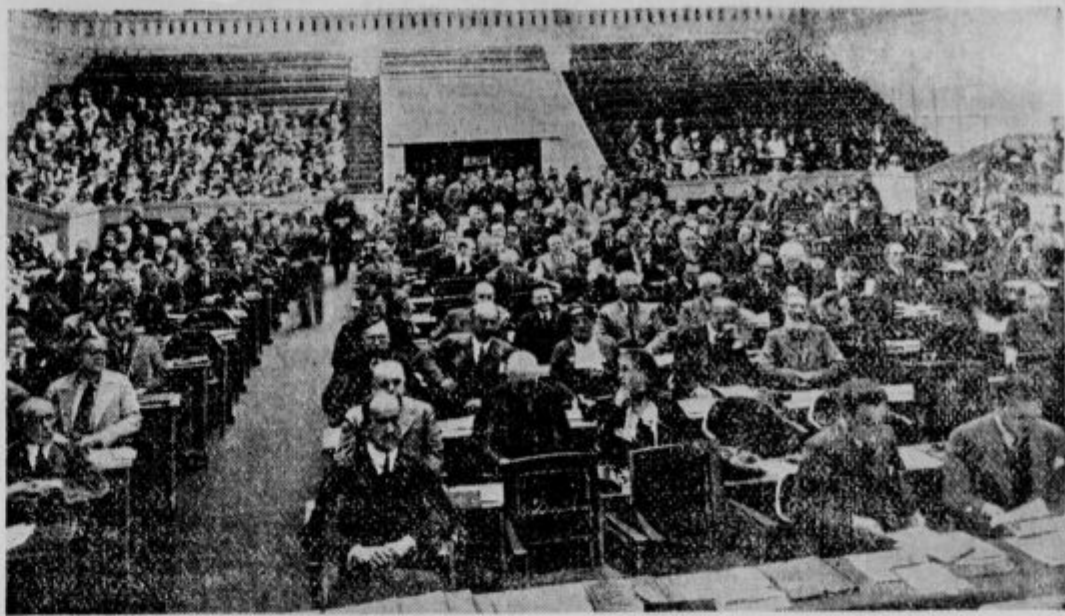
Dva nosa je imel

Pariški zdravniki so te dni izvršili na nekem Bretoncu nenavadno operacijo. Na desni strani nosa mu je zrasel čuden tvor, ki je njegovo lice zelo kvaril. Zdravnik mu je svetoval, naj si ga da odrezati. Na pariški kliniki so med operacijo opazili, da je ta tvorba nekakšen drugi nos. Vendar je bil na koncu zaprt. Operacija se je posrečila in bolnik je šel vesel domov.

Parada iz zračne parade, ki jo je priredilo angleško letalstvo, da bi z njo zbudilo pozornost občinstva in si nabralo novih prostovoljcev za nevarno zračno službo. Maja in junija meseca vsakega leta priredi vsa angleška vojska, to je mornarica in letalstvo, vojaške igre ali parade, s katerimi vabi prostovoljce.

Kier lašizem nima sreče

Pogled na mednarodno delavsko konferenco v Zenevi. Na konferenci je prišlo do burnih prizorov in spopadov na eni strani med nemškimi in italijanskim odposlanstvom, ki sta seveda fašistično pobarvani, in na drugi strani med predstavniki ostalih delav. organizacij. Predstavniki iz drugih držav so večinoma socialističnega naziranja in ne priznavajo fašistom pravice, da bi govorili v imenu delavstva. Konferenca je odklonila sodelovanje italijanskega odposlanstva v vseh odsekih, kakor n. pr. v odseku za brezposelnost, za znižanje delovnega časa itd. Nemški delegat dr. Ley je nato ostro protestiral proti takšnemu postopanju, češ, da on zastopa 30 milijonov nemških delavcev! Dejal je, da se Nemčija ne vtika v notranje zadeve drugih držav in zato tudi ne dovoljuje, da bi se drugi vtikali v njene. Če bodo nemške delegate izključili, ne bo Nemčija priznala sklepov konference. Italijanski delovni delegat Razza je seveda zavzel isto stališče, toda kljub temu ni konferenca priznala mandata italijanskih in nemških odposlancev in jih s tem definitivno izključila.

Belgijski kralj častni doktor strasburške univerze

V četrtek 8. junija je zavladalo na strasburški univerzi neobičajno svečano razpoloženje. Prostorni hodniki in dvorane so samevale, v avli so se zbirali študentje v svečanih uniformah v skupine, ki so v svoji živahni razgibanosti tvorile čudno nasprotje z nemimi kipi veleumov, razstavljenimi po galerijah. Stebričje je bilo prepléteno z venci. Impozantno pročelje poslopja je bilo vse zalo v belgijskih in francoskih zastavah. Vseničilski profesorji v pisanih ornatih so bili tega dne še dostojanstvenejši kot sicer za katedri. Na licih vseh se je odražalo pričakovanje nečesa velikega.

Nekoliko pred 15. uro so zadonele na avniji, ki vodi od guvernerjeve palače do vseučilišča, visokodoneče fanfare. Takoj nato so se približali v lahnem diru konjeniki in ostali redovi motorizirane vojske. Na senčnatem trgu pred univerzo, kjer se je zbrala v tem že množica ljudstva, so se uvrstili v red, da počakajo avtomobile z vladnimi predstavniki in zastopnikom belgijskega kralja. Goethe, ki je na tej univerzi studiral, gotovo ni pričakoval, da bo njegov spomenik kedaj priča tako pristranemu sprejemu zastopnika belgijskega kralja in naroda v alžaskem glavnem mestu!

Po prvem oficijelnem pozdravu na vrhu stopnišča, so se visoki gostje v spremstvu proforskega zbora podali v slavnostno dvorano, kjer se je vršila intimnejša slovesnost. Prisostvovali so ji zastopniki znanstvenih francoskih krogov in najelitnejše strasburške družbe. Studentje so se udeležili slovesnosti po štirih zastopnikih z vsake fakultete.

Ob vstopu v dvorano je vojaški orkester zaigral belgijsko in francosko himno, nakar je državni podtajnik Guy la Chambr podal besedo slavnostnemu govorniku. Ta je v vznese- nih besedah razložil pomen slavnosti. Naglasil je, da je kralj Albert I. ne le velik prijatelj francoskega naroda, temveč tudi velik človeko-

ljub in borec za mir; saj »inter arma silent musae — et scientiae«. Za njim je govoril predstavnik vlade in končno še rektor univerze, ki je ob vsesplošni napetosti zbranih podal zastopniku kralja Alberta I., pariškemu poslaniku baronu d'Hestroy, doktorske insignije strasburške univerze. S tem činom je bila lepa slavnost zaključena in zapustili smo dvorano v zavesti, da smo bili priče redkemu dogodku. L. K.

Kateri je bolj zadovoljen?

Mladi Američan Maxie Baer, ki je premagal nemškega bokserja Maksa Schmelinga na zadnjem srečanju v Yanker-stadionu. Vest o porazu nemškega bokserja je povzročila v Nemčiji toliko večje razočaranje, ker so Nemci pričakovali, da bo zmagal Schmeling. Tudi v Ameriki so stavili z 8:5 v prid Schmelingu. Tekmo je organiziral nekdanji bokser Dempsey. Prisostvovalo ji je okoli 65.000 ljudi. ki so si pri blagajni olinjali žepe za 250.000 dolarjev. Dempsey je imel okoli 100.000 dolarjev čistega dobička.

Angleški letalec Willoughby de Broke s svojo ženo Rachel Wrey na poletu po Evropi. Zaročil se je v letalu.

Višeh politične strasti

V Madridu se je izvršil strašen zločin. Lastna mati je umorila 16 letno hčerko Ildegardo Rodriguez, ki je bila na glasu strastne socialistične agitatorke. Ko je hčerka spala, je mati oddala nanjo štiri strele iz revolverja. Mati je bila drugih političnih idej, radi tega domnevajo, da je svojo hčerko umorila zaradi političnega nasprotstva. Mati se je sama javila policiji.

★

Dva žida komentirata zmago ameriškega bokserja Baerja, ki je po polovici židovske ro- dovine.

Prvi žid: »Kako imenitno je ta polžid ob- delal Hitlerjevega privržence.«

Drugi žid: »Kaj bi se bilo šele zgodilo, ko bi bil Baer cel žid.«

Schmeling po porazu, ki ga je tako pretrpel, da pojde iskati tolažbe v zakon s filmsko igralko Anico Ondra.